İŞKUR

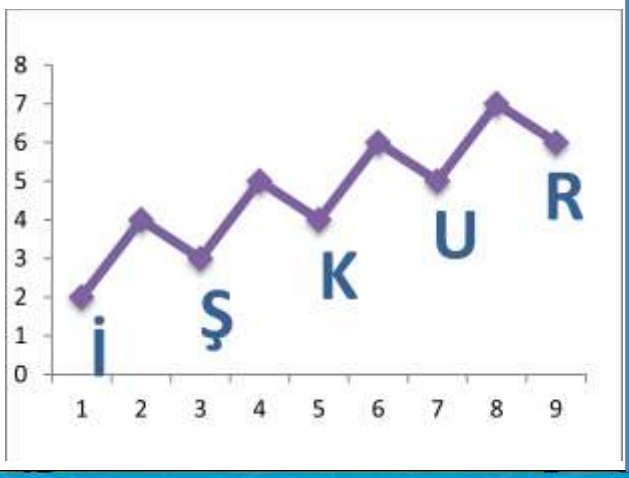

2015

EDİRNE

İŞGÜCÜ PİYASASI RAPORU

TÜRKİYE İŞ KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

EDİRNE ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

(2015)

YAZARLAR

İsmail ÖZLÜ V.H.K.İ.

Özlem ÇINAR İ.M.D

Eylem KARACA YENİ İ.M.D.

Ali KALAY İ.M.D.

SUNUŞ

Günümüz dünyasının en önemli problemlerinden biri kuşkusuz işsizlik ve yeterince istihdam yaratamama sorunudur. Bu iktisadi sorun aynı zamanda sosyo-psikolojik sorunları ve huzursuzlukları da beraberinde getirmektedir. Bu nedenle istihdam artırıcı yatırım ve politikalara ağırlık vermek birçok kamu politikasında öncelik haline gelmiştir. Bu bakımdan ülkemizde de istihdamın arttırılabilmesi için ciddi atılımlar yapılmıştır. Bu süreci daha etkin yürütebilmek ve etkili istihdam politikaları oluşturabilmek amacıyla işgücü piyasasının talep ve isteklerini detaylı bir şekilde inceleme gerekliliği de kaçınılmazdır. Bu amaçla yerel düzeyde oluşturulan istihdam politikası uygulamalarının etkin olması bir zorunluluk halini almıştır.

İŞKUR İl Müdürlüğü 2010 yılından bu yana yerel düzeyde uygulanacak aktif işgücü piyasası politikalarını etkin ve ihtiyaca uygun olmasını sağlamak amacıyla işverenlerimizin görüşlerine başvurmaktadır. İşverenlerimizin işgücü talepleri doğrultusunda kamu istihdam hizmetlerinin yürütülmesi hedeflenmektedir. İşverenlerimizin nitelikli işgücüne daha hızlı ulaşabilmesi amacıyla İŞKUR kendi bünyesinde olan işsizleri işgücü uyum programlarına tabi tutarak yetiştirmektedir. Yani işverenin nitelikli işgücü talebi karşılanırken aynı zamanda işsizlerimize meslek kazandırılmakta ve onlara yeni iş kapıları açılmaktadır.

İŞKUR sunduğu hizmetleri daha etkin sunabilmek ve il düzeyinde mesleki eğitim programlarını ihtiyaca uygun yönlendirmek amacıyla kapsamlı bir İşgücü Piyasası Araştırması gerçekleştirmiştir. İl düzeyinde işgücü arzı ve talebi verilerini içeren bu çalışmanın raporu bu konuda genel bir rehber olmuştur.

Bu çalışmanın ortaya çıkmasında gösterdikleri özenli çalışma nedeniyle İŞKUR İl Müdürlüğü personeline, araştırma sürecinde işyeri bilgi formlarına titiz bir şekilde yanıt veren tüm işverenlerimize ve emeği geçen herkese teşekkür ediyor, Edirne İşgücü Piyasası Araştırma Raporunun ilimiz ve tüm ilgililer için yararlı olmasını diliyorum.

Dursun Ali ŞAHİN

Edirne Valisi

ÖNSÖZ

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR), ulusal istihdam politikasının oluşturulması, istihdamın korunması ve geliştirilmesi ile işsizliğin önlenmesi faaliyetlerinde rol alan işgücü piyasasının en önemli aktörlerinden biridir. Kurumumuz hem aktif hem de pasif istihdam politikaları doğrultusunda işgücü ve işverene yönelik birçok kamusal hizmet sunmaktadır. İşsizlik sigortası işlemlerini yürüten, işgücü piyasası verilerini yerel ve ulusal bazda derleyen, analiz eden, yorumlayan, işgücünün istihdam edilebilirliğini artırmaya yönelik işgücü yetiştirme, mesleki eğitim ve işgücü uyum programları geliştirerek uygulanması konusunda önemli görevler icra eden, üstlendiği yasal, yönetsel ve sosyal sorumluluğun bilinciyle faaliyetlerini özveri ile sürdüren İŞKUR, işgücü piyasası analizleri aracılığıyla Kuruma erişemeyen birçok işverenle yüz yüze görüşerek işgücü taleplerini derlemektedir. İşgücü piyasası analizlerinin etkin bir şekilde yapılabilmesi sadece İŞKUR için değil sosyal politikayla ilgilenen tüm kişi ve kurumlar için sağlıklı öngörü ve planlama yapılması açısından önemli ve gereklidir.

Bu noktadan hareketle 2015 yılı Mart-Nisan aylarında, Türkiye genelinde Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) ve Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) işbirliği ile belirlenen 10 ve daha fazla kişi istihdam eden 132 bin 034 işyerine, kurum personelimiz işveren veya işveren temsilcisi ile görüşme gerçekleştirmeye çalışmıştır. İlimizde bu kapsamda 589 işyerine ulaşılmıştır.

Türkiye Geneli ve il düzeyinde çalışan sayısı, açık iş, temininde güçlük çekilen meslekler ile geçmiş ve gelecek dönem istihdam eğilimlerine dair bilgiler derlenmiş, işverenin eleman ihtiyacı anında karşılanmaya çalışılmıştır. Ayrıca işgücü yetiştirme kurslarının da piyasa ihtiyaçları doğrultusunda açılmasının sağlanması için veriler derlenmiştir.

Bu çerçevede, hazırlanan bu Rapor 2015 yılı "Türkiye İşgücü Piyasası Analizi" hem işgücü arzına ilişkin eğilimler hakkında bazı değerlendirmeleri hem de İşgücü Piyasası ve İstatistik Dairesi Başkanlığımız sorumluluğunda ve Kurum personelimiz vasıtasıyla gerçekleştirilen talep araştırmasının sonuçlarına dair bilgileri kapsamaktadır. 81 İl için ayrı ayrı il düzeyindeki verilerin analiz edildiği raporlarında kamuoyuyla paylaşılması planlanmaktadır.

Bu vesileyle Türkiye İşgücü Piyasası Analizi çalışmasının tüm kullanıcılara faydalı ve hayırlı olmasını diler, bu çalışmanın ortaya çıkmasında zamanını ayırarak bilgi formumuzu dolduran tüm işverenlerimize emeği geçen Kurum çalışanlarımıza ve sosyal paydaşlarımıza teşekkür ederim.

Şengül ÇİLDAM

İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ i
ÖNSÖZ iii
İÇİNDEKİLER v
TABLO LİSTESİ vi
ŞEKİL LİSTESİ viii
KISALTMALAR ix
YÖNETİCİ ÖZETİ 1
GİRİŞ 5
BİRİNCİ BÖLÜM 7
İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ 7
İŞGÜCÜ PİYASASINI ETKİLEYEN UNSURLAR: ARKA PLAN 7
İŞKUR GÖSTERGELERİ 10
KAYITLI İŞSİZ 10
AÇIK İŞLER 11
İŞE YERLEŞTİRMELER 13
MESLEKİ EĞİTİM FAALİYETLERİ 14
İŞSİZLİK ÖDENEĞİ 15
İKİNCİ BÖLÜM 17
İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI SONUÇLARI 17
AMAÇ VE YÖNTEM 17
İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM 19
İŞYERİ VERİLERİ 19
AÇIK İŞLER 36
AÇIK İŞLERDE ARANAN BECERİLER 55
TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER 62
İSTİHDAM ARTIŞ/AZALIŞ BEKLENTİSİ 77
SONUÇ. 84
KAYNAKÇA 90
EKLER 91
Ek 1- 2015 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu 91
Ek 2- Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları 98
Ek 3- Tanımlar ve Kavramlar Sözlüğü 100
Ek 4- 2 ile 9 Kişi Arası İstihdamlı İşyeri Bilgileri 108

TABLO LİSTESİ

Tablo 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri 7
Tablo 2: Kayıtlı İşsizlerin Mesleklere Göre Dağılımı.....11
Tablo 3: Açık İşlerin Mesleklere Göre Dağılımı 12
Tablo 4: İşe Yerleştirmelerin Mesleklere Göre Dağılımı 14
Tablo 5:Kurs ve Kursiyer Göstergeleri (2015*) 15
Tablo 6: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneğine Başvuran ve Hak Eden Sayısı (2015*) 15
Tablo 7: İşsizlik Ödeneğini Hak Edenlerin Mesleklere Göre Dağılımı (2015*).....16
Tablo 8: Sektörlere Göre İşyerlerinin Dağılımı.....19
Tablo 9: Çalışanların Sektörlere ve Cinsiyete Göre Dağılımı.....21
Tablo 10: Çalışanların Meslek Gruplarına ve Cinsiyete Göre Dağılımı.....23
Tablo 11: Çalışan Sayısı En Fazla Olan Meslekler.....25
Tablo 12: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşyerleri Oranları.....26
Tablo 13: Part-time Çalışanı Olan İşyerleri ve Çalışanlar.....27
Tablo 14: Part-time Çalışanı Olan İşyerlerinde En Fazla Çalışılan Meslekler.....28
Tablo 15: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerleri ve Çalışanlar.....29
Tablo 16: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinde Cinsiyete Göre En Fazla Çalışılan Meslekler.30
Tablo 17: İhracat Yapan İşyerlerinin Sektörel ve Çalışan Olarak Dağılımı.....31
Tablo 18: İhracat Yapan İşyerlerinde Cinsiyete Göre En Fazla Çalışılan Meslekler.....31
Tablo 19: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşyerlerinin Yaşlarına Göre Dağılımı.....33
Tablo 20: Sektörlere Göre İŞKUR'dan Faydalanılan Hizmetlerin Dağılımı.....34
Tablo 21: Sektörlere Göre Açık İşlerin Dağılımları.....37
Tablo 22: Sektörlere Göre Açık İşi Olan İşyerlerinin Dağılımları.....39
Tablo 23: Açık İşlerin Sektörlere ve Cinsiyete Göre Dağılımı.....40
Tablo 24: Açık İşlerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı.....41
Tablo 25: Açık İşlerin Meslek Gruplarına ve Cinsiyete Göre Dağılımı.....42
Tablo 26: Açık İşlerin Mesleklere Göre Dağılımı.....44
Tablo 27: Açık İşlerin Mesleklere ve Cinsiyete Göre Dağılımı.....45
Tablo 28: Sektörlere Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları.....46
Tablo 29: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları.....47
Tablo 30: En Çok Açık İş Olan Mesleklerin Aranma Kanalları.....48
Tablo 31: Yaş Gruplarına Göre İşyerlerinin Açık İşlerini Arama Kanalları.....49
Tablo 32: Arama Kanalına Göre Açık İşlerin Aranma Süresi.....50
Tablo 33: İşyerlerinin Açık İşlerde Arama Kanalına Göre Dağılımı.....50

Tablo 34: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinin Açık İşlerde Arama Kanalına Göre Cinsiyet Dağılımı……51
Tablo 35: Part-time Çalışanı Olan İşyerlerinin Açık İşlerde Arama Kanalına Göre Cinsiyet Dağılımı……52
Tablo 36: İhracat Yapan İşyerlerinde Açık İşlerin Arama Kanalına Göre Cinsiyet Dağılımı……..53
Tablo 37: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşyerlerinin Açık İşlerde Arama Kanalına Göre Cinsiyet Ayrımlı Dağılımı……54
Tablo 38: Açık İşlerde Cinsiyete Göre Talep Edilen Eğitim Düzeyi……58
Tablo 39: Sektörlere Göre Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeyi……58
Tablo 40: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeyi……..59
Tablo 41: Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeylerinin Arama Kanallarına Göre Dağılımı…….60
Tablo 42: Talep Edilen Eğitim Düzeyine Göre Açık İşlerin Aranma Süresi……..60
Tablo 43: Sektörlere Göre Açık İşlerin Aranma Süresi……61
Tablo 44: İşyeri Yaşına Göre Açık İşlerin Aranma Süresi……61
Tablo 45: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Süresi……..62
Tablo 46: Temininde Güçlük Çekilen Mesleklerin Sektörel Dağılımı……64
Tablo 47: Meslek Gruplarına Göre Temininde Güçlük Çekilme ve Açık İş Sayısı……65
Tablo 48: Temininde Güçlük Çekilen Meslekler……66
Tablo 49: Meslekler Bazında Temininde Güçlük Çekilme Nedenleri……70
Tablo 50: İŞKUR Hizmetlerinde Faydalanma Durumuna Göre Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu……..71
Tablo 51: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinin Sektörel Bazda Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu……..72
Tablo 52: İhracat Yapan İşyerlerinin Sektörel Bazda Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu……74
Tablo 53: Part-time Çalışanı Olan İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu……76
Tablo 54: İşyerlerinin Çalışma Biçimine Göre Net İstihdam Değişim Oranları……..77
Tablo 55: Sektörler İtibariyle Net İstihdam Değişim Oranları……78
Tablo 56: Meslek Grupları İtibariyle Net İstihdam Değişim Oranları……..79
Tablo 57: Net İstihdam Artışı ve Azalışı Beklenen İlk 10 Meslek……80
Tablo 58: Özelliklerine Göre İşyerlerinin Net Artış Beklediği Meslekler……81
Tablo 59: Sektörlere Göre İstihdam Artış ve Azalış Beklentisi……82
Tablo 60: İşyeri Özelliklerine Göre İstihdam Artış ve Azalış Beklentisi……..83

ŞEKİL LİSTESİ

Grafik 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri..... 8
Grafik 2: Kayıtlı İşsizlerin Cinsiyete Göre Dağılımı……10
Grafik 3: Yıllara Göre Açık İş……..12
Grafik 4: Yıllar İtibari ile Cinsiyete Göre İşe Yerleştirme……..13
Grafik 5: Sektörlere Göre Ortalama Çalışan Sayıları……22
Grafik 6: İşyerlerinin Yaş Grubuna Göre Dağılımı……23
Grafik 7: Meslek Grubu ve Cinsiyete Göre Çalışanlar……24
Grafik 8: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşyeri Sayısı Oranları……32
Grafik 9: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Sürelerinin Dağılımı……34
Grafik 10: Açık İşi Olan İşyerleri……..36
Grafik 11: Cinsiyete Göre Açık İşlerin Dağılımları……38
Grafik 12: Açık İşi Olan İşyerlerinin Sektörlere ve Yaş Grubuna Göre Dağılımı……..40
Grafik 13: Açık İşlerin Aranma Kanallarına Göre Dağılımı……46
Grafik 14: Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeyi……57
Grafik 15: İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu……..63
Grafik 16: Meslek Gruplarına Göre Temininde Güçlük Çekme ve Açık İş Oranı……..66
Grafik 17: Temininde Güçlük Çekilme Nedenleri……..67
Grafik 18: Temininde Güçlük Çekilme Nedenleri……..68
Grafik 19: Temininde Güçlük Çekilme Nedenleri……..69
Grafik 20: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu..73
Grafik 21: İhracat Yapan İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Nedenleri……..75
Grafik 22: Part-time Çalışanı Olan İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Nedenleri……76

KISALTMALAR

AB: Avrupa Birliği

ABD: Amerika Birleşik Devletleri

ADNKS: Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi

AİO: Açık iş Oranı

Bk.: Bakınız

EUROSTAT: Avrupa Birliği İstatistik Ofisi

ILO: International Labor Organization (Uluslararası Çalışma Örgütü)

ISCO: International Standard Classification of Occupations (Uluslararası Meslek Sınıflama Standardı)

İBBS: İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması

İEP: İşbaşı Eğitim Programı

İO: İşsizlik oranı

İKO: İşgücüne katılma oranı

İŞKUR: Türkiye İş Kurumu

İPA: İşgücü Piyasası Analizi

NACE: European Classification of Economic Activities (Avrupa Birliği'nde Ekonomik Faaliyetlerin İstatistikî Sınıflaması)

NİDO: Net İstihdam Değişim Oranı

OECD: Organization for Economic Co-operation And Development (Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü)

TİPA: Türkiye İşgücü Piyasası Analizi

TMS: Türk Meslekler Sözlüğü

TÜİK: Türkiye İstatistik Kurumu

TYP: Toplum Yararına Program

YÖNETİCİ ÖZETİ

- 2013 yılında TÜİK hane halkı işgücü anketi sonuçlarına göre Edirne ilinin; işsizlik oranı yüzde 7,8, istihdam oranı yüzde 50,1, işgücüne katılım oranı ise yüzde 54,3'tür. Bu oranların 2009-2013 yılları arasındaki seyri daha önceki yıllara göre iyileşmesine rağmen henüz arzu edilen seviyeye erişilemediğini gözlemlemekteyiz.
- Türkiye İş Kurumuna kayıtlı işgücü göstergelerine göre,2015 yılının ilk altı ayında kurum tarafından 286 farklı meslekte 5 bin 760 kişilik açık iş ilanı yapılmıştır. Yapılan açık iş ilanlarına ait mesleklerin dağılımı incelendiğinde Türkiye geneli ile paralellik olması ile birlikte Edirne ilinin işgücü piyasasının yapısını da yansıtmaktadır.
- Türkiye İş Kurumuna kayıtlı işgücü göstergelerine göre, kurum tarafından 91 farklı meslekte 2 bin 481 kişi işe yerleştirme gerçekleştirilmiştir. Açık işlere göre işe yerleştirme oranı oldukça yüksektir. Neredeyse kurum tarafından ilan edilen her iki açık işten birisine işe yerleştirme gerçekleştirilmiştir. Ayrıca işe yerleştirme yapılan mesleklere baktığımızda hem açık işlerle hem de Edirne ilinin işgücü piyasasının yapısıyla uyumlu olduğu görülmektedir.
- Türkiye İş Kurumuna kayıtlı işgücü göstergelerine göre, kuruma bin 105 farklı meslekte 14 bin 898 kişilik işsiz kaydı yapılmıştır. Açık işler ve işe yerleştirmeye ilk 10 mesleğin toplam meslekler içindeki payının oldukça yüksek olmasına karşın kayıtlı işsizlerde ilk 10 mesleğin toplam içindeki payı yüzde 50,7'dir. Bu durum kayıtlı işsizlerdeki meslek yelpazesinin açık işler ve işe yerleştirmelere göre daha geniş olduğunu göstermektedir. Ayrıca Makineci (Dikiş) mesleğinin açık iş ve işe yerleştirme verilerinde oldukça yüksek bir oranla ilk sırada yer alırken kayıtlı işsizlerin dağılımında yüzde 3,4 ile beşinci sırada yer alması dikkat çekmektedir.
- Türkiye İş Kurumuna kayıtlı işgücü göstergelerine göre, kurum tarafından gerçekleştirilen aktif işgücü programlarının verilerine göre yıllar itibari ile işbaşı eğitim programının önemi artmaktadır.
- 12 Mart-30 Nisan döneminde yapılan araştırmada 589 işyerine ilişkin veri toplanmıştır. Araştırma sonuçlarına göre işyerlerinin büyük çoğunluğu Toptan Perakende ve Ticaret, İmalat, İnşaat sektörlerinde faaliyet göstermektedir. Bu üç sektörde faaliyet gösteren işyerlerinin toplam işyerleri içindeki payı yüzde 67,6'dır.
- Araştırma kapsamında Edirne ilinde 21 bin 373 kişi çalıştığı tespit edilmiştir. Bunların 12 bin 401'i erkek, 8 bin 972'si kadın çalışanlardır. Çalışanların yüzde 46,4'ü İmalat sektöründe çalışmaktadır. İmalat sektöründe çalışanların yüzde 43,4'ü erkek, yüzde 56,6'sı kadındır. İmalat sektörü haricinde kadın çalışanların yoğun olduğu sektörlerin, toplam sektörler içindeki çalışan sayısal ağırlığının az olması sebebiyle erkek çalışan sayısının daha yüksek olduğu dikkat çekmektedir. Sektörlere göre ortalama çalışan sayıları incelendiğinde 145 kişi ile ilk sırada Bilgi ve İletişim sektörü yer almaktadır. İşyerlerinin yaş gruplarına göre dağılımına bakıldığında 5-9 ve 25+ yaş gruplarının bütün işyerleri içindeki payı neredeyse yarıya yakındır.
- Çalışanların meslek gruplarına göre dağılımına bakıldığında yüzde 13,5'ini Nitelik Gerektirmeyen meslekler oluşturmaktadır. Bu meslek grubunun da yüzde 69,1'i erkek, yüzde 30,9'u kadındır. Çalışanların büyük bir çoğunluğunu Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar, Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar ve Nitelik Gerektirmeyen meslekler oluşturmaktadır. Ayrıca Türkiye genelinde kadınların erkeklerden fazla çalıştığı bir meslek grubu bulunmaması dikkat çekmektedir.

- Araştırma kapsamında Edirne ilinde 732 farklı meslekte çalışıldığı tespit edilmiştir. En yüksek çalışanı olan ilk 10 mesleğin toplam meslekler içindeki payı yüzde 46,9'dur. İlk sırada Makine (Dikiş), ikinci sırada Konfeksiyon İşçisi, üçüncü sırada Temizlik Görevlisi mesleği yer almaktadır. Ayrıca kadınlarda ilk sırada Makineci (Dikiş) mesleği yer alırken erkeklerde ilk sırada İplik Eğirme Operatörü mesleği yer almaktadır.
- Edirne ilinde faaliyet gösteren işyerlerinin yüzde 45,8'i İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. İŞKUR hizmetlerinden en çok faydalanan sektörler sırası ile Toptan ve Perakende Ticaret, İmalat ve İnşaat sektörleridir. Edirne ilinde çalışanların yüzde 9,5'i part-time çalışanı olan işyerlerinde istihdam edilmektedir. Türkiye genelinde bu oran yüzde 20,8'dir. Genel çalışılan meslekler ile part-time çalışanı olan işyerlerinde çalışılan meslekleri karşılaştırdığımızda ilk sıradaki meslek aynı kalırken diğer mesleklerde büyük oranda farklılıklar olduğu dikkat çekmektedir. Part-time çalışanı olan işyerlerinde çalışan mesleklerin daha çok nitelik gerektiren meslekler olduğu görülmektedir. Aynı karşılaştırmayı vardiyalı çalışanı olan işyerlerinde çalışılan meslekler ile yaptığımızda ise genel çalışılan meslekler ile büyük oranda paralellik olduğu görülmektedir.
- Edirne ilinde faaliyet gösteren işyerlerinin yüzde 8,1'i ihracat yapmaktadır. Türkiye ile kıyaslama yapıldığında benzer bir sonuç ortaya çıkmaktadır. İhracat yapan işyerlerinin dağılımın ilk üç sektör sırası ile İmalat, İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri, Toptan ve Perakende Ticaret sektörüdür. İhracat yapılan işyerlerinde en fazla çalışılan mesleklere baktığımızda Makineci (Dikiş), Konfeksiyon işçisi, Ütücü gibi meslekler öne çıkmaktadır.
- İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerleri, yüzde 87,7 ile ilk sırada Eleman Talebi hizmetinden faydalanmışlardır. İşyerlerinin aldıkları hizmetlerin dağılımı genel olarak Türkiye geneli ile paraleldir. İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerlerinin yaşlarına göre dağılımına bakıldığında ilk sırada yüzde 27,0 ile 0-5 yaşa sahip işyerleri yer almaktadır. Araştırma kapsamında İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerlerine bu hizmetlerden ne kadar süredir faydalandıkları sorusuna yüzde 89,7 ile 0-4 yıl arası cevabı verilmiştir.
- Edirne İşgücü Piyasası araştırması referans döneminde araştırma kapsamındaki 589 işyerinin 60 tanesinden 259 kişilik açık iş alınmıştır. Edirne geneli açık iş verme oranı yüzde 10,2'dir. En fazla açık iş alınan işyeri İmalat sektöründedir. Edirne ilinde araştırma kapsamındaki işyerlerinde açıl iş oranı yüzde 1,2'dir. Bu demektir ki her 100 kişilik çalışma kapasitesine sahip işyerinde 98,8'lik dolu kadro 1,2'lik boş kadro bulunmaktadır. Açık iş oranının sektörlere göre dağılımına baktığımızda yüzde 5,0 ile Diğer Hizmet Faaliyetleri sektörü ilk sırada yer alırken, ikinci sırada yüzde 2,6 ile Ulaştırma ve Depolama sektörü, üçüncü sırada ise yüzde 2,3 ile Toptan Perakende ve Ticaret sektörü yer almaktadır. Açık işlerin cinsiyete göre dağılımında yüzde 49,1 ile fark etmez seçeneği Türkiye geneline göre oldukça yüksek bir orandadır.
- Açık işlerin sektörlere açık iş verme oranı incelendiğinde ilk sırada yüzde 23,5 ile Ulaştırma ve Depolama sektörü, ikinci sırada İmalat sektörü, üçüncü sırada Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörü yer almaktadır. Açık işi olan işyerlerinin yaş gruplarına dağılımında ise 25+ ve 0-4 yaş grupları nerdeyse yarısını oluşturmaktadır.
- Ana meslek gruplarına göre açış iş oranlarına bakıldığında yüzde 2,2 ile Hizmet ve Satış Elemanları ile Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar ilk sırada yer alırken devamında Yöneticilerin yüzde 2,1 ile ikinci sırada yer alması dikkat çekmektedir.
- Referans döneminde 44 farklı meslekte açık iş tespit edilmiştir. İlk 20 mesleğin toplam içindeki payını oldukça yüksek olduğu görülmektedir. Açık işin en fazla alındığı meslek yüzde 23,3 ile Satış Danışmanı mesleğidir. 2014 yılında yüzde 54,7 ile ilk sırada yer alan Makineci

(Dikiş) mesleği 2015 yılında yüzde 22,1 ile ikinci sırada yer almaktadır. Açık işlerde cinsiyete göre dağılıma baktığımızda yüzde 12,7'sinin kadın, yüzde 38,2'sinin erkek ve yüzde 49,1'inin fark etmez olduğu görülmektedir.

- Araştırma kapsamında tespit edilen açık işlerde istenen beceri düzeylerinin dağılımında ilk sırada Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi, ikinci sırada Takım Çalışması, üçüncü sırada ise fiziki ve bedensel yeterlilik yer almaktadır. Bu sıralama Türkiye geneli ile farklılık göstermektedir. Açık işlerde mesleklere göre ilk sırada yer alan Satış Danışmanı mesleği için istenen becerilerde ilk sırada mesleğin niteliğine uygun olarak Satış ve Pazarlama becerisi yer almaktadır.
- Açık işlerin arama kanallarına bakılacak olursa yüzde 85,9 ile akraba eş-dost ilk sırada yer alırken ikinci sırada İŞKUR Aracılığı ile yer almaktadır. En çok açık işi olan mesleklerde ilk sırada yer alan Satış Danışmanı mesleğinde tercih edilen arama kanallarında İŞKUR aracılığı ile seçeneğinin yüzde 6,8 ile son sırada yer alması dikkat çekmektedir.
- Açık işlerde istenen eğitim düzeyleri incelendiğinde ilk sırada oldukça yüksek bir oranla fark etmez, ikinci sırada Genel Lise, üçüncü sırada ise meslek lisesi yer almaktadır.
- Açık işlerin aranma sürelerinde sektörlere göre bir değerlendirme yapıldığında genel itibari ile sektörlerin ilk 30 günde elemanlarını temin ettikleri fakat Ulaştırma ve Depolama ile İmalat sektörlerinde bu sürenin zaman zaman 90 ulaştığı görüşmektedir.
- İşyerlerinden gelen cevaplara göre 201 yılı içerisinde 597 kişi temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Temininde güçlük çekilen mesleklere sektörler itibariyle bakıldığında ilk sırada yüzde 40,6 oran ile İmalat sektörü, yüzde 40,0 ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörü ikinci sırada yer almaktadır. En fazla temininde güçlük çekilen meslek grubu ise toplam içerisinde yüzde 39,4'lük oranı ile Tesis ve Makine Operatörü ve Montajcılardır. İkinci olarak Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar yüzde 20,8 ile yer almaktadır.
- Temininde güçlük çekilen meslekleri incelediğimizde ilk sırada yüzde 28,9 ile Makineci (Dikiş) mesleği yer almaktadır. Temininde güçlük çekilen ilk 10 mesleğin toplam içindeki payı yarıdan fazladır.
- Temininde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada yüzde 82,8 ile gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması, ikinci sırayı yüzde 74,4 ile yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması, üçüncü sırayı ise yüzde 28,9 ile bu meslekte işe başvuru yapılmaması oluşturmaktadır.
- İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerlerinin temininde güçlük çekme durumu incelendiğinde oranların dengeli olduğu görülmektedir. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerindeki temininde güçlük çekme durumunda ise Türkiye geneli ile kıyasladığımızda aradaki fark oldukça yüksektir. Edirne ilinde vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinin yüzde 73'ü eleman temininde güçlük çekmektedir. Bu oran Türkiye genelinde yüzde 39'dur.
- Gelecek dönem istihdam beklentilerine bakılacak olursa yüzde 2,4'lük net istihdam değişim oranı göze çarpmaktadır. Net istihdam değişim oranlarını sektörlere göre değerlendirdiğimizde ilk sırada yüzde 8,8 ile Diğer Hizmet Faaliyetleri sektörü yer almaktadır. Ana meslek gruplarına göre değerlendirmek gerekirse en yüksek oran yüzde 4,1 ile Profesyonel Meslek Mensupları meslek grubundadır.
- Edirne ilinde faaliyet gösteren işyerlerinin özelliklerine net istihdam değişim oranları Edirne ilinin genel net istihdam değişim oranın altında kalmıştır. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerindeki net istihdam değişim oranı yüzde 1,4, ihracat yapılan işyerlerindeki net

istihdam değişim oranı yüzde 1,1, part-time çalışma yapılan işyerlerindeki net istihdam değişim oranı ise yüzde 1,8 olarak belirlenmiştir.

- Edirne ilinde net istihdam değişimini incelersek toplamda 511 kişilik bir artış beklenmektedir. Bu artışı sektörlere göre değerlendirdiğimizde, en yüksek artışın 129 kişi ile İmalat sektöründe olması beklenmektedir. Ayrıca hiç bir sektörde istihdam azalışı beklenmemektedir.
- Mesleklerin istihdam artışlarının veya azalışlarının önceden tahmin edilebilmesi aktif işgücü programlarına dair uygulanması gereken politikaların belirlenmesinde önemli rol oynamaktadır. Bu sayede uygun mesleklere yönlendirmenin sağlanmasıyla istihdamın artırılmasına ve işsizliğin azaltılmasına doğrudan katkı sunulmaktadır. 2015 yılı için Edirne ilinde 73 farklı meslekte 602 kişilik artış beklenirken 25 farklı meslekte 91 kişilik azalış beklenmektedir. En fazla artış beklenen meslek yüzde 15,6 ile Beden İşçisi (Genel) mesleği iken en fazla azalış beklenen meslek ise yüzde 35,1 ile Kalıpçı Pres mesleği olmuştur. Mesleklere göre artış beklentisini işyerlerinin özelliklerine göre değerlendirdiğimizde vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde en fazla artış beklenen meslek Madenci (Genel), ihracat yapılan işyerlerinde Mobilya Montaj İşçisi, part-time çalışma yapılan işyerlerinde ise Satış Danışmanı meslekleri olmuştur.

GİRİŞ

Edirne ili işgücü piyasası araştırma raporunun nihai hedefi illerde istihdam ve işsizlik sorununun çözümüne yönelik işgücü yapısı ile sektörler bazında personel, eğitim, nitelik gibi ihtiyaçların belirlenmesine yönelik güncel bilgi derlenmesini sağlamaktır.

İyi işleyen bir işgücü piyasasının oluşabilmesi, işgücü arz ve talebinin temel niteliklerinin incelenip bunlara uygun önlemlerin zamanında alınmasına bağlıdır. Birçok ülkede yüksek işsizlik oranlarına rağmen özellikle kısa dönemli işgücü talebinin hep yüksek olduğu da sık sık ifade edilmektedir. Birçok sektörde işgücü fazlalığı olmasına rağmen etkin eşleştirme eksikliği ve beceri uyumsuzlukları nedeniyle işgücü açığı karşılanmayabilmektedir. Açık işler, işgücünün mobilitesinin yetersizliği ve işverenin talep ettiği niteliklere sahip eleman olmayışı nedenlerinin yanı sıra bazı mesleklerde iş ortamı ve ücretin beğenilmemesi nedeniyle de zamanında doldurulamamaktadır.

İller bazında etkin bir işgücü piyasası analizi için, illerin arz ve talep yapısını aynı dönem itibariyle yansıtan arz ve talep verilerine ihtiyaç vardır. Bu ihtiyaç doğrultusunda ideal olan, il işgücü piyasasının her iki boyutunu ortaya koyan araştırmaların eşanlı yapılmasıdır. Böyle bir çalışmanın gerek işgücü gerekse mali açıdan yaratacağı büyük yük dikkate alındığında, pratik bir çözüm işgücü piyasası arz analizlerinde mevcut veri setlerinin kullanımıdır. İşgücü Piyasasının arz tarafına yönelik veriler ağırlıklı olarak Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) ile Hane halkı İşgücü Anketi (HİA) sonuçlarına dayanmaktadır.

İşgücü Piyasası verileri Çalışma ve İş Kurumuna kayıtlı işverenler itibariyle idari kayıt olarak mevcuttur, ancak bu kayıtlar ilin genel talep yapısı hakkında yeterince fikir verememektedir. İşgücü talebinin illerdeki tüm işverenleri kapsayacak şekilde üretilmesi işgücü piyasasının doğru takibi açısından son derece önemlidir ve bu nedenle de özel bir İşgücü Piyasası Araştırması periyodik olarak düzenlenmesi bir gerekliliktir.

İşgücü talep verilerinin elde edilmesine yönelik çalışmalar Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri tarafından 2007 yılından beri sürdürülmektedir. Bu çalışmalarda değişik yöntemlerin kullanılması sonucu, hem illerin işgücü piyasalarının yıllar itibariyle değişimlerinin izlenmesinde hem de iller arası karşılaştırmalarda problemler yaşanmıştır. Problemlerin giderilmesi için tüm iller için standart bir İşgücü Piyasası Araştırması uygulanması ve İşgücü Piyasası Araştırmasının yazımı olmuştur.

İhtiyaçlar doğrultusunda Edirne ili için 16 Mart - 30 Nisan 2015 tarihleri arasında İşgücü Piyasası Araştırması uygulanmış ve işgücü piyasasının arz ve talep boyutunu ele alan İşgücü Piyasası Araştırması hazırlanmıştır.

Bu rapor iki bölüm olarak ele alınmıştır.

Birinci bölüm, ilin işgücü piyasasını etkileyen temel unsurlardan ekonomik veriler, nüfus ve eğitim göstergeleri ile işgücü göstergeleri birlikte ele alınarak, il işgücü piyasasının genel görünümü analiz edilmiştir. Bu bölümde ayrıca İŞKUR verileri de ele alınarak ilin işgücü piyasası İŞKUR verileri ile analiz edilmiştir.

İkinci bölüm, İşgücü Piyasası Araştırması sonuçlarını analiz ederek Edirne işgücü talep yapısını ortaya koymaktadır. İşgücü Talep verilerine yönelik veri setlerinin temini doğrultusunda uygulanan İşgücü Piyasası Araştırmasının amacı işverenlerin açık işlerini tespit etmek, işgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişimleri izlemektir.

Tüm iller ve Türkiye Geneli için ayrı ayrı hazırlanan İşgücü Piyasası Analizi Raporlarına www.iskur.gov.tr adresi üzerinden erişebilirsiniz.

BİRİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ

İŞGÜCÜ PİYASASINI ETKİLEYEN UNSURLAR: ARKA PLAN

İşgücü bir ülkedeki emek arzını insan sayısı yönünden ifade eden bir kavramdır. Bir ülkedeki nüfusun üretici durumda bulunan yani ekonomik faaliyete katılan kısmıdır. İşgücünün çalışma hayatıyla buluştuğu piyasa koşullarına ise işgücü piyasası denmektedir. İşgücü piyasasının etkilendiği birçok faktör bulunmaktadır. Bu nedenle işgücü piyasasını çok yönlü değerlendirmek gerektiğinden analizler zorlaşmaktadır. İşgücü piyasası; nüfus, ekonomik yapı, sosyal yapı, eğitim yapısı, işgücü göstergeleri, yatırımlar, teşvikler, göç durumu gibi birçok faktörden etkilenmektedir.

Bu faktörleri incelerken kullanılan veri setlerinin tümünü iller bazında elde etmek mümkün değildir. Bu veri setlerinin büyük bir kısmı bölgesel veri setleridir. Bölgeler mümkün oldukça illerin sosyo-ekonomik yapıları dikkate alınarak bir araya getirilmeye çalışılsa da iller arası gelişmişlik endeksi dikkate alındığında bölgelerin oluştuğu iller arasında farklılıklar ortaya çıkabilmektedir. Türkiye İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflandırması (İBBS) çerçevesinde 26 bölgeden oluşmaktadır. İBBS'ye göre **TR21** olarak sınıflandırılan iller Tekirdağ, Kırklareli, Edirne'dir.

Bu bölümde özellikle işgücü piyasasının arz yönü üzerinde durulmaya çalışılacaktır. Yukarıda da anlatıldığı gibi işgücü piyasasını birçok faktör etkilemektedir. Bu çalışmada bu faktörlerin hepsine yer verilmesi mümkün değildir. Bu nedenle Edirne ilinin işgücü piyasası hakkında bilgi sahibi olunabilecek temel veriler ile İŞKUR verilerine yer verilecektir.

Tablo 1'de Edirne iline ait temel işgücü göstergeleri mevcuttur. 2009 yılından 2013 yılına kadar olan; işgücüne katılım oranı, istihdam oranı ve işsizlik oranı başlıkları altında oransal değerler ile Edirne ilinin işgücü piyasası yorumlanmaya çalışılacaktır.

Tablo 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri[1]

Yıllar	İşgücüne Katılma Oranı	İşsizlik Oranı	İstihdam Oranı
2009	54,8	13	47
2010	54,6	9,8	49,3
2011	55,4	8,8	50,5
2012	54,8	7,4	50,8
2013	54,3	7,8	50,1

Kaynak: TÜİK

[1] TÜİK'in İl Düzeyinde açıkladığı Hanehalkı İşgücü Anketi Sonuçları eski veri setine aittir. 2014 yılı Şubat Döneminden beri yayınlanan yeni veri setine göre İl düzeyinde veri yayınlanmamıştır.

İşgücü piyasasının en önemli unsurlarından biri de istihdamdır. Bir ülkedeki istihdamı gösteren en önemli verilerden biri de istihdam oranıdır. İstihdam oranı, çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranıdır. Bu oran ülke ekonomisinin istihdam yaratma gücünü göstermekte iken; yaş, cinsiyet ve iktisadi faaliyetlere göre istihdam politikalarının oluşturulmasında da kilit unsurdur.

İstihdam oranındaki değere bakılarak ülke ekonomisini pozitif veya negatif yönde değerlendirilmek mümkün değildir. Bunun yanında istihdam oranları değerlendirilirken çalışma saatleri, kayıt dışı istidam ve ücret gibi unsurlar da etkilidir.

Grafik 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri

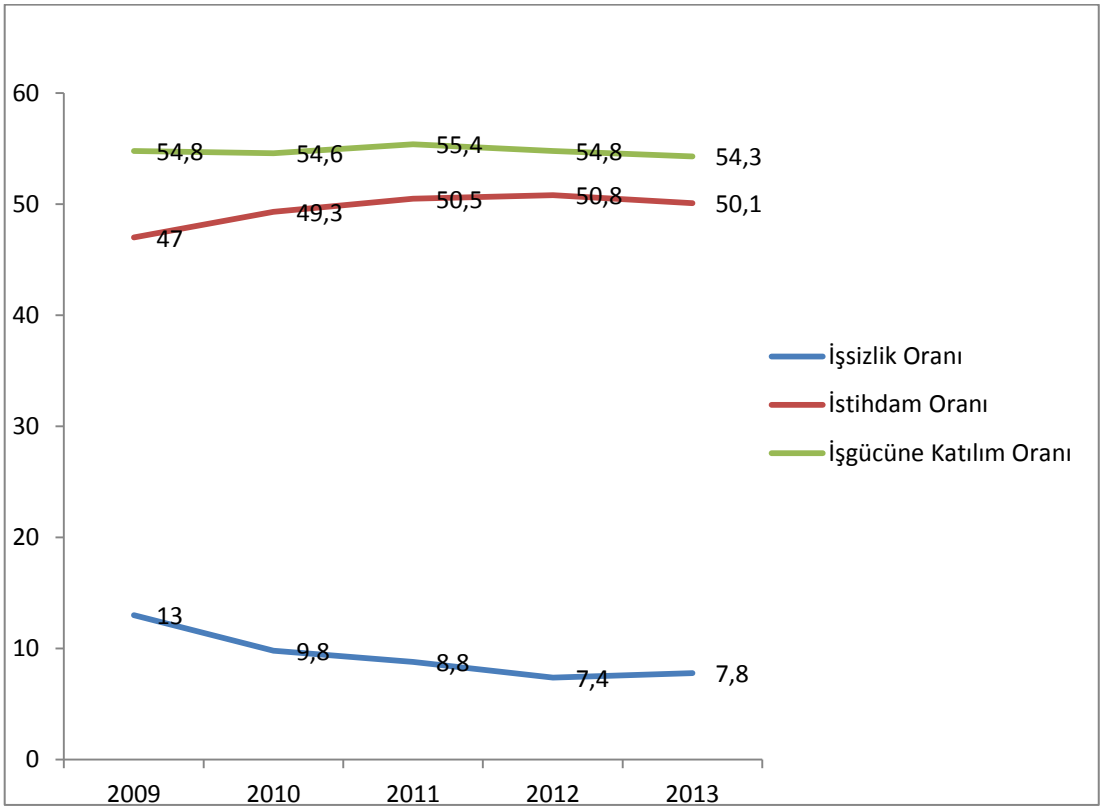

Kaynak: TÜİK

Tablo ve grafikte görüldüğü üzere, işgücüne katılma oranı 2009 yılından itibaren 2013 yılları arasında dalgalı bir seyir göstermiş olup, 2008-2013 yılları itibari ile yüzde 1'lik düşüş yaşamıştır. İşgücüne katılım oranı ise ekonomik olarak aktif olan yani üreten nüfusun çalışabilir yaş aralığındaki toplam nüfusa oranını göstermekte olup, ekonomik olarak üreten nüfusun azaldığını göstermektedir.

Çalışanların, çalışabilir yaştaki nüfusa oranını ifade eden İstihdam oranı ise 2008-2012 yıllarında yükselen bir seyir izlerken, 2012 sonrasında düşüş eğilimi göstermektedir. Bu eğri yorumlanacak olursa iki farklı analiz söz konusu olmaktadır. Birinci durumda çalışabilir yaştaki kişi sayısının çoğalması, ikinci durumda ise istihdam alanlarının yeterli seviyede gelişememesiyle, çalışabilir çağa gelen insanların işgücüne katılım gösterememesi söz konusu olmuştur.

İşsizlik oranı eğrisi incelendiğinde ise, işsizlik oranı 2008-2012 yılları arasında azalış gösterse de 2013 yılında eğilim işsizlik oranının artışı yönündedir. Bu oran diğerleri ile birlikte yorumlandığında ise, Edirne ili işgücü piyasasında çalışma çağına giren nüfusun arttığı, bu duruma nazaran istihdam alanlarının belli oranda arttığı söylenebilir. 2008-2013 yılları arası özellikle 2009 yılında küresel alanda yaşanan ekonomik gelişmelerin de etkisiyle Edirne ile işgücü piyasası için çok olumlu bir seyir olmamıştır. Ancak bu gelişmelere rağmen istihdam ve işgücüne katılma oranları Türkiye ortalamasının üzerinde işsizlik oranı ise Türkiye ortalamasının altındadır. Bunlar da Edirne ili işgücü piyasası için olumlu göstergelerdir.

İŞKUR GÖSTERGELERİ

İŞKUR verileri işgücü piyasasının nabzının tutulması için önemli göstergelerdendir. Kuruma kayıtlı olanlar ile ilgili veriler olup oldukça detaylıdırlar.

KAYITLI İŞSİZ

Kayıtlı işsizler İŞKUR'a kayıt olup işsiz olduğunu bildiren kişilerdir. Bir kişi İŞKUR'a kayıt olduktan sonra 18 ay boyunca herhangi bir işlemde bulunmazsa kişinin kaydı aktif kayıtlardan kaldırılır. Grafik 2'de yıllar itibariyle Edirne ili için İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin cinsiyete göre dağılımı verilmiştir.

Grafik 2: Kayıtlı İşsizlerin Cinsiyete Göre Dağılımı

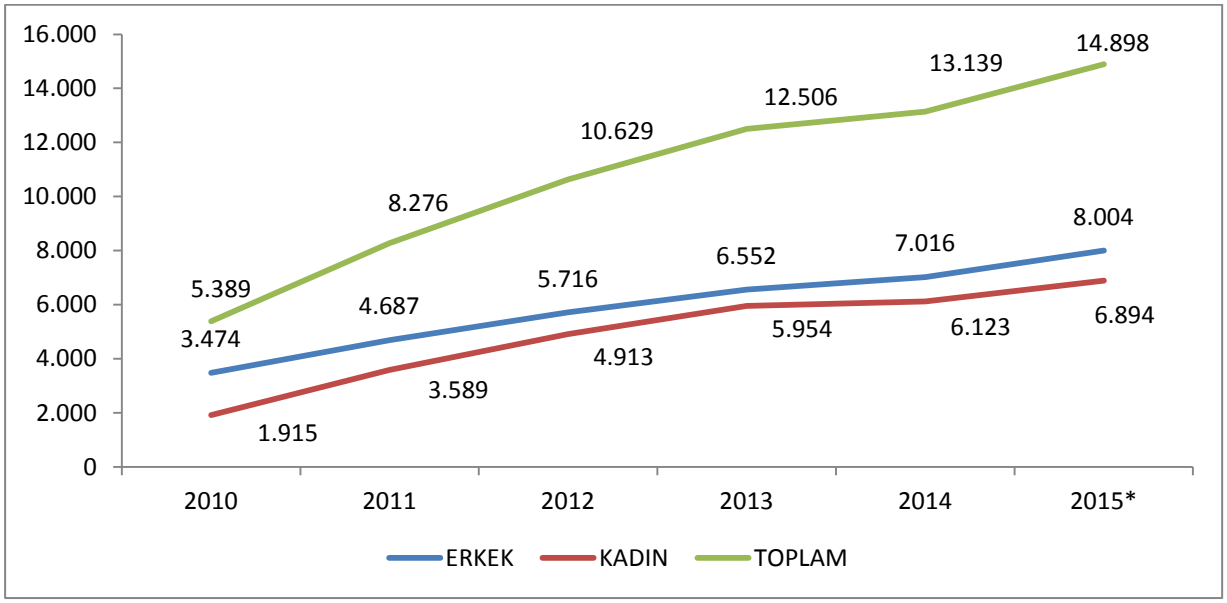

Kaynak: İŞKUR *2015 yılı HAZİRAN ayı sonu itibarıyla

2010 yılında Edirne ilinde 5 bin 389 işsiz İŞKUR'a kayıtlı iken, 2015 yılı Haziran ayı sonu itibariyle bu sayı üç kata yakın artarak 14 bin 898'e yükselmiştir. Rakamlardaki yükseliş İŞKUR'un tanınırlığının artmasından ve işgücü piyasasında aktif bir oyuncu hale gelmesinden kaynaklanmaktadır. İŞKUR'a kayıtlı erkeklerin sayısında genelde her yıl belirli oranlarda bir artış gözlemlenmektedir. Kadınlarda ise 2010 yılında 1 bin 915 kişi kayıtlı iken, 2015 yılında bu sayı yaklaşık üç buçuk kat artarak 6 bin 894 kişiye çıkmıştır. Kadınların ekonomik değer üretmek ve ev ekonomisine katkı sağlamak amacıyla işgücü piyasasında yer almak istemeleri, bu sayıda belirgin bir artış olmasını sağlamıştır. Bu sebeplerin dışında İŞKUR'un kadınlara yönelik düzenlediği mesleki eğitim kurslarına ve diğer aktif işgücü programlarına katılımın fazla olması İŞKUR'un işgücü piyasasında tanınırlığının ve etkinliğinin arttığının göstergesidir.

Tablo 2: Kayıtlı İşsizlerin Mesleklere Göre Dağılımı

2015*	
Meslek	**Kayıtlı İşsiz**
Beden İşçisi (Genel)	2.769
Temizlik Görevlisi	1.159
Büro Memuru (Genel)	595
Satış Danışmanı	588
Makineci (Dikiş)	503
Beden İşçisi (Temizlik)	396
Sekreter	375
Ön Muhasebeci	332
Şoför-Yük Taşıma	310
Garson (Servis Elemanı)	303
Diğer Meslekler	7.568
Toplam	14.898

Kaynak: İŞKUR *HAZİRAN ayı sonu itibarıyla

İŞKUR'a kayıtlı işsiz sayısı 2015 yılı Haziran ayı sonu itibari ile bin 105 farklı meslekte, 14 bin 898'dir. Kayıtlı işsizlerin mesleklere göre dağılımı sıralamasında yer alan ilk iki meslek nitelik gerektirmeyen meslekler iken devamında büro memuru, satış danışmanı, makineci (dikiş), sekreter ve ön muhasebeci mesleklerinin sıralandığı görülmektedir.

Herhangi bir niteliği olmayan kişilerin çokça müracaat ettiği "Toplum Yararına Programlar" (TYP) neticesinde nitelik gerektirmeyen mesleklerde kayıtlı işgücü göstergelerinde bir takım nicel değişiklikler olmuştur. Beden İşçisi (Genel) ve Beden İşçisi (Temizlik) mesleklerinde yaşanan genel artış bu noktada ortaya çıkmaktadır.

AÇIK İŞLER

İşverenlerin İŞKUR'dan eleman talepleri açık iş olarak adlandırılmaktadır. Grafik 3'te görüleceği üzere 2010 yılında 741 kişi olan açık iş sayısı yıllar itibari ile katlanarak artmış ve 2014 yılında toplam 8 bin 547 kişiye ulaşmıştır. 2015 yılı Haziran ayı sonu itibari ile de açık iş sayısı 5 bin 760 olarak gerçekleşmiş ve bu artış seyri devam ettiği takdirde 2014 yılında yakalanan açık iş sayısından daha büyük bir sayıya ulaşılacağı tahmin edilmektedir. İŞKUR'un tanınırlığının ve personel sayısının artması ve bununla birlikte hizmetlerinin çeşitlenmesi ile işverenlerin İŞKUR ile irtibatları giderek artmış ve işverenler eleman taleplerini İŞKUR'a iletmeye başlamıştır.

Grafik 3: Yıllara Göre Açık İş

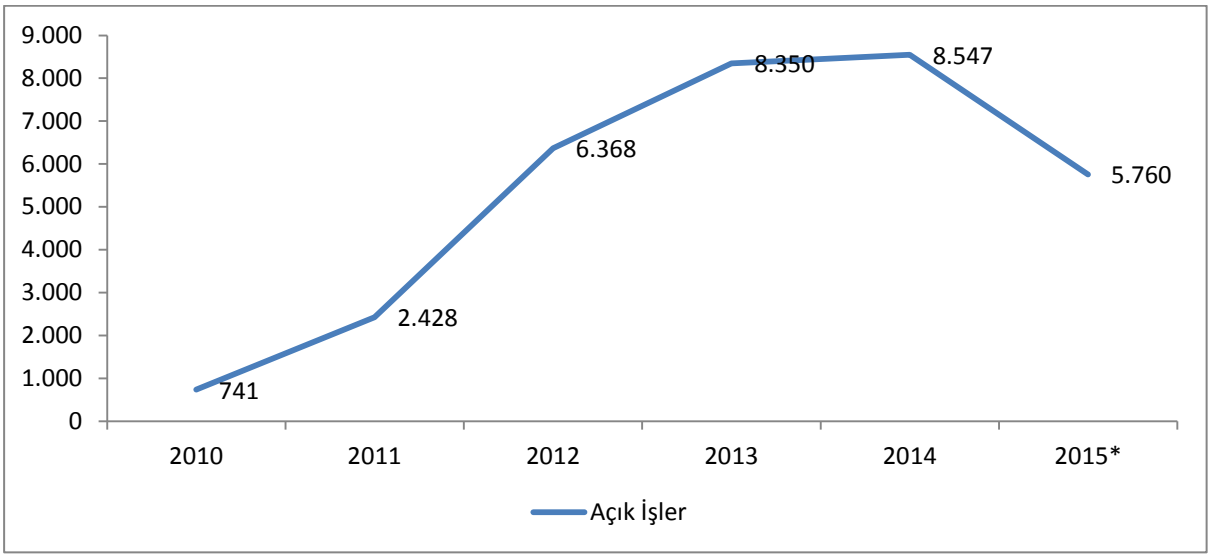

Kaynak: İŞKUR * 2015 yılı Ocak-HAZİRAN dönemini içermektedir.

2015 Yılı Haziran ayı sonu itibari ile 286 farklı meslekte 5 bin 760 kişilik açık iş ilanı yapılmıştır. Açık iş ilanlarının yapıldığı meslekler Türkiye geneli ile paralellik göstermektedir. Açık işlerde birinci sırada kayıtlı işsizlerden farklı olarak makineci (dikiş) mesleği yer almaktadır. Makineci (dikiş) mesleğinin açık işler içindeki payı yüzde 24,1'dir. Beden İşçisi (genel) ve Temizlik Görevli meslekleri sırasıyla ikinci ve üçüncü sırada yer almaktadır.

Tablo 3: Açık İşlerin Mesleklere Göre Dağılımı

2015*	
Meslek	**Açık İş**
Makineci (Dikiş)	1.393
Beden İşçisi (Genel)	1.015
Temizlik Görevlisi	602
Satış Danışmanı	286
Konfeksiyon İşçisi	246
Güvenlik Görevlisi	244
Beden İşçisi (İnşaat)	143
Garson (Servis Elemanı)	141
Battaniye Nevresim Katlama İşçisi	125
Kasiyer	87
Diğer Meslekler	1.478
Toplam	**5.760**

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Haziran dönemi

İŞE YERLEŞTİRMELER

Grafik 4'te yer alan yıllar itibariyle işe yerleştirme sayıları karşılaştırıldığında, 2010 yılında 533 olan işe yerleştirme sayısı 7 kattan fazla artarak 2013 yılında 4 bin 135'e çıkmıştır. 2014 yılında ise büyük bir düşüşle 3 bin 173'e düştüğü görülmektedir. 2015 yılının ilk altı aylık döneminde ise işe yerleştirme sayısı 2 bin 481 olarak gerçekleşmiş olup yılsonunda 2013 yılı işe yerleştirme rakamının aşılacağı tahmin edilmektedir.

İşe yerleştirme rakamlarındaki belirgin artışın arkasında; aktif işgücü programları ve İŞKUR'un işgücü piyasasında aktif bir şekilde rol üstlenmesi yatmaktadır. Bunların neticesinde İŞKUR'un tercih edilirliği; hem kayıtlı işsiz göstergelerine hem de işe yerleştirme sayılarına yansımıştır.

Grafik 4: Yıllar İtibari ile Cinsiyete Göre İşe Yerleştirme

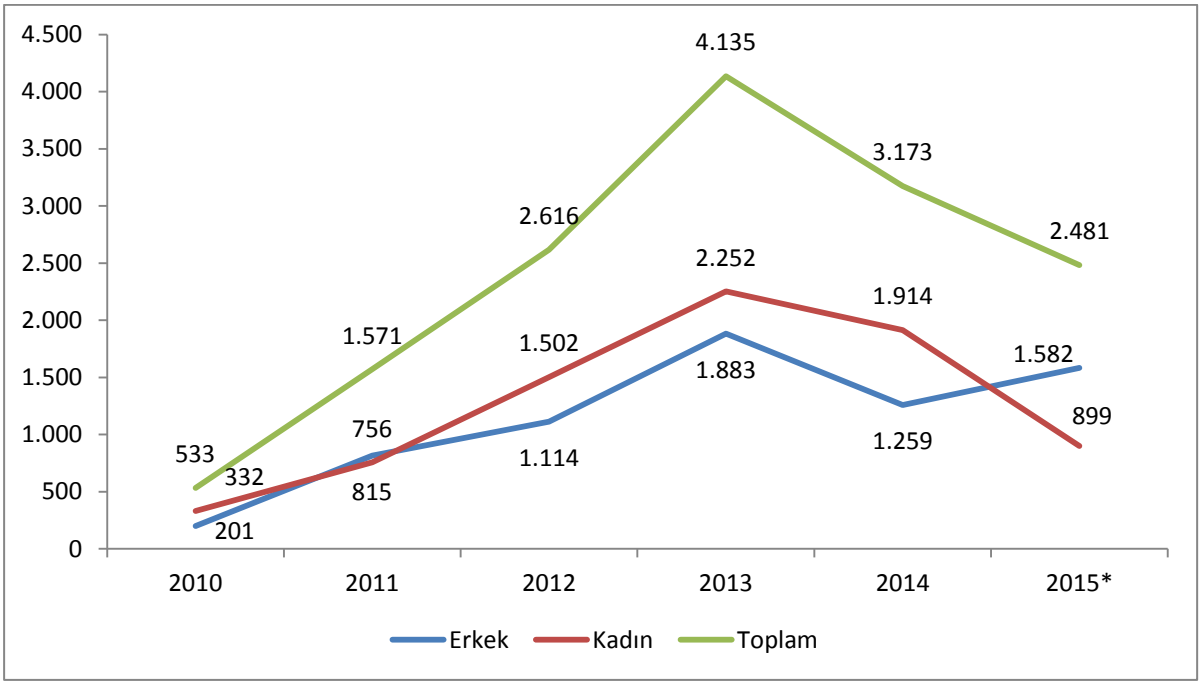

Kaynak: İŞKUR * 2015 yılı OCAK-HAZİRAN Dönemi

2015 yılının ilk altı ayında gerçekleşen işe yerleştirmelere meslek bazında bakıldığında; ilk iki sırada Beden İşçisi (Genel) ve Temizlik Görevlisi meslekleri yer almaktadır. Bu meslekleri sırasıyla; Güvenlik Görevlisi, Makinesi (Dikiş), meslekleri takip etmektedir. İlk sırada yer alan Beden İşçisi (Genel) mesleğinin 2015 yılı ilk altı ayı verilerine göre toplam içindeki payı yüzde 42'dir.

Kayıtlı işsiz, açık iş ve işe yerleştirme göstergelerinde yer alan mesleklere baktığımızda, işgücü piyasası tarafından talep edilen mesleklerle kayıtlı işsizlerin meslekler bazında örtüştüğü görülmektedir. Söz konusu durum işe yerleştirmelerin mesleklere göre dağılımında da kendisini göstermektedir.

Tablo 4: İşe Yerleştirmelerin Mesleklere Göre Dağılımı

2015*	
Meslek	**İşe Yerleştirme**
Beden İşçisi (Genel)	1.042
Temizlik Görevlisi	370
Güvenlik Görevlisi	313
Makineci (Dikiş)	88
Beden İşçisi (İnşaat)	87
Madenc, (Genel)	68
Konfeksiyon İşçisi	66
Satış Danışmanı	58
Müşteri Temsilcisi	37
Tekstüre Makinesi Operatörü	36
Diğer Meslekler	316
Toplam	**2.481**

Kaynak: İŞKUR * HAZİRAN ayı sonu itibariyle

MESLEKİ EĞİTİM FAALİYETLERİ

2015 yılının ilk altı aylık bölümünde aktif işgücü programları kapsamında 150 adet program düzenlenmiş ve bu programlara toplam bin 777 kişi katılmıştır.

Toplum Yararına Program (TYP) dâhilinde ise ilk altı ayda bin 438 kişi programdan yararlanmıştır.

İşbaşı Eğitim Programı (İEP) ise piyasa tarafından oldukça rağbet gören, işe alımlarda ve meslekte tecrübe edinme noktasında en anlamlı geri dönüşlerin olduğu ve en fazla istihdamın sağlandığı programdır. 2015 yılının ilk altı aylık döneminde 77 İEP düzenlenmiş olup 383 kişi bu programlardan faydalanmıştır.

Mesleki eğitim kurslarında ise 70 adet kurs düzenlenmiş olup bin 319 kişi bu kurslardan faydalanmıştır.

İŞKUR'un düzenlediği aktif işgücü programları kişilerin işgücü piyasasının gerekleri hakkında bilgisini artırmakla kalmayıp hem kişilere meslek kazandırmakta, hem de kişilerin işgücü piyasasına girişinde aracı rol oynamaktadır.

Tablo 5:Kurs ve Kursiyer Göstergeleri (2015*)

Yıllar	Aktif İşgücü Programları								Toplum Yararına Programlar	
	Mesleki Eğitim Kurs Sayısı	Mesleki Eğitim Kursiyer Sayısı	İEP Sayısı	İEP Katılımcı Sayısı	Girişimcilik Eğitimi Program Sayısı	Girişimcilik Eğitimi Katılımcı Sayısı	Toplam Kurs Sayısı	Toplam Kursiyer Sayısı	TYP Sayısı	TYP Katılımcı Sayısı
2015*	70	1.319	77	383	3	75	150	1.777	59	1.438
2014	37	753	59	306	6	155	102	1.214	56	922
2013	26	591	101	495	7	180	134	1.266	49	611
2012	60	1.323	35	155	2	50	97	1.528	75	721
2011	40	849	17	30	5	118	62	997	27	220
2010	59	1.064	0	0	4	80	63	1.144	38	195

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Haziran

İŞSİZLİK ÖDENEĞİ

İşsizlik sigortası, kişinin bir işyerinde çalışırken; çalışma istek, yetenek, sağlık ve yeterliliğinde olmasına rağmen, kendi istek ve kusuru dışında işini kaybetmesi halinde uğradıkları gelir kayıplarını kısmen de olsa karşılayabilmek için, sigortacılık tekniği ile faaliyet gösteren sigorta koludur. Edirne ilinde 2015 yılının ilk altı ayında toplam iki 472 kişi işsizlik ödeneğine başvurmuş, bu kişilerden bin 378'i işsizlik ödeneği almaya hak kazanmıştır. İşsizlik ödeneğine başvuru ve hak eden sayısı yıllar itibari ile artmıştır.

Tablo 6: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneğine Başvuran ve Hak Eden Sayısı (2015*)

Yıllar	İşsizlik Ödeneği Başvuru Sayısı	İşsizlik Ödeneği Hak Eden Sayısı
2015*	2.472	1.137
2014	3.645	2.073
2013	3.322	2.010
2012	2.336	1.540
2011	1.887	1.405
2010	1.651	1.376

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Haziran

İŞKUR'un tanınırlığının ve işgücü piyasasındaki etkinliğinin artması, işsizlik sigortasından yararlanma şartlarındaki değişiklikle birlikte değerlendirildiğinde işsizliği ödeneğine başvuruların sayısı artmıştır.

Tablo 7: İşsizlik Ödeneğini Hak Edenlerin Mesleklere Göre Dağılımı (2015*)

Meslekler	İşsizlik Ödeneğini Hak Edenler
Beden İşçisi (Genel)	227
Temizlik Görevlisi	77
Satış Danışmanı	44
Büro Memuru (Genel)	39
Şoför-Yük Taşıma	34
Makineci (Dikiş)	31
Ön Muhasebeci	30
Beden İşçisi (Temizlik)	27
Sekreter	22
Büro İşçisi	19
Diğer Meslekler	587
Genel Toplam	1.137

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Haziran

Tablo 7 incelendiğinde mesleklere göre işsizlik ödeneğini hak edenlerin en çok nitelik gerektirmeyen mesleklerde olduğu tespit edilmiştir. Diğer mesleklerde ise işsizlik ödeneğini hak edenlerin sayılarının birbirlerine yakın değerler olduğu görülmektedir. Bu durum meslek sahibi olan kişilerin daha az iş kaybına uğradıklarını veya kişilerin çalıştıkları işlerden memnun olduklarını ifade etmektedir.

İKİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

AMAÇ VE YÖNTEM

İyi işleyen bir işgücü piyasasının oluşabilmesi, işgücü arz ve talebinin temel niteliklerinin incelenip bunlara uygun önlemlerin zamanında alınmasına bağlıdır. Birçok ülkede yüksek işsizlik oranlarına rağmen özellikle kısa dönemli işgücü talebinin hep yüksek olduğu da sık sık ifade edilmektedir. Birçok sektörde işgücü fazlalığı olmasına karşın etkin eşleştirme eksikliği ve beceri uyumsuzlukları nedeniyle de işgücü açığı karşılanmayabilmektedir. Açık işler, işgücünün mobilitesinin yetersizliği ve işverenin talep ettiği niteliklere sahip eleman olmayışı nedenlerinin yanı sıra bazı mesleklerde iş ortamı ve ücretin beğenilmemesi nedeniyle zamanında doldurulamamaktadır. İşgücü piyasasının talep boyutuyla ele alınıp mevcut durumda işgücü, mevcut açık iş ve gelecek dönemde işgücünün eğilimlerinin bilinmesi kısa dönemli işgücü yetiştirilmesi için temel verileri sağlamaktadır.

İşgücü piyasasında arz ve talebin etkin bir şekilde uyumlaştırılabilmesi için işgücü piyasası bilgileri oldukça önemlidir. İşgücü piyasasının arz tarafına yönelik veriler ağırlıklı olarak Türkiye İstatistik Kurumu'nun yapmış olduğu Sürekli Hanehalkı İşgücü Anketi sonuçlarından elde edilmektedir. Ancak işgücü piyasasının talep tarafına yönelik pek fazla veri bulunmamaktadır. Bu açığı da Türkiye İş Kurumu İşgücü Piyasası Araştırmaları ile doldurmaya çalışmaktadır. Arz tarafı ile ilgili verilerde il düzeyinde yeterli veri bulunmamaktadır. Talep tarafı ile ilgili yapılan araştırmalar ise henüz istenen düzeyde değildir.

4904 sayılı Kanunda Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi amacıyla Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından beri işgücü piyasası araştırmaları (İPA) periyodik olarak sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007'den beri devam ettirilen araştırmalar 2009 yılından itibaren yılda iki defa yapılmıştır. İşgücü piyasası araştırmalarının EUROSTAT (Avrupa Birliği İstatistik Ofisi) normlarına uygun şekilde yürütülmesi ve Resmi İstatistik Programı (RİP) kapsamına alınmasına yönelik çalışmalar 2011 yılı ikinci yarısından itibaren Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmalar dışında Türkiye için bir açık iş sayısına erişebilir olunmasına yönelik EUROSTAT'ın talep ettiği açık iş istatistikleri için veri toplanabilmiş olacaktır. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biride İŞKUR dışında da diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır.

Türkiye İş Kurumu, 2015 Yılı Yerel Düzeyde İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 16 Mart – 30 Nisan 2015 tarihleri arasında Türkiye genelinde 132.034 işyerine yüze görüşme yöntemiyle anket uygulamıştır. TÜİK İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak sektörel kapsam dâhilinde yer alan ve 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri, araştırmada örnekleme çerçevesi olarak kullanılmıştır. Araştırmanın kapsamında Türkiye genelinde Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev. 2 sınıflandırmasına göre Tarım, Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik, Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri ve Uluslararası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri dışındaki 17 alt sektörde yer alan, 2-9 arası kişi istihdam eden ile 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri örnekleme çerçevesi olarak kabul edilmiştir. Örnekleme birimi işyeri olarak belirlenmiş ve 17 sektör bazında 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerleri için il ve Türkiye, 2-9 arası kişi istihdam eden işyerleri için ise Türkiye geneli tahmini verilmiştir.

İşyerleriyle yüz yüze görüşme yöntemiyle (Araştırmanın saha çalışmasının tamamı İŞKUR personeli tarafından gerçekleştirilmiştir.) gerçekleştirilen "İl İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu" [2] kapsamında,

Temel işyeri bilgileri

Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)

Açık iş (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Karşılanma Yolları, Cinsiyet, Aranma Süresi)

Temininde güçlük çekilen meslekler (Meslek, Güçlük Nedeni)

30 Nisan 2016 tarihleri itibariyle artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

İşgücü Piyasası Araştırması, bahsi geçen 17 sektörde işyeri bazında il ve Türkiye tahmini vermek üzere planlandığından mesleklere göre yapılan genellemelerin ihtiyatla karşılanması gerekmektedir. Çünkü mesleklere göre bir çerçeve olmadığı için, örneklem çekimine mesleki kırılımı dahil edilememiştir. Dolayısıyla rapordaki mesleklere ilişkin bilgiler detay olarak sunulmuştur.

[2] Soru Formu Ek 1'de verilmiştir.

İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM

Bu bölümde Edirne ilinde gerçekleştirilen İşgücü Piyasası araştırması kapsamında bulunan işyerleri ile işyerlerinde çalışanlar üzerinde durulmaya çalışılacaktır. İşyerlerinin kuruluş yılı, İŞKUR hizmetlerinden yararlanıp yararlanmadığı, İŞKUR'un sunduğu hizmetlerden yararlananların hangi tür hizmetlerden yararlandığı, işyerlerinin vardiyalı çalışma yapma durumları, ihracat yapıp yapmama durumları ile part-time çalışanı olup olmama durumlarına ilişkin toplanan bilgilere yer verilecektir. Çalışma kapsamında Edirne ilinde 589 işyeri için veri derlenmiştir. Bu işyerlerinde 21 bin 373 çalışan tespit edilmiştir.

İŞYERİ VERİLERİ

Edirne ilinde 10 ve daha fazla kişi istihdam eden ve çalışma kapsamına giren işyerleri için veriler derlenmiştir. Araştırma kapsamında toplam 589 işyeri için veri üretilmiştir. Araştırma kapsamındaki 17 sektörden 14 tanesinde işyeri bulunmaktadır. Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri, Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor, Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı sektöründe işyeri bulunmamaktadır. İşyerlerinin sektörel dağılımı Tablo 8'de gösterilmiştir.

Tablo 8: Sektörlere Göre İşyerlerinin Dağılımı

Sektörler	10+
Toptan ve perakende ticaret	181
İnşaat	112
İmalat	105
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	45
Eğitim	28
Diğer hizmet faaliyetleri	26
Ulaştırma ve depolama	19
Madencilik ve taş ocakçılığı	18
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	17
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	15
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	10
Bilgi ve iletişim	5
Finans ve sigorta faaliyetleri	4
Gayrimenkul faaliyetleri	4
Genel Toplam	**589**

Kaynak: İPA 2015

Edirne ilindeki işyerlerinin sektörlere göre dağılımı incelendiğinde en fazla işyerinin Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe olduğu görülmektedir. Yaklaşık olarak her 3 işyerinden biri Toptan ve Perakende Ticaret sektöründedir. Bu sektörü daha sonra sırası ile İnşaat (yüzde 19,0) ile İmalat (yüzde

17,8) sektörleri takip etmektedir. Bu üç sektör işyerlerinin yüzde 67,6'sını oluşturmaktadır. Türkiye genelinde 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinde de bu 3 sektörün ağırlığı yüzde 70'ler civarındadır. Ancak Türkiye genelinde en fazla işyeri İmalat sektöründe daha sonra sırası ile Toptan ve Perakende Ticaret ile İnşaat sektörü gelmektedir. Bu açıdan Edirne ilinin Türkiye geneli ile farklılaştığı görülmektedir. İşyeri sayıları bakımından illerin yarıdan fazlasında İmalat sektörü ilk sırada iken Edirne'de üçüncü sıradadır.

Edirne ilinde en az işyeri Gayrimenkul Faaliyetleri ile Finans ve sigorta faaliyetleri sektörlerindedir. Yukarıda belirtildiği üzere Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri, Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor, Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı sektöründe ise işyeri bulunmamaktadır. Türkiye genelinde en az işyeri Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri sektöründedir.

İmalat sektöründeki farklılık dışında Türkiye genelindeki işyerlerinin dağılımı ile Edirne ilinin sektörel dağılımı benzer durumdadır.

Edirne ilinde araştırma kapsamına giren işyerlerinde toplam 21 bin 373 kişi çalışmaktadır. Çalışanların yüzde 58,0'ı erkek, yüzde 42,0'ı kadındır. Türkiye genelinde ise 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinde çalışanların yüzde 72,5'i erkek, yüzde 27,5'i kadındır. Edirne'de kadınların toplam çalışanlar içerisindeki oranı nispeten düşük olmasına karşın Türkiye geneline göre çalışan kadın oranı oldukça yüksektir.

Edirne ilinde en fazla çalışanın bulunduğu İmalat sektörü değerlendirildiğinde kadın çalışanların oranının yüzde 56,5 ile erkek çalışanların oranı olan yüzde 43,4'den daha yüksek olduğu görülmektedir. Türkiye genelinde ise imalat sektöründe çalışan kadın oranları yüzde 25, erkek çalışan oranı yüzde 75'dir.

Edirne ilinde imalat sektörü dışında 3 sektörde daha kadın çalışanların oranı erkek çalışanlardan yüksektir üstelik bu oranlar imalat sektörünün oranın da üzerindedir. Kadın çalışanlar yüzde 67'lik bir oranla en çok Bilgi ve İletişim sektöründe yer almışlardır sonra yüzde 64,9 ile Sağlık sektörü ve yüzde 58,2 ile eğitim sektöründe erkek çalışanlardan daha fazla yer almışlardır.

Türkiye genelinde ise Eğitim ve Sağlık sektörlerinde kadınlar erkeklerden daha fazla sayıda çalışmaktadır. Edirne ilinde ise sayıca İmalat başta olmak üzere yine Türkiye geneli gibi eğitim ve sağlık sektörünün yanında Bilgi ve İletişim sektöründe de kadın çalışan sayıları erkek çalışan sayılarından yüksektir.

Edirne'de araştırma kapsamındaki işyerlerinde kadın çalışanların oranı Türkiye geneline göre daha yüksektir. Türkiye geneline göre paralellik gösteren sektörler olmasının yanında farklı sektörlerde de kadın çalışanlar ağırlık göstermektedir.

Tablo 9: Çalışanların Sektörlere ve Cinsiyete Göre Dağılımı

	10+		
Sektör	Erkek	Kadın	Toplam
İmalat	4.305	5.614	9.919
Toptan ve perakende ticaret	3.108	1.067	4.174
İnşaat	1.719	179	1.898
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	662	236	899
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	522	276	798
Eğitim	322	450	772
Bilgi ve iletişim	238	485	723
Madencilik ve taş ocakçılığı	675	35	711
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	231	428	659
Ulaştırma ve depolama	253	39	292
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	155	88	244
Diğer hizmet faaliyetleri	163	52	215
Finans ve sigorta faaliyetleri	25	13	39
Gayrimenkul faaliyetleri	23	9	32
Genel Toplam	12.401	8.972	21.373

Kaynak: İPA 2015

Edirne'de en fazla çalışan İmalat, Toptan ve Perakende Ticaret ve İnşaat sektörlerindedir. İşyerlerinin yüzde 67'si bu sektörlerde iken çalışanların yüzde 74,8'i bu sektörlerdedir ve arada çalışan sayıları yönünde 7,8 puanlık bir fark söz konusudur. Türkiye genelinde ise ilk 3 sektördeki iş yerleri oranı yüzde 67,5, çalışan sayıları oranı yüzde 62,8 ile birbirine paraleldir. Edirne ili yine ilk 3 sektör ve çalışan sayıları oranlamasında Türkiye'den farklılık göstermektedir.

En az çalışanı olan sektörler ise işyeri sayısı ile bağlantılıdır. İşyeri sayısı en az olan sektörlerde çalışan sayısı da azdır.

Sektörlerdeki işyeri sayısı ve çalışan sayılarından ortalama bir işyerinin büyüklüğü bulunabilmektedir. Grafik 5'te sektörlerde bir işyerinde ortalama çalışan sayısına yer verilmiştir.

Grafik 5: Sektörlere Göre Ortalama Çalışan Sayıları

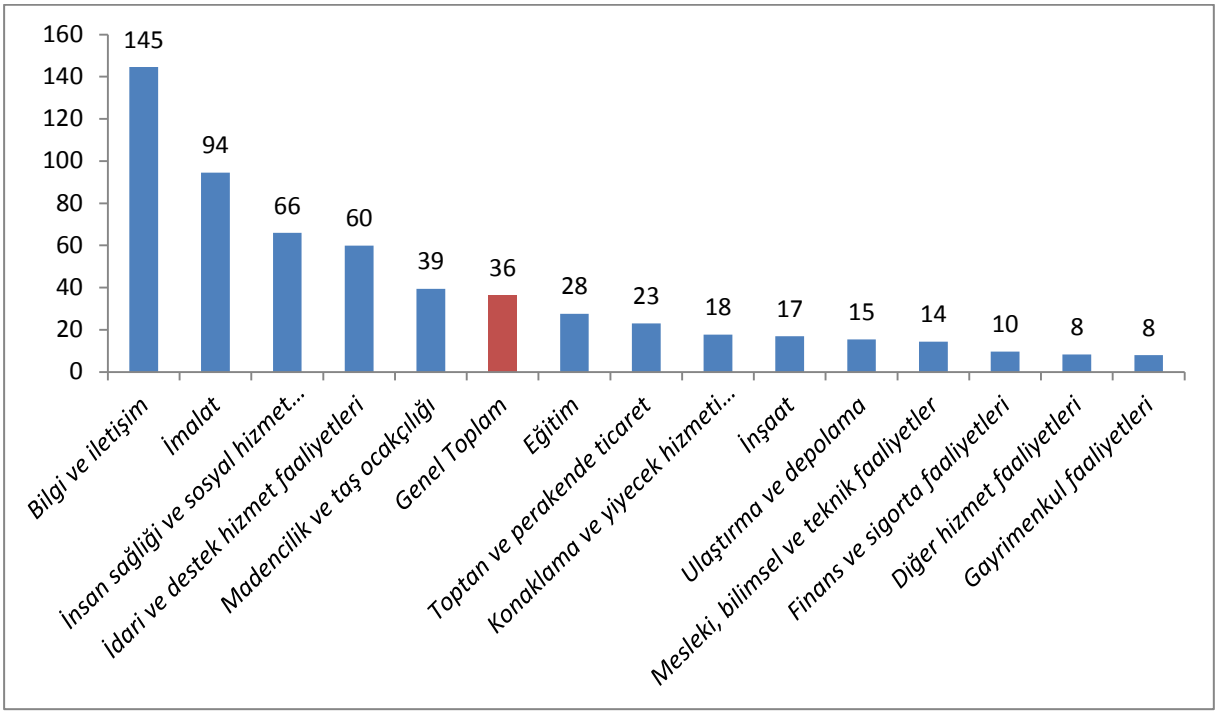

Kaynak: İPA 2015

Edirne ilinde 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinde ortalama çalışan sayısı 36'dır. Türkiye genelinde bu sayı 35'tir. Edirne'deki işyerleri Türkiye geneliyle paralellik göstermektedir.

Türkiye genelinde en fazla işyeri ve çalışan olan ilk üç sektörden İmalat sektörü ortalamanın üzerinde iken Toptan ve Perakende Ticaret ile İnşaat sektörleri ortalamanın altındadır. Edirne'de de bu üç sektör aynı aralıkta sıralanmıştır.

Edirne ilinde 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinde ortalama çalışan sayısı incelendiğinde Bilgi ve İletişim sektörü 145 ile birinci sırada İmalat sektörü 94 ile ikinci sırada Sağlık sektörü 66 ile üçüncü sırada yer almaktadır. Bu sıralama Türkiye genelinden tamamen farklıdır buda bize bölgede özellikli çalışma alanları olduğunu göstermektedir. Türkiye genelinde ortalama çalışan sayısı 185 ile en yüksek Finans ve sigorta faaliyetleri sektörü Edirne ilinde son sıralarda yer almakta, en alt sırada ise Diğer hizmet faaliyetleri, Gayrimenkul Faaliyetleri sektörü ile beraber yer almaktadır.

Edirne ilinde 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinin dağılımı Türkiye geneli gibi dengeli bir dağılım göstermiştir. Edirne ilinde en fazla işyerinin yüzde 24 ile 5-9 yaş grubunda olduğu görülmektedir. Daha sonra 25 ve üzeri yaştaki işyerleri yüzde 21,7 oranı ile gelmektedir. Bu iki grup mevcut işyerlerinin yaklaşık yarısını oluşturmakta diğer yarısını da aralarında çok fark olmaksızın diğer yaş grubundaki işyerleri oluşturmaktadır.

Grafik 6: İşyerlerinin Yaş Grubuna Göre Dağılımı

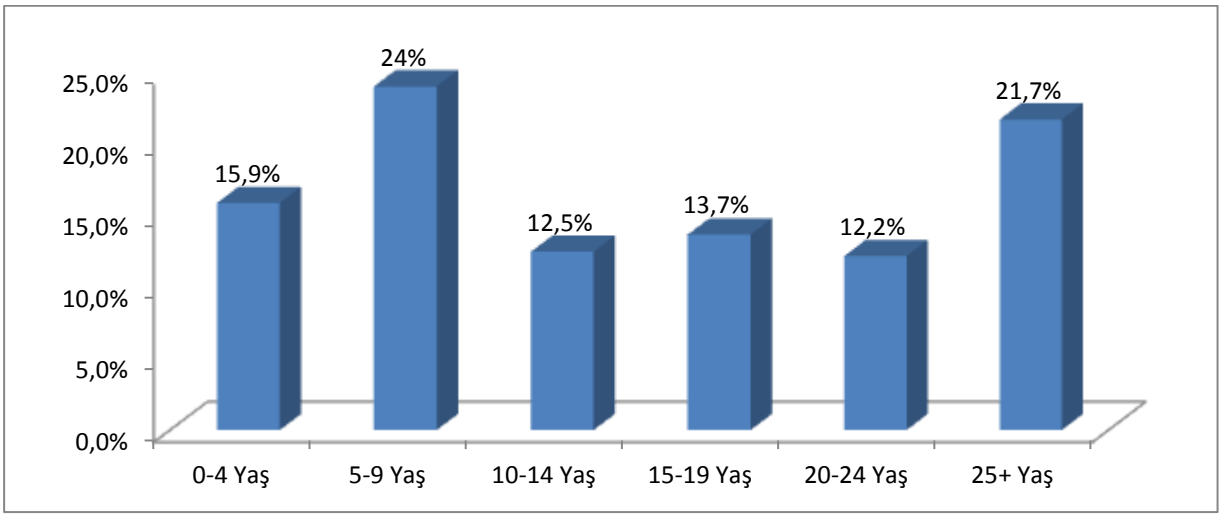

Kaynak: İPA 2015

Türkiye geneli ile karşılaştırıldığında Türkiye genelinde her yaş grubuna işyerlerinin dengeli dağıldığı ve en fazla işyerinin yüzde 27 ile 5-9 yaş grubunda olduğu görülmektedir. Türkiye genelinde 25 ve üzeri yaştaki işyerlerinin oranı yüzde 13'tür.

Çalışanların meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla çalışan yüzde 35,6 ile Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar meslek grubundadır. Bunu yüzde 16,8 ile Sanatkarlar ve makine operatörleri ve montajcılar meslek grubu takip etmektedir. Bu iki meslek grubu arasındaki fark iki katından daha fazla oranındadır. Çalışanların işgücü piyasasında en az yer aldığı meslek grubu ise Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri çalışanlarıdır.

Tablo 10: Çalışanların Meslek Gruplarına ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Meslek Grubu	Erkek	Kadın	Toplam
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	3.575	4045	7.620
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	2.374	1235	3.608
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	2.000	895	2.894
Hizmet Ve Satış Elemanları	1.488	589	2.076
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	866	1073	1.940
Profesyonel Meslek Mensupları	770	777	1.547
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	862	274	1.136
Yöneticiler	351	83	434
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	116	1	116
Genel Toplam	12.401	8.972	21.373

Kaynak: İPA 2015

Edirne ilinde çalışanların yüzde 13,5'i Nitelik Gerektirmeyen İşlerde çalışmaktadır. Bu oran Türkiye genelinde yüzde 16,7'dir. Edirne ilinde mesleki nitelik ve beceri gerektirmeyen işlerde çalışma oranı Türkiye genelinin altındadır. Aynı zamanda Edirne'de erkeklerin yüzde 16,1'i, kadınların ise 9,9'u nitelik gerektirmeyen işlerde çalışmaktadır. Kadınların erkeklere göre nitelik gerektiren mesleklerde daha çok yer aldığı görülmektedir. Türkiye genelinde bu oranlar erkekler için yüzde 15,4, kadınlar için ise yüzde 20,2'dir.

Meslek grupları cinsiyetlere göre incelendiğinde, erkelerin kadınlara göre iş hayatında daha çok yer aldığı görülse de kadınların erkeklerden fazla yer aldığı meslek grupları da mevcuttur. Daha çok öğrenim lisans seviyesinde olanların çalıştığı Profesyonel Meslek Mensupları meslek gruplarında, teknik bilgi gerektiren Tesis ve makine operatörü meslek gruplarında ve yine mesleki beceri gerektiren Büro hizmetleri meslek grubunda çalışan kadınların erkeklerden daha fazla yer aldığı görülmektedir. Bu gerek kadınların iş hayatında yer alma şekli gerekse eğitim düzeylerinin geçmiş yıllara göre gelişim gösterdiğini ortaya koymaktadır.

Grafik 7: Meslek Grubu ve Cinsiyete Göre Çalışanlar

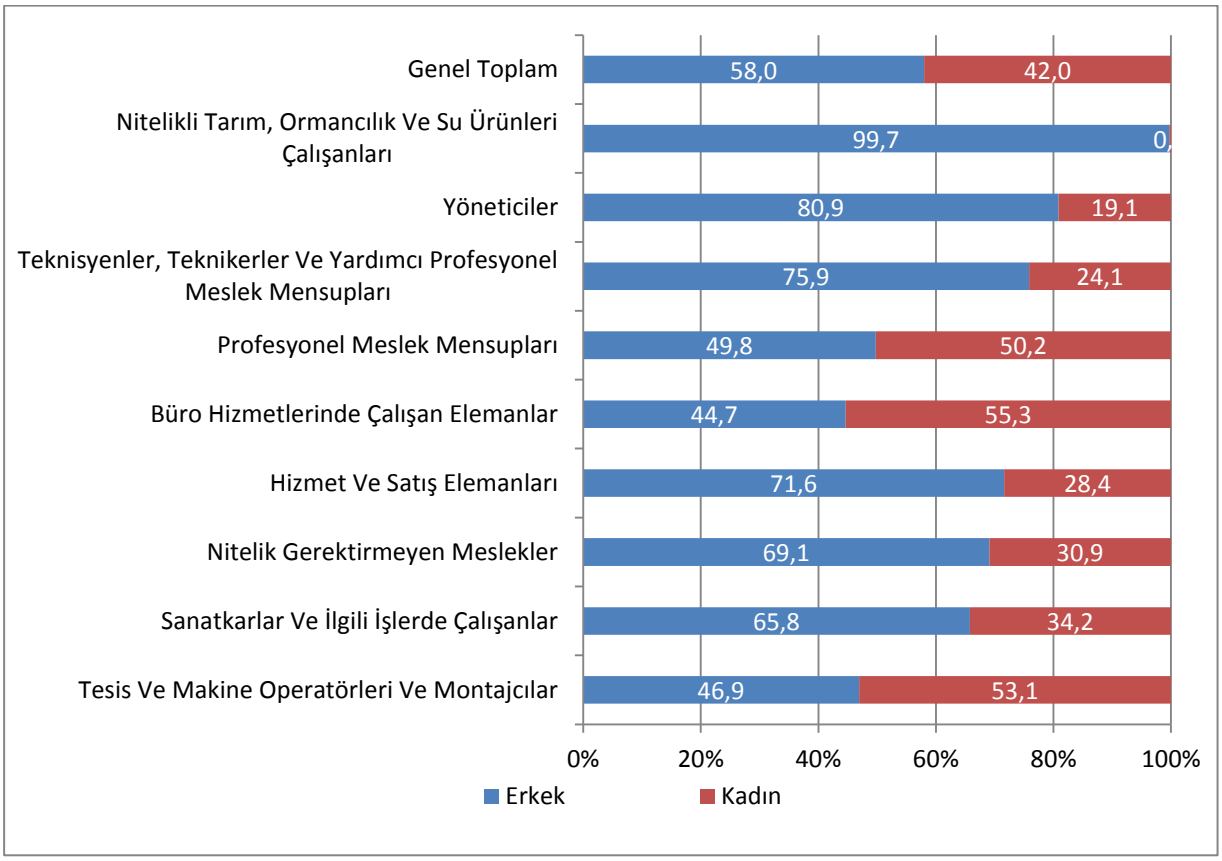

Kaynak: İPA 2015

Türkiye genelinde ise kadınların erkeklerden fazla çalıştığı bir meslek grubu bulunmamaktadır.

Edirne'de erkekler en fazla yüzde 99,7 ile Nitelikli Tarım, ormancılık ve su ürünleri meslek grubunda çalışırken, kadınlar yüzde 55,3 ile Büro Hizmetlerinde Çalışanlar meslek grubunda çalışmaktadırlar.

Tablo 11: Çalışan Sayısı En Fazla Olan Meslekler

10+		
Erkek	**Kadın**	**Toplam**
İplik Eğirme Operatörü	Makineci (Dikiş)	Makineci (Dikiş)
Beden İşçisi (Genel)	Konfeksiyon İşçisi	Konfeksiyon İşçisi
Şoför-Yük Taşıma	Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	Temizlik Görevlisi
Konfeksiyon İşçisi	Temizlik Görevlisi	İplik Eğirme Operatörü
Temizlik Görevlisi	Kalite Kontrolcü	Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi
Makineci (Dikiş)	Ütücü	Beden İşçisi (Genel)
Ütücü	Kesim hane İşçisi	Ütücü
Satış Danışmanı	Büro Memuru (Genel)	Şoför-Yük Taşıma
Madenci (Genel)	İplik Eğirme Operatörü	Satış Danışmanı
Garson (Servis Elemanı)	Satış Danışmanı	Büro Memuru (Genel)

Kaynak: İPA 2015

Edirne ilinde en fazla çalışanı olan mesleklere baktığımızda ilk sırada Makineci (Dikiş) mesleği görülmektedir. Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar meslek grubunun işgücü piyasasındaki ağırlığı burada da kendini göstermiştir. Edirne ilinde İmalat sektörü içinde yer alan Tekstil faaliyeti gösteren işyerlerinin ağırlıklı olarak yer alması sebebiyle ilk on meslek içinde Makineci (Dikiş), Konfeksiyon işçisi, Kalite kontrolcü, Ütücü, İplik eğirme Operatörü meslekleri yer almıştır.

Çalışma kapsamında işyerlerine İŞKUR hizmetlerinden faydalanıp faydalanmadıkları sorulmuştur. Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 41,9'u İŞKUR hizmetlerinden faydalandığını belirtirken iken bu oran Edirne ilinde yüzde 45,8'dir. Edirne Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü Edirne'deki 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerinin neredeyse yarısına ulaşmıştır, bu oran Türkiye geneline göre nispeten daha fazladır.

Tablo 12: İŞKUR Hizmetinden Faydalanan İşyerleri Oranları

Sektör	İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranı	İŞKUR Hizmetinden Faydalanan İşyerlerinin Dağılımı
Toptan Ve Perakende Ticaret	55,1%	37,0%
İmalat	50,3%	19,6%
İnşaat	27,1%	11,2%
Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	65,9%	11,0%
İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri	50,0%	5,2%
Ulaştırma Ve Depolama	66,7%	4,2%
Eğitim	61,3%	3,4%
Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler	70,0%	2,6%
İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	35,3%	2,5%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	15,4%	1,5%
Madencilik Ve Taş Ocakçılığı	60,0%	1,1%
Bilgi Ve İletişim	5,6%	0,4%
Finans Ve Sigorta Faaliyetleri	25,0%	0,4%
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence Ve Spor	0,0%	0,0%
Genel Toplam	**45,8%**	**100,0%**

Kaynak: İPA 2015

İşyeri sayısı ile bağlantılı olarak en fazla İŞKUR hizmetlerinden faydalanan sektörler Toptan ve Perakende Ticaret, İmalat ve İnşaat sektörleridir. Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor sektöründeki işyerleri İŞKUR hizmetlerinden faydalanmamıştır.

İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranı Edirne ilindeki işyerleri için Türkiye genelinden nispeten yüksek olsa da sektörel olarak hizmet planlaması ile oranı düşük olan sektörlerdeki oranlar daha da arttırılmalıdır.

Edirne ilinde işyerlerinin yüzde 8,3'ü part-time çalışana sahiptir. Bu oran Türkiye geneli için yüzde 8,6'dır. Edirne'de part-time çalışanı olan işyeri oranı Türkiye geneliyle paraleldir.

Tablo 13: Part-time Çalışanı Olan İşyerleri ve Çalışanlar

Sektör	Oran	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	33,3%	5	14	19
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	22,7%	78	153	231
Bilgi ve İletişim	20,0%	6	21	27
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	20,0%	185	94	279
Eğitim	17,9%	78	66	144
Ulaştırma ve Depolama	11,8%	2	53	55
İmalat	7,6%	373	239	612
Toptan ve Perakende Ticaret	7,4%	151	389	540
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	6,7%	2	28	30
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	6,7%	2	20	23
İnşaat	3,1%	3	63	66
Genel Toplam	8,3%	**886**	**1.140**	**2.026**

Kaynak: İPA 2015

Edirne'de araştırma kapsamına giren 14 sektörde işyeri bulunurken part-time çalışanı olan 11 sektör bulunmaktadır. Türkiye genelinde ise bütün sektörlerde part-time çalışma yapıldığı görülmektedir. İlde en fazla part-time çalışanı olan işyeri İmalat sektöründedir. Bunu daha sonra işyeri sayısı en fazla olan sektör olan toptan ve perakende ticaret sektörü daha sonra da Sağlık sektörü takip etmektedir. En düşük çalışan sayısına ise Finans ve sigorta faaliyetleri sektörü sahiptir. Türkiye genelinde en yüksek orana Sağlık sektörü sahiptir. En düşük oran ise Madencilik sektöründedir.

Edirne ilinde çalışanların yüzde 9,5'i part-time çalışanı olan işyerlerinde istihdam edilmektedir. Türkiye genelinde ise bu oran yüzde 20,8'dir. Edirne ilinde Türkiye geneline göre part-time çalışma çok daha düşüktür.

Edirne'de part-time çalışanı olan işyerlerinde çalışanların yüzde 43,7'si kadındır. Türkiye genelinde part-time çalışanı olan işyerlerinde istihdamda olanların yüzde 39'u kadındır.

Part-time çalışanı olan işyerlerinde en fazla çalışılan meslekler Tablo 14'te gösterilmiştir. Tabi ki bu tablo yorumlanırken bu mesleklerde çalışanların part-time çalışmıyor olabilecekleri de dikkate alınmalıdır. Sonuçta araştırma kapsamındaki işyerlerine part-time çalışanlarının olup olmadığı sorulmuş olup part-time çalışanların hangi mesleklerde çalıştığı bilgisi sorulmamıştır.

Tablo 14: Part-time Çalışanı Olan İşyerlerinde En Fazla Çalışılan Meslekler

10+		
Kadın	**Erkek**	**Toplam**
Makineci (Dikiş)	Büro Memuru (Genel)	Makineci (Dikiş)
Temizlik Görevlisi	Garson (Servis Elemanı)	Büro Memuru (Genel)
Büro Memuru (Genel)	Şoför (Yolcu Taşıma)	Garson (Servis Elemanı)
Hemşire	Şoför (Yük Taşıma)	Temizlik Görevlisi
Hasta Danışmanı	Satış Danışmanı	Satış Danışmanı
Satış Danışmanı	Ütücü	Şoför (Yolcu Taşıma)
Kesimci (Konfeksiyon)	Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik)	Ütücü
Muhasebeci	Müdür Yardımcısı	Kesimci (Konfeksiyon)
Tıbbi Sekreter	Üretim Planlama Memuru	Muhasebeci
Kasiyer	Aşçı	Aşçı

Kaynak: İPA 2015

Part-time çalışanın olduğu işyerlerinde en fazla çalışanın olduğu meslekler Makineci (Dikiş),Büro Memuru ve Garson meslekleridir. En çok çalışanın olduğu ilk meslekle part-time çalışmanın en çok yapıldığı mesleğin aynı olmasında ildeki İmalat sektörü içinde yer alan Tekstil faaliyeti gösteren işyerlerinin ağırlığı etkili olmuştur.

Edirne ilinde araştırma kapsamındaki işyerlerinin yüzde 22,3'ü vardiyalı çalışma yapmaktadır. Bu oran Türkiye'de yüzde 17,7 olarak gerçekleşmiştir. Edirne ilinde vardiyalı çalışma yapan işyeri oranı genel olarak Türkiye ortalamasının üstündedir.

Tablo 15: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerleri ve Çalışanlar

	İşyeri	Çalışan Sayısı		
Sektör	Oran	Kadın	Erkek	Toplam
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	61,4%	214	351	565
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	53,3%	65	503	568
Gayrimenkul Faaliyetleri	50,0%	3	12	15
Bilgi ve İletişim	40,0%	471	207	678
İmalat	27,9%	3.547	2.753	6.300
Toptan ve Perakende Ticaret;	23,8%	445	1.383	1.828
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	20,0%	185	94	279
Madencilik ve taş ocakçılığı	19,0%	15	198	213
Ulaştırma ve depolama	17,6%	8	21	29
Diğer hizmet faaliyetleri	11,5%	19	70	89
Eğitim	7,1%	75	35	110
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	6,7%	36	38	74
İnşaat	4,0%	3	169	172
Genel Toplam	22,3%	5.086	5.834	10.920

Kaynak: İPA 2015

Edirne iline sektörel bazda baktığımızda en fazla vardiyalı çalışma yapan sektörler; Konaklama ve yiyecek içecek hizmetleri, İdari ve destek hizmetleri ve Gayrimenkul faaliyetleri sektörleridir. Türkiye genelinde de oransal olarak en fazla vardiyalı çalışma yapan sektör yüzde 47,2 ile Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörü olmuştur. Edirne ilinde çalışanı bulunan mevcut sektörlerden yalnızca Finans ve Sigorta Faaliyetleri sektöründe vardiyalı çalışma yapılmamaktadır.

Edirne ilinde vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde çalışanların yüzde 46,6'sı kadındır. İlde araştırma kapsamındaki işyerlerinde çalışan kadınların yüzde 56,7'si vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde istihdam edilmektedir. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde çalışanlara cinsiyet yönüyle baktığımızda, Edirne ilinde sektörel bazda kadınların erkeklerden daha çok yer aldığı sektörlerle Tablo….(9)da yer alan Çalışanların Sektörlere ve Cinsiyete Göre Dağılımında kadınların erkeklerden daha çok yer aldığı sektörlerin aynı olduğu dikkat çekmektedir.

Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde en fazla çalışılan meslekler Tablo 16'da gösterilmiştir. Tabi ki bu tablo yorumlanırken bu mesleklerde çalışanların vardiyalı çalışmıyor olabilecekleri dikkate alınmalıdır.

Tablo 16: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinde Cinsiyete Göre En fazla Çalışılan Meslekler

Kadın	Erkek	Toplam
Makineci (Dikiş)	İplik Eğirme Operatörü	Makineci (Dikiş)
Konfeksiyon İşçisi	Konfeksiyon İşçisi	Konfeksiyon İşçisi
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	Temizlik Görevlisi	İplik Eğirme Operatörü
Kesimhane İşçisi	Makineci (Dikiş)	Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi
İplik Eğirme Operatörü	Beden İşçisi (Genel)	Temizlik Görevlisi
Ütücü	Ütücü	Kesimhane İşçisi
Temizlik Görevlisi	Güvenlik Görevlisi	Ütücü
Kalite Kontrolcü	Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	Beden İşçisi (Genel)
Kasiyer	Şoför-Yük Taşıma	Garson (Servis Elemanı)
Satış Danışmanı	Garson (Servis Elemanı)	Satış Danışmanı

KAYNAK: İPA 2015

Edirne ilinde vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde cinsiyete göre çalışan sayısı meslek bazında cinsiyete göre sıralandığında; kadınlarda ilk üç sırayı Makineci(Dikiş), Konfeksiyon işçisi ve Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi almaktadır. Türkiye'de ise bu sıralama Temizlik Görevlisi, Beden İşçisi (Genel) ve Makineci (Dikiş) olarak sıralanmaktadır. Edirne ilinde erkeklerde ilk üç sırayı İplik Eğirme Operatörü, Konfeksiyon işçisi ve Temizlik Görevlisi alırken, Türkiye'de Beden İşçisi (Genel), Güvenlik Görevlisi ve Temizlik Görevlisi olarak sıralanmaktadır.

Edirne ilinde yine İmalat sektörü içinde yer alan Tekstil faaliyeti gösteren işyerlerinin ağırlıklı olması ve bu sektörde vardiya uygulamaların çok olması sebebiyle vardiyalı çalışma yapılan meslekler bu sektörde çalışan mesleklerden oluşmuştur.

10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinin yüzde 8,1'i ihracat yapmaktadır. İlde 6 sektörde ihracat yapılmaktadır. Çalışanların yüzde 37'si ihracat yapan işyerlerinde istihdam edilmektedir. Türkiye genelindeki işyerlerinin ise yüzde 17,4'ü ihracat yapmaktadır. İhracat yapan işyeri oranı Edirne de Türkiye geneline göre oran olarak iki katından fazladır bu oran oldukça yüksektir.

Tablo 17: İhracat Yapan İşyerlerinin Sektörel ve Çalışan Olarak Dağılımı

	İşyeri	Çalışan Sayısı		
Sektör	Oran	Kadın	Erkek	Toplam
İmalat	28,9%	4.421	2.903	7.324
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	10,0%	70	33	103
Toptan ve Perakende Ticaret	7,4%	105	200	305
Ulaştırma ve Depolama	5,9%	7	49	56
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	5,6%	6	95	101
İnşaat	1,0%	0	2	2
Genel Toplam	8,1%	4.609	3.282	7.891

KAYNAK: İPA 2015

İhracat yapan işyeri oranı en yüksek ilk üç sektör karşılaştırıldığında Türkiye ve Edirne ilinde benzerlik olduğu gözlemlenmiştir. Türkiye'de ihracat yapan firma sıralamasında ilk üç sırayı İmalat, Madencilik ve Taş ocakçılığı, Toptan ve Perakende Ticaret sektörleri alırken, Edirne ili için bakıldığında, en fazla ihracat yapılan sektörün yüzde 28,9 ile İmalat sektörü olduğu görülmektedir. İkinci sırada yüzde 10 ile İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörü, üçüncü sırada ise yüzde 7,4 ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörü yer almaktadır. Edirne ilinde İhracat yapan işyerlerinde çalışanların çoğunluğu yüzde 58,4 ile kadınlardan oluşmaktadır.

İhracat yapılan işyerlerinde en fazla çalışılan mesleklere baktığımızda Makineci (Dikiş), Konfeksiyon işçisi, Ütücü gibi meslekler öne çıkmaktadır. Bu durum yine İmalat sektörü içinde yer alan Tekstil faaliyeti gösteren işyerlerinin ildeki yoğunluğundan kaynaklanmaktadır.

Tablo 18: İhracat Yapan İşyerlerinde Cinsiyete Göre En Fazla Çalışılan Meslekler

Kadın	Erkek	Toplam
Makineci (Dikiş)	Konfeksiyon İşçisi	Makineci (Dikiş)
Kesimhane İşçisi	Makineci (Dikiş)	Konfeksiyon İşçisi
Konfeksiyon İşçisi	Ütücü	Ütücü
Kalite Kontrolcü	Beden İşçisi (Genel)	Kesimhane İşçisi
Ütücü	Kesimhane İşçisi	Kalite Kontrolcü
Ortacı/Ayakçı (Tekstil)	Tekstil Terbiye İşçisi (Boya)	Beden İşçisi (Genel)
Ütücü (El İle)	Kalite Kontrolcü	Tekstil Terbiye İşçisi (Boya)
Paketleme İşçisi (El İle)	İplik Eğirme Operatörü	İplik Eğirme Operatörü
Temizlik Görevlisi	Dokuma Makineleri Operatörü	Dokuma Makineleri Operatörü
İplik Temizleme İşçisi	Denim Kumaş Operatörü	Ütücü (El İle)

KAYNAK: İPA 2015

İhracat yapan işyerlerinde cinsiyete göre çalışan sayısı en çok olan mesleklere bakıldığında kadınlarda ilk üç sırayı Makineci (Dikiş), Kesimhane işçisi ve Konfeksiyon işçisi mesleği alırken,

erkeklerde ise Konfeksiyon işçisi, Makineci (Dikiş)ve Ütücü mesleği olarak sıralanmaktadır. Bu mesleklerin uygulama alanı daha çok bir önceki tabloda en çok ihracat yapılan sektör olan imalat sektörü içinde yer almaktadır.

İŞKUR hizmetlerinden faydalanma durumu incelendiğinde; Edirne'deki işyerlerinin yüzde 45,8'i, Türkiye genelindeki 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinin ise yüzde 41,9'u İŞKUR hizmetlerinden faydalanmıştır. Hangi hizmetlerden ağırlıklı olarak yararlanıldığına ilişkin veriler grafik 8'de sunulmuştur.

Grafik 8: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşyeri Sayısı Oranları

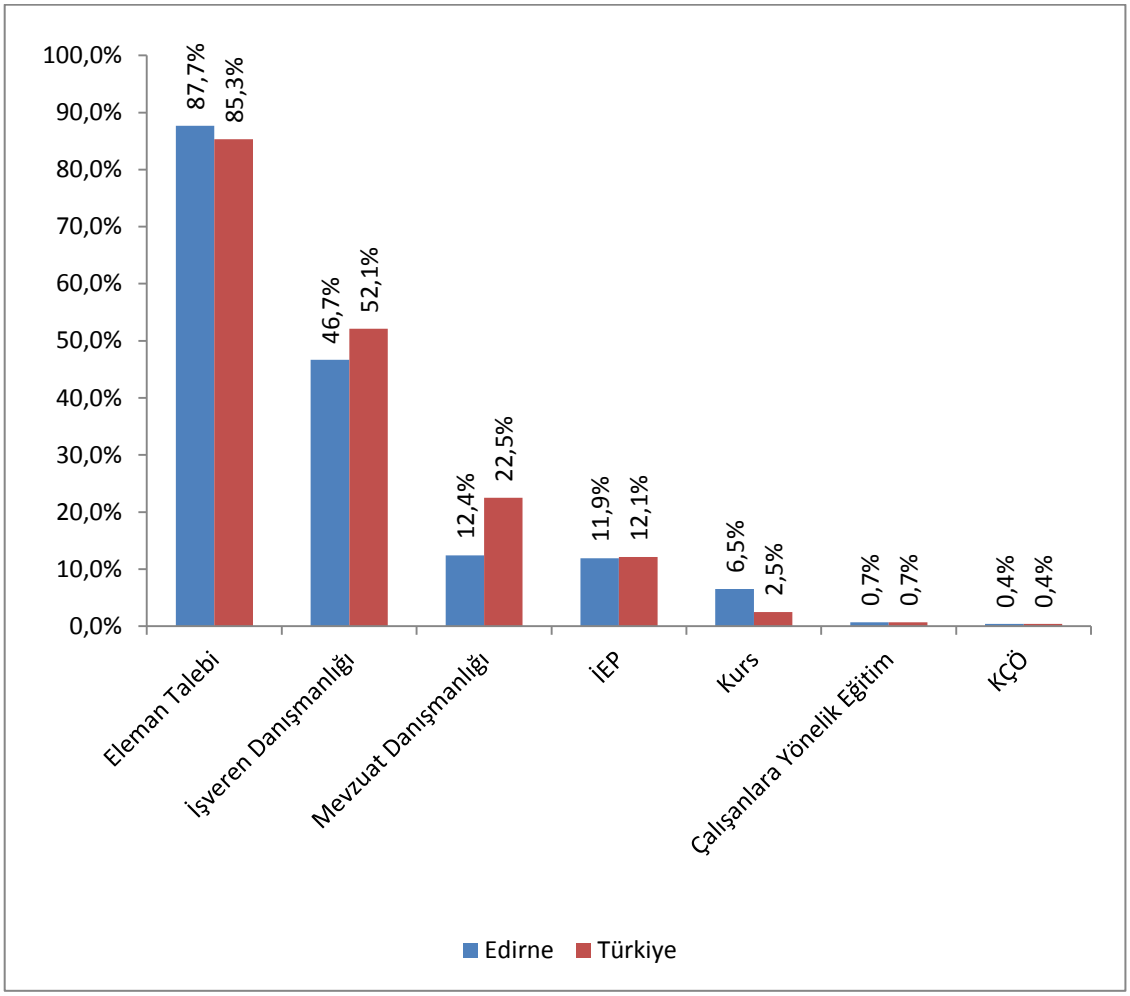

KAYNAK: İPA 2015

Edirne ilinde İŞKUR hizmetlerinden faydalanan firmalar İŞKUR'dan hizmet olarak yüzde 87,7 ile en fazla eleman talebinde bulunmuşlardır. Bunu sırasıyla yüzde 46,7 ile işveren danışmanlığı, yüzde 12,4 ile mevzuat danışmanlığı, yüzde 11,9 ile işbaşı eğitim programları, yüzde 6,5 ile kurs

hizmetleri takip etmiştir. Çalışanlara yönelik eğitim ve Kısa çalışma ödeneği hizmetleri yüzde 1'in altında kalmıştır. Türkiye genelinde ise benzer bir sıralama ile eleman talebi, işveren danışmanlığı, mevzuat danışmanlığı, işbaşı eğitim programı olarak sıralanmıştır. Edirne ilinde eleman talebi, kurs programları hizmetleri Türkiye genelinin üzerinde bir orana sahip iken diğer oranlar genel olarak Türkiye geneline oldukça yakın seyretmektedir.

Edirne ilinde İŞKUR hizmetlerinden en fazla 5-9 yaş arasında faaliyet gösteren işyerleri faydalanmıştır. Daha sonra 25 ve üzeri yaşa sahip işyerleri daha sonra da 0-4 yaş arasındaki işyerleri faydalanmıştır. Diğer yaş gruplarının oranı ise birbirine yakındır. Edirne'de en fazla işyerinin 5-9 yaş arasında faaliyet gösteren işyerleri olması, daha sonra 25 yaş üzeri ve daha sonrada 0-4 yaş arasındaki iş yerlerinin bulunması ile İŞKUR hizmetlerinden yararlanma oranlarının aynı olması dikkat çekicidir.

Tablo 19: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşyerlerinin Yaşlarına Göre Dağılımı

	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25+	Genel Toplam
Çalışanlara Yönelik Eğitim	0	0	0	0	0	2	2
Eleman Talebi	39	64	31	32	28	43	237
İEP	4	10	6	3	3	6	32
İşveren Danışmanlığı	17	43	14	12	15	24	126
KÇÖ	0	0	0	0	1		1
Kurs	2	5	1	1	1	7	18
Genel Toplam	**42**	**73**	**35**	**35**	**31**	**54**	**270**

KAYNAK: İPA 2015

Edirne ilinde bütün yaş aralıklarındaki firmalar İŞKUR'dan oransal olarak en fazla eleman talebinde bulunmuşlardır. Bu hizmetten oransal olarak en fazla 0-4 yaşa sahip firmalar faydalanmışlardır. İŞKUR'un diğer hizmetlerinden faydalanma oranlarına göre sıralama yapıldığında yaş grupları arasında farklılık görülmektedir. 0-4, 5-9, 10-14,15-19,20-24 ve 25+ yaşa sahip firmaları kendi içerisinde aldıkları hizmetler sıralandığında birinci sırada eleman talebi, ikinci sırada işveren danışmanlığı, üçüncü sırada ise mevzuat danışmanlığı yer almaktadır. Söz konusu hizmetlerin birbiri ile benzerlik göstermeleri dikkat çekmektedir.

Araştırma kapsamında İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerlerine bu hizmetlerden ne kadar süredir faydalandığı sorulmuştur.

Grafik 9: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Sürelerinin Dağılımı

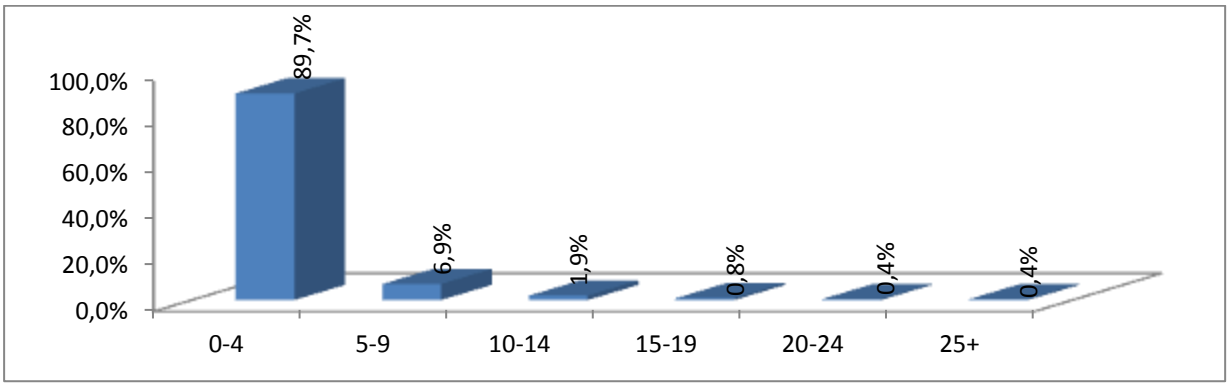

KAYNAK: İPA 2015

Edirne ilinde İŞKUR hizmetlerinden yararlanan işyerlerinin yüzde 89,7'sinin 0-4 yıl arasında bir süredir bu hizmetlerden yararlandığı tespit edilmiştir. En düşük oran yüzde 0,4 ile 20-24 yıl ve 25 yıl üzerinde İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerindedir. Edirne ilinde sektörel bazda firmaların İŞKUR hizmetlerinden faydalanması en çok son dört yılda olmuştur. İŞKUR son dört yıl içerisinde büyük bir atılım yapmıştır. İŞKUR'un personel sayısındaki artış, sunduğu hizmetlerdeki hem nitel hem de nicel iyileşme ile birlikte İŞKUR imajındaki değişim, İŞKUR'un değer olarak geliştiğinin göstergesidir. Sektörlere göre İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerlerinin yararlandıkları hizmet türlerine ilişkin verilere Tablo 19'da yer verilmiştir.

Tablo 20: Sektörlere Göre İŞKUR'dan Faydalanılan Hizmetlerin Dağılımı

Sektörler	Çalışanlara Yönelik Eğitim	Eleman Talebi	İEP	İşveren Danışmanlığı	K.Ç.Ö.	Kurs	Mevzuat Danışmanlığı
Madencilik Ve Taş Ocakçılığı	0,0%	100,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
İmalat	0,0%	94,1%	19,7%	51,7%	2,1%	19,5%	7,8%
İnşaat	0,0%	81,0%	3,8%	52,6%	0,0%	0,0%	14,7%
Toptan Ve Perakende Ticaret;	0,0%	88,6%	10,3%	41,2%	0,0%	2,1%	11,4%
Ulaştırma Ve Depolama	0,0%	100,0%	0,0%	66,7%	0,0%	0,0%	33,3%
Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	3,4%	89,7%	3,4%	37,9%	0,0%	3,4%	13,8%
Bilgi Ve İletişim	0,0%	33,3%	66,7%	66,7%	0,0%	33,3%	0,0%
Finans Ve Sigorta Faaliyetleri	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler	0,0%	60,0%	10,0%	70,0%	0,0%	0,0%	10,0%
İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri	0,0%	87,0%	13,0%	0,0%	0,0%	13,0%	13,0%
Eğitim	0,0%	100,0%	28,6%	78,6%	0,0%	0,0%	14,3%
İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	0,0%	85,7%	0,0%	42,9%	0,0%	0,0%	28,6%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	25,0%	75,0%	25,0%	25,0%	0,0%	50,0%	0,0%
Genel Toplam	0,7%	87,8%	11,9%	46,7%	0,4%	6,5%	12,4%

KAYNAK: 2015 İPA

Edirne ilinde hemen hemen bütün sektörlerde en fazla yararlanılan İŞKUR hizmeti eleman talebi olmuştur. Bunu İşveren danışmanlığı, mevzuat danışmanlığı daha sonra da İş Başı eğitim programı takip etmektedir. Diğer hizmetlerin oranı ise düşüktür. Sadece Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektöründe İşveren danışmanlığı ve Bilgi ve iletişim sektöründe işbaşı eğitim programları ve İşveren Danışmanlığı ilk sırada yer almıştır. Kısa çalışma ödeneği hizmeti en az faydalanılan hizmet türü olmuştur. Diğer Hizmet Faaliyetleri ile Bilgi ve iletişim sektörleri kurs hizmetinden diğer sektörlere göre daha yüksek oranda yararlanmışlardır.

İŞKUR hizmetlerinden yararlanan bütün işyerlerinin işveren ve mevzuat danışmanlığı hizmetlerinden yararlanıp sunulan diğer hizmetler hakkında bilgi alması İŞKUR'un etkinliği açısından dikkate değer bir durumdur.

Edirne ilinde part-time çalışanı olan, vardiyalı çalışma yapılan ve ihracat yapan işyerleri İŞKUR hizmetlerinden ortak olarak, Eleman talebi, İşveren danışmanlığı, İş başı eğitim programı, Mevzuat danışmanlığı konularından faydalanmışlardır. Vardiyalı çalışma yapılan işyerleri ve ihracat yapan işyerleri bunlara ek olarak Kısa çalışma ödeneği, kurs hizmetlerinden yararlanmışlardır. Bunun yanında da vardiyalı çalışma yapılan iş yerleri çalışanlara yönelik eğitim hizmetinden de faydalanmıştır. İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranları benzerlik göstermekle birlikte vardiyalı çalışma yapan işyerleri Part-time çalışmanın olduğu işyerlerine ve İhracat yapan işyerlerine göre da fazla hizmet almıştır. Edirne ilinde part-time çalışanı olan işyerleri, vardiyalı çalışma yapılan işyerleri ve ihracat yapan işyerlerinin en fazla yararlandıkları hizmet eleman talebidir ve bu durum Türkiye geneli ile benzerlik göstermektedir. Edirne'de en çok faydalanılan hizmet sıralamasını değerlendirdiğimizde eleman talebi hizmeti, işveren danışmanlığı, mevzuat danışmanlığının ardından İş başı eğitim programı, kurs, Çalışanlara yönelik eğitim ve Kısa çalışma ödeneği hizmetlerinin görülmesi sıralamanın Türkiye geneliyle aynı olduğunu ortaya koymaktadır.

AÇIK İŞLER

Açık işlere ilişkin veriler işgücü piyasasının talep yönünü ifade eden verilerdir. Araştırma kapsamında 16 Mart - 30 Nisan 2015 tarihleri arasında işyerlerine ziyaret esnasında açık işlerinin bulunup bulunmadığı sorulmuştur. Bir anlamda ziyaret edilen tarihler arasında işyerlerinin eleman ihtiyaçları tespit edilmeye çalışılmıştır. Bu çalışmada referans tarihi veya döneminin olmayışı, ziyaret sırasındaki mevcut durumun sorulması çalışmanın istatistiksel olarak sınırlılığını ortaya koymaktadır. Çalışma kapsamında işyerlerine açık iş bulunan mesleklerin yanında, bu meslekte cinsiyet tercihlerinin olup olmadığı, açık iş olan meslekler için talep edilen asgari eğitim düzeyi, aranan beceriler, açık işleri hangi kanallar ile aradıkları ve aranma süresi de sorulmuştur. Bu kapsamda toplanan verilere bu bölümde detaylı bir şekilde yer verilecektir.

Grafik 10: Açık İşi Olan İşyerleri

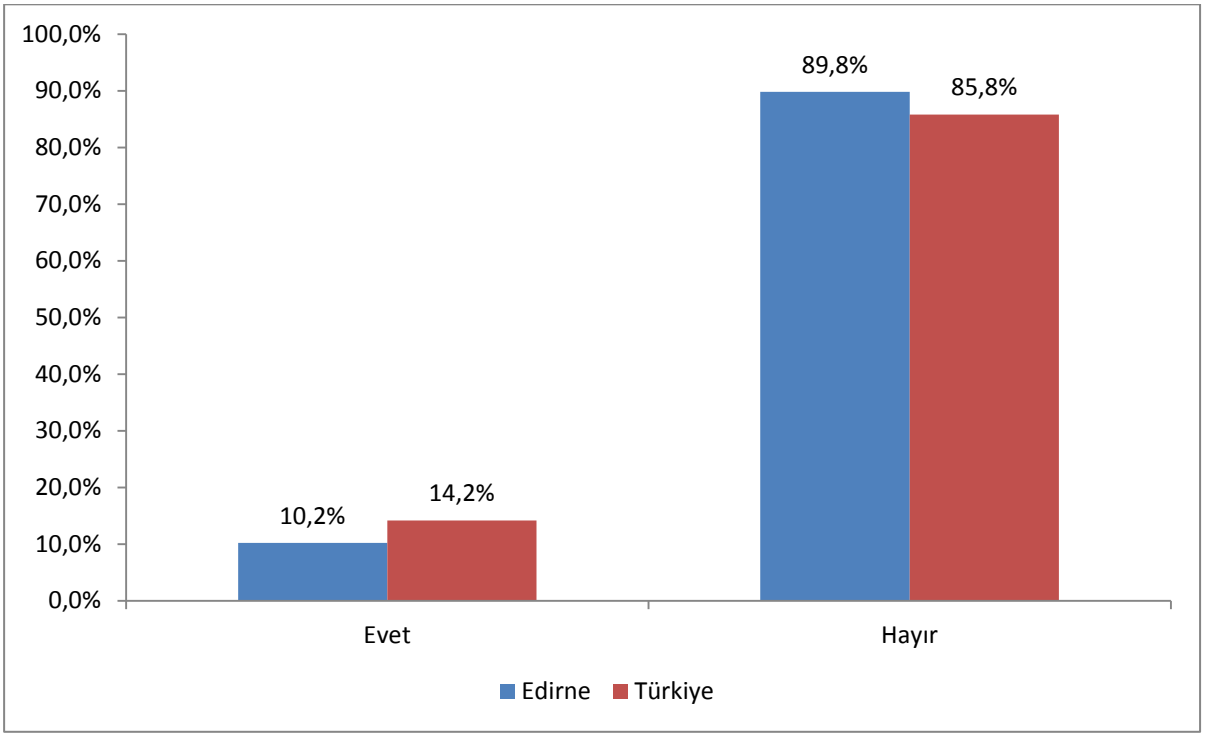

KAYNAK: İPA 2015

Edirne ilindeki işyerlerinin yüzde 10,2'si açık işi olduğunu belirtmiştir. Türkiye genelinde ise bu oran yüzde 14,2'dir. Edirne'de açık işi olan işyeri oranı Türkiye genelinden düşüktür. 2014 yılı verilerine bakıldığında Edirne ili için açık iş verme oranı yüzde 18,8 iken; Türkiye genelinde bu oran yüzde 20,4'tür. Hem il hem Türkiye genelinde açık iş verme oranındaki düşmenin nedeni bu yıl ki çalışmanın geçen yıla göre farklı bir dönemde(Mart-Nisan) yapılmış olmasından kaynaklanabilir.

Edirne ilinde 589 işyerinde toplam 259 kişilik açık iş tespit edilmiştir. Bu açık işlerin sektörel dağılımı ve sektörlere göre açık iş oranı Tablo 20'de gösterilmiştir.

Tablo 21: Sektörlere Göre Açık İşlerin Dağılımları

	Edirne			Türkiye	
Sektör	Açık İş	Açık İş Dağılımı	Açık İş Oranı	Açık İş Dağılımı	Açık İş Oranı
Madencilik Ve Taş Ocakçılığı	13	5,2%	1,8%	0,6%	1,0%
İmalat	99	38,4%	1,0%	44,6%	2,0%
İnşaat	15	5,7%	0,8%	7,8%	1,4%
Toptan Ve Perakende Ticaret	96	37,1%	2,3%	17,1%	1,8%
Ulaştırma Ve Depolama	8	3,0%	2,6%	3,7%	1,4%
Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	7	2,8%	0,9%	8,8%	2,1%
Bilgi Ve İletişim	0	0,0%	0,0%	1,0%	1,2%
Finans Ve Sigorta Faaliyetleri	0	0,0%	0,0%	0,8%	0,4%
Gayrimenkul Faaliyetleri	0	0,0%	0,0%	0,6%	1,6%
Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler	0	0,0%	0,0%	3,4%	2,1%
İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri	0	0,0%	0,0%	6,1%	1,5%
Eğitim	7	2,8%	0,9%	1,1%	0,7%
İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	0	0,0%	0,0%	2,0%	1,1%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	13	5,0%	5,0%	1,8%	2,7%
Genel Toplam	259	100,0%	1,2%	100,0%	1,7%

KAYNAK: İPA 2015

Edirne ilinde en fazla açık iş oransal olarak yüzde 38,4 ile İmalat sektöründe yer almaktadır. İkinci olarak yüzde 37,1 ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörü, üçüncü olarak yüzde 5,7 ile İnşaat sektörü gelmektedir. Bu sektörleri sırasıyla Madencilik Ve Taş Ocakçılığı, Diğer Hizmet Faaliyetleri, Ulaştırma Ve Depolama, Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri ve Eğitim sektörleri izlemiştir. İmalat, İnşaat ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörleri işyerlerinin yüzde 67,5'ini oluştururken açık işlerin yüzde 81'inin üzerinde paya sahip olmuşlardır. İmalat sektörü açık işlerde ön plana çıkan sektör olmuştur.

Bilgi Ve İletişim, Finans ve Sigorta Faaliyetleri, Gayrimenkul Faaliyetleri, Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler, İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri, İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörlerinde açık iş bulunmamaktadır.

Türkiye genelinde sektörel bazda açık iş sayısı Edirne ili ile genel olarak benzer bir durum arz etmekte ve ilk sırayı yüzde 44,6 ile İmalat sektörü, ikinci sırayı 17,1 ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörü oluşturmaktadır. Üçüncü sırada bulunan sektör il genelinden farklılık göstermekte olup Türkiye genelinde yüzde 8,8 ile Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörü yer almaktadır.

Edirne ilinde açık iş oranı yüzde 1,2 ile Türkiye geneli açık iş oranının yaklaşık yarım puan altında kalmıştır. Edirne'de sektörel bazda en yüksek açık iş oranı yüzde 5,0 ile Diğer Hizmet Faaliyetleri sektöründedir. Bunu yüzde 2,6 ile Ulaştırma ve Depolama sektörü ve yüzde 2,3 ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörü ve yüzde 1,8 ile Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörü takip etmektedir. Bu dört sektörün dışındaki sektörlerin açık iş oranı il geneli açık iş oranının altında kalmaktadır. Türkiye genelinde ise ilk sırada yine yüzde 2,7 ile Diğer Hizmet Faaliyetleri yer almakta olup diğer sıralamalarda farklılık göze çarpmaktadır. İkinci sırada yüzde 2,1 ile Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri ve Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler sektörleri yer alırken üçüncü sırada yüzde 2 ile İmalat sektörü, dördüncü sırada yüzde 1,8 ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörleri yer almaktadır. Bu beş sektör haricinde kalan diğer sektörler Türkiye geneline ait oranın altında açık iş oranına sahiptirler.

Araştırmanın yapıldığı dönemde mevsim şartlarının henüz iyileşmemesi Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyeti ile İnşaat sektörlerindeki açık iş oranının beklenenden düşük çıkmasına neden olmuştur. Finans ve Sigorta Faaliyetleri sektöründe özellikle bankaların açık işleri merkezden ilan etmeleri nedeniyle yerelde açık işler tespit edilememiş ve bu sektörde de beklentilerin altında açık iş oranı ortaya çıkmıştır.

Açık işlerde cinsiyet tercihi sorulmuştur. Grafik 12'den açık işlerde cinsiyet bakımından farklılaşma olduğu görülmektedir.

Grafik 11: Cinsiyete Göre Açık İşlerin Dağılımları

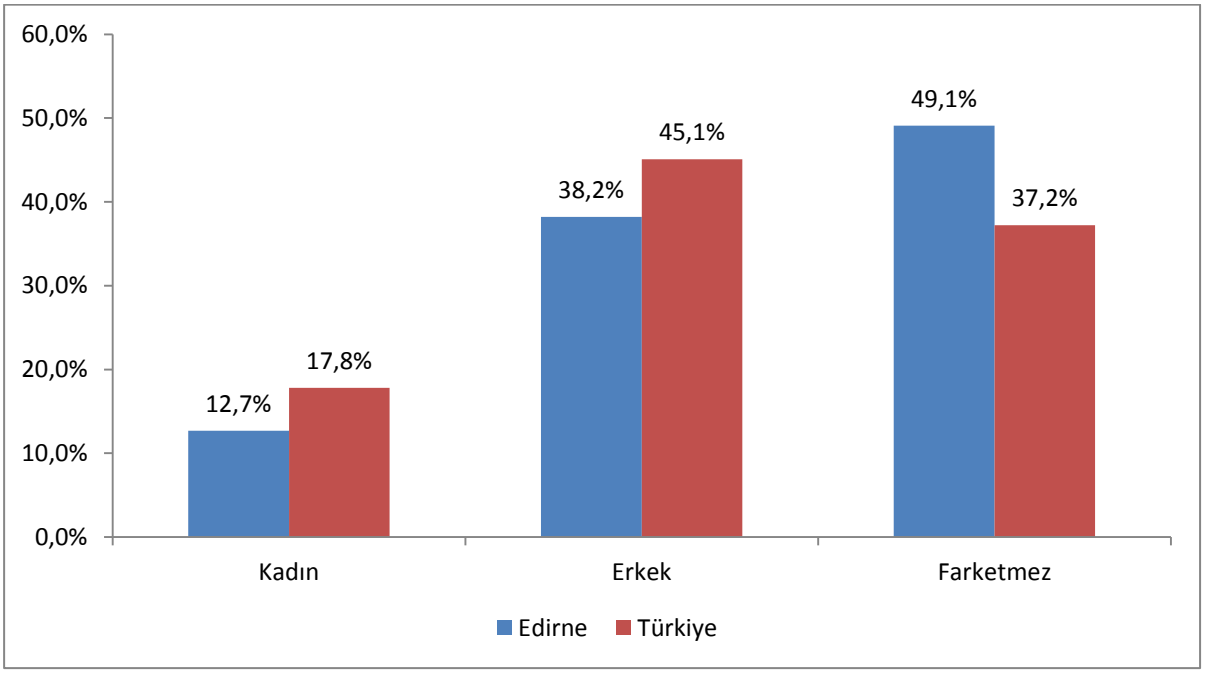

KAYNAK: İPA 2015

Edirne'de toplam açık işlerin yüzde 12,7'si için yalnızca kadınlar talep edilmiştir. Bu oran Türkiye geneli ile yakınlık gösterse de düşüktür. Erkeklerde açık iş talebi ise yüzde 38,2 ile Türkiye geneli erkekler açık iş talebinin yine altında kalmıştır. Açık işi olan firmaların talep ettikleri açık işteki fark etmez seçeneği yüzde 49,1 ile Türkiye genelinde olan yüzde 37,2'nin oldukça üzerindedir. Edirne ilindeki açık işlerin çoğu için erkekler talep edilirken, Türkiye genelinde de oransal olarak talep bu yönde olmuştur. Kadın ve erkek temelinde değerlendirildiğinde hem Edirne'de hem Türkiye'de genel olarak talep edilen cinsiyet türü birbirine paralellik göstermektedir. Fakat cinsiyet türü fark etmez şeklindeki taleplere bakıldığında Edirne ilinde Türkiye'ye göre oran çok daha yüksekte kalmaktadır.

Tablo 22: Sektörlere Göre Açık İşi Olan İşyerlerinin Dağılımları

Sektör	10+
	Açık İş Verme Oranı
Ulaştırma Ve Depolama	23,5%
İmalat	15,7%
Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	13,6%
Toptan Ve Perakende Ticaret	11,9%
İnşaat	7,1%
Madencilik Ve Taş Ocakçılığı	6,7%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	3,8%
Eğitim	3,6%
Genel Toplam	10,2%

KAYNAK: İPA 2015

Edirne ilinde toplamda açık işi olan işyeri sayısı oranı yüzde 10,2 iken, Türkiye genelinde bu oran yüzde 14,2 olarak gerçekleşmiştir. Edirne'de sektörel bazda en fazla açık iş verme oranı yüzde 23,5 ile Ulaştırma ve Depolama sektöründeyken Türkiye'de yüzde 20 ile İmalat sektöründedir. Edirne'de ikinci sırada yüzde 15,7 ile İmalat sektörü yer alırken, üçüncü sırada yüzde 13,6 ile Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörü bulunmaktadır. Türkiye'de sektörel bazda ikinci sırada yüzde 19,7 ile Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörü, üçüncü sırada ise yüzde 18,1 ile İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörü yer almaktadır.

İl genelinde değerlendirmeye devam edildiğinde dördüncü sırada yüzde 11,9 ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörü, beşinci sırada yüzde 7,1 ile inşaat sektörü, altıncı sırada yüzde 6,7 ile Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörü, yedinci sırada yüzde 3,8 ile Diğer Hizmet Faaliyetleri sektörü ve sekizinci sırada da yüzde 3,6 ile eğitim sektörü yer almıştır.

Grafik 12: Açık İşi Olan İşyerlerinin Sektörlere Ve Yaş Grubuna Göre Dağılımı

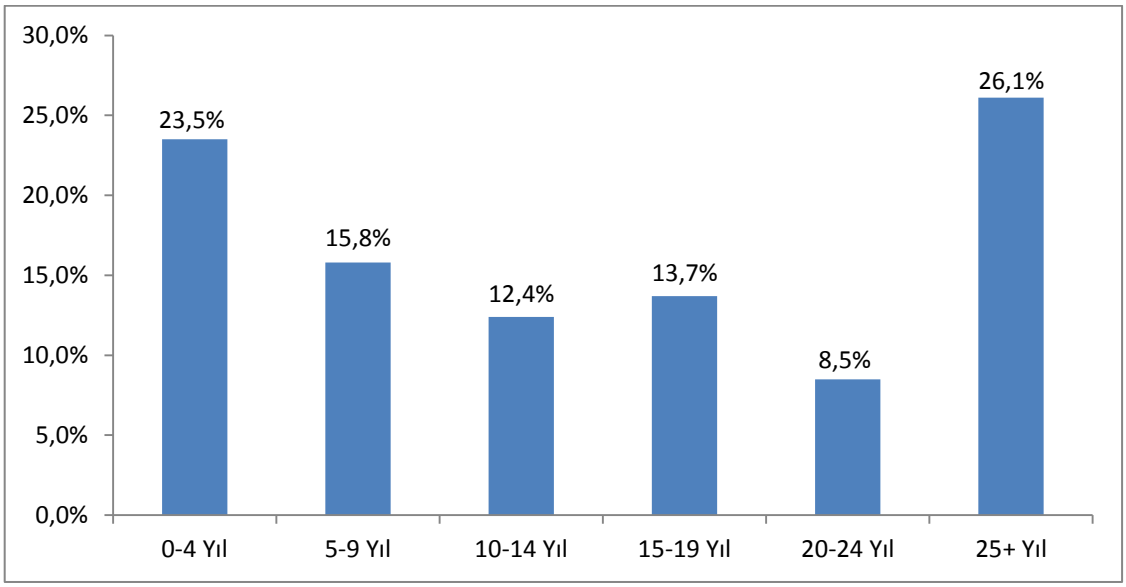

KAYNAK: İPA 2015

Açık işi olan işyerlerinin yaş gruplarına göre dağılımına baktığımızda; en fazla açık işi olan işyerlerinin yüzde 26,1 ile 25+ yaş arası grupta olduğunu görülmektedir. Daha sonra sırası ile yüzde 23,5 ile 0-4 yaş grubuna sahip işyerleri ile yüzde 15,8 ile 5-9 yaş arası işyerleri gelmektedir. Diğer yaş gruplarındaki işyerlerinin ise açık iş verme oranları birbirine yakın iken en düşük açık iş verme oranına sahip işyerleri yüzde 8,5 ile 20-24 yaş grubunda bulunan işyerleridir.

Açık işlerin sektörlere göre cinsiyet dağılımında Edirne ilinde açık işlerde erkeklerin daha fazla talep edildiği görülmektedir.

Tablo 23: Açık İşlerin Sektörlere Ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Sektör	Kadın	Erkek	Fark etmez
Madencilik Ve Taş Ocakçılığı	9,1%	90,9%	0,0%
İmalat	20,8%	27,2%	52,0%
İnşaat	0,0%	76,7%	23,3%
Toptan Ve Perakende Ticaret	9,6%	27,8%	62,6%
Ulaştırma Ve Depolama	0,0%	71,4%	28,6%
Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	0,0%	42,9%	57,1%
Eğitim	28,6%	0,0%	71,4%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	0,0%	100,0%	0,0%
Genel Toplam	12,7%	38,2%	49,1%

KAYNAK: İPA 2015

Tablo 23'teki sektörlere genel olarak bakıldığında; yalnızca iki sektörde çalıştırılmak istenen elemanın cinsiyetinin fark edeceği görülmektedir. Madencilik ve Taş Ocakçılığı ve Diğer Hizmet Faaliyetleri sektörlerindeki açık işlerde cinsiyet fark etmektedir. Eğitim sektöründe de erkek eleman talebi hiç olmamakla beraber yüzde 71,4 oranında fark etmemektedir. Madencilik ve Taş Ocakçılığı, İnşaat ve Ulaştırma ve Depolama sektörlerinde yoğun bir şekilde erkek eleman talep edilmiştir. Benzer şekilde Konaklama ve Yiyecek Hizmetleri Faaliyetleri sektörü de açık işlerde erkek eleman talep etmiştir. Bu sektörlerden hareketle, fizik gücünün çok fazla talep edildiği sektörlerde erkekler için açık iş oranları daha fazla belirginleşmektedir. İmalat sektöründe ise kadın ve erkek eleman talebi birbirine yakınlık gösteren tek sektör olarak gözükmektedir.

Edirne'de açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımında Hizmet ve Satış Elemanları oranı Türkiye geneline göre oldukça yüksektir. Edirne'deki açık işler Türkiye geneline göre daha az mesleki beceri ve nitelik gerektiren meslek gruplarından oluşmaktadır.

Tablo 24: Açık İşlerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı

Meslek Grup	Edirne			Türkiye	
	Açık İş	Açık İş Dağılımı	Açık İş Oranı	Açık İş Dağılımı	Açık İş Oranı
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	80	31,0%	1,0%	7,5%	1,1%
Hizmet Ve Satış Elemanları	71	27,3%	3,3%	16,7%	2,2%
Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	43	16,5%	1,2%	14,9%	1,5%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	30	11,7%	1,0%	0,4%	1,9%
Teknisyen, Tekniker. ve Yard. Profes. Mes. Mensup.	13	5,1%	1,1%	7,8%	1,3%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	12	4,5%	0,6%	21,5%	2,2%
Profesyonel Meslek Mensupları	10	3,9%	0,7%	8,1%	1,5%
Yöneticiler	0	0,0%	0,0%	22,4%	2,1%
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	0	0,0%	0,0%	0,6%	0,3%
Genel Toplam	**259**	**100,0%**	**1,2%**	**100,0%**	**1,7%**

KAYNAK: İPA 2015

Açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı ele alındığında; en yoğun talep Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubundadır. İkinci sırada Hizmet ve Satış Elemanları meslek grubu yer almaktadır. Üçüncü sırada ise Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubu yer almaktadır. Açık iş talebi olmayan meslek grupları ise Yöneticiler ve Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri çalışanları meslek gruplarıdır. Yönetici pozisyonu genellikle sermayedar olan işletme yöneticisiyle aynı kişi olduğundan bu meslek grubunda açık iş talebi olmamıştır.

Türkiye genelinde açık iş dağılımına bakıldığında Edirne ilinden farklı olarak birinci sırada Yöneticiler meslek grubu yer almaktadır. İkinci sırada Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar meslek grubu bulunurken Üçüncü sırada hizmet ve satış elemanları meslek grubu yer almaktadır.

Açık iş oranı sıralamasında açık iş dağılımından farklı bir durum söz konusudur. Edirne'de açık iş dağılımında ikinci sırada yer alan Hizmet ve Satış Elemanları meslek grubu, açık iş oranında birinci sırada yer almaktadır. Açık iş dağılımında birinci sırada yer alan Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslekler grubu ise açık iş oranında üçüncü sırada yer almaktadır. Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubu ise açık dağılımında üçüncü sırada iken açık iş oranında ikinci sırada yer almaktadır.

Türkiye'de ise açık iş dağılımındaki açık iş oranına bakıldığında da birinci sırada Hizmet ve Satış Elemanları ve Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar meslek grubu bulunmaktadır. İkinci sırada Yöneticiler meslek grubu bulunurken üçüncü sırada da Nitelik Gerektirmeyen Meslekler meslek grubu yer almıştır.

Tablo 25: Açık İşlerin Meslek Gruplarına ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Meslek Grup	Edirne			Türkiye		
	Kadın	Erkek	Fark etmez	Kadın	Erkek	Fark etmez
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	27,0%	19,9%	53,1%	17,0%	46,5%	36,4%
Hizmet Ve Satış Elemanları	5,8%	8,7%	85,5%	21,3%	27,5%	51,2%
Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	0,0%	80,5%	19,5%	11,0%	73,9%	15,1%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	6,8%	86,5%	6,7%	23,7%	41,7%	34,6%
Teknisyen, Tekniker. ve Yard. Profes. Mes. Mensup.	0,0%	92,4%	7,6%	12,6%	51,1%	36,3%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	28,6%	26,4%	45,0%	25,5%	25,0%	49,5%
Profesyonel Meslek Mensupları	19,7%	9,9%	70,4%	17,6%	19,3%	63,2%
Yöneticiler	0,0%	0,0%	0,0%	16,7%	22,3%	61,0%
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	0,0%	0,0%	0,0%	18,6%	61,3%	20,2%
Genel Toplam	**12,7%**	**38,2%**	**49,1%**	**17,8%**	**45,1%**	**37,2%**

KAYNAK: İPA 2015

Daha önce de ifade edildiği üzere Edirne ilinin açık işlerinde erkeklerin kadınlara göre daha ön planda olduğu görülmektedir. Genel toplamda yüzde 38,2 erkekler tercih edilirken yüzde 12,8 oranında kadınlar tercih edilmektedir. Bu rakamlar Türkiye geneli ile mukayese edildiğinde tercih edilen cinsiyet türü paralellik gösterse de ortalamanın altında kalmaktadır.

Teknisyen, Tekniker ve Yard. Profes. Mes. Mensupları meslek grubunda, Nitelik Gerektirmeyen Mesleklerde ve Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek gruplarında ağırlıklı olarak erkekler çalışmaktadır. Ve Nitelik Gerektirmeyen Meslekler hariç bu üç meslek grubundan ikisinde hiç bayan tercih edilmemiştir. Fiziksel yeterlilik gerektiren işlerde erkeklerin daha fazla çalıştırıldıklarını bu veriler de desteklemektedir.

Açık işlerin meslek gruplarına ve cinsiyete göre dağılımında kadınların en fazla talep edildiği meslek grubu yüzde 28,6 ile Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar meslek grubudur. Türkiye genelindeki duruma bakıldığında kadınların en fazla talep edildiği meslek grubu yüzde 25,5 ile yine Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar meslek grubu olmuştur. Ayrıca meslekler bazında genel durum incelendiğinde kadınların tercih edilme oranları birbirine yakın değerlerdedir. Türkiye geneli meslek gruplarına bakıldığında erkeklerin talebi kadınların talebinden daha fazladır. Kadın talebinin erkek talebine en yakın olduğu meslek grupları Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar, Profesyonel Meslek Mensupları ve Yöneticiler meslek gruplarıdır. Bu sektörlerde cinsiyet farklılaştırmasının fazla olmadığı görülmektedir.

Edirne'de eleman talebinde fark etmez seçeneği en fazla olan meslek grupları Hizmet Ve Satış Elemanları ve Profesyonel Meslek Mensuplarıdır. Türkiye genelinde ise Profesyonel Meslek Mensupları ve Yöneticiler meslek gruplarında fark etmez seçeneği en fazla değere sahip olmuştur.

Meslekler bazında kadın ve erkeklerin talep edilme değerlerine bakıldığında Edirne'deki durum ile paralellik gösteren Türkiye geneli değerlerinde Hizmet ve Satış Elemanları, Profesyonel Meslek Mensupları, Yönetici ve Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar meslek gruplarında talep edilen elemanlarda fark etmez seçeneğini belirtme oranı çok yüksektir. Bu durum işgücü piyasasında fiziksel aktiviteye dayalı icra edilmeyen mesleklerde kadınların başarılı olduklarını ve talep edildiklerini göstermektedir.

Tablo 26'da bu yıl ve geçen yıl için açık iş olan mesleklerin dağılımı gösterilmiştir.

Tablo 26: Açık İşlerin Mesleklere Göre Dağılımı

	2015		2014	
	Meslekler	Oran	Meslekler	Oran
1	SATIŞ DANIŞMANI	23,3%	MAKİNECİ (DİKİŞ)	54,7%
2	MAKİNECİ (DİKİŞ)	22,1%	ÜTÜCÜ	7,4%
3	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	9,7%	GARSON (SERVİS ELEMANI)	4,4%
4	ELEKTRİKÇİ (GENEL)	5,7%	KONFEKSİYON İŞÇİSİ	2,9%
5	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	5,4%	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	2,9%
6	ÖN MUHASEBECİ	2,5%	SATIŞ DANIŞMANI	1,6%
7	ÜTÜCÜ	2,3%	KASİYER	1,5%
8	ELEKTRİK ARK KAYNAKÇISI (MAKİNE İLE)	1,9%	AŞÇI	1,4%
9	ELEKTRİK TEKNİKERİ	1,9%	REYON GÖREVLİSİ	1,2%
10	DİĞER ELEKTRİK TEKNİSYENLERİ	1,9%	ÖN MUHASEBECİ	1,0%
11	KALİTE KONTROLCÜ-TEKSTİL	1,9%	MOBİLYA MONTAJ İŞÇİSİ	1,0%
12	GARSON (SERVİS ELEMANI)	1,6%	KALİTE KONTROLCÜ-TEKSTİL	1,0%
13	MOBİLYA MONTAJ İŞÇİSİ	1,2%	KOMİ (GARSON YARDIMCISI)	0,8%
14	AKARYAKIT SATIŞ ELEMANI (POMPACI)	1,2%	OVERLOK MAKİNESİ OPERATÖRÜ	0,7%
15	KAYNAKÇI (OKSİJEN VE ELEKTRİK)	1,2%	PLASTİK PVC DOĞRAMACI	0,7%
16	MARANGOZ	0,9%	SATIŞ TEMSİLCİSİ / PLASİYER	0,6%
17	TRAKTÖR BAKIM ONARIMCISI	0,9%	KASAP	0,5%
18	PAZARLAMACI	0,8%	TEMİZLİK GÖREVLİSİ	0,5%
19	MUHASEBECİ	0,8%	ELEKTRİK TEKNİKERİ	0,5%
20	PİŞİRİCİ (EKMEK)	0,8%	BETON TRANSMİKSER OPERATÖRÜ	0,5%
21	DİĞER	12,0%	DİĞER	14,3%
Toplam		100%	Toplam	100%

KAYNAK: İPA 2015

Edirne ili işgücü piyasası araştırması sonuçlarına göre 2015 yılında geçen seneye göre açık işlerde ilk üç meslek incelendiğinde bazı değişiklikler olmuştur. Bunlar sırasıyla Satış Danışmanı, Makineci (Dikiş) ve Beden İşçisi (Genel) meslekleridir. Geçen sene altıncı sırada yer alan Satış Danışmanı ihtiyacı artarak bu sene birinci sıraya yerleşmiştir. Geçen sene açık iş sıralamasında ikinci sırada yer alan Ütücü bu sene ilk üç meslek arasına giremeyip yedinci sırada yer almıştır. Yine aynı şekilde geçen sene üçüncü sırada bulunan Garson (Servis Elemanı) mesleği bu sene ilk üç meslek arasına girememiş olup on ikinci sırada yer almıştır.

Geçen senenin sonuçlarına göre açık işler bakımından ilk yirmi meslek içerisinde yer alan mesleklerden on bir tanesi Konfeksiyon İşçisi, Kasiyer, Aşçı, Reyon Görevlisi, Komi (Garson Yardımcısı), Overlok Makinesi Operatörü, Plastik PVC Doğramacı, Satış Temsilcisi/ Plasiyer, Kasap, Temizlik Görevlisi ve Beton Transmikser Operatörü bu sene ilk yirmi meslek içerisinde yer

almamaktadır. Onların yerine bu sene Elektrikçi, Şoför- Yük Taşıma, Elektrik Ark Kaynakçısı (Makine ile), Diğer Elektrik Teknisyenleri, Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı), Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik), Marangoz, Traktör Bakım Onarımcısı, Pazarlamacı, Muhasebeci ve Pişirici(Ekmek) meslekleri açık işlerde ilk yirmi meslek arasında yerini almıştır.

Türkiye genelinde açık iş sıralamasında ilk üçte Edirne ile paralellik gösterecek şekilde birinci sırada Makineci (Dikiş), ikinci sırada Beden İşçisi (Genel) ve üçüncü sırada Garson (Servis Elemanı) yer almaktadır. Türkiye'de açık iş sıralamasında Edirne'den farklı olarak ilk yirmi meslek içerisinde dokuz farklı meslek Gaz Altı Kaynakçısı, Güvenlik Görevlisi, Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi, Kasiyer, Plastik Enjeksiyon Üretim Elemanı, Paketleme İşçisi (El İle), Ortacı/Ayakçı (Tekstil), İnşaat Mühendisi, CNC Torna Tezgâhı Operatörü) yer almıştır.

Tablo 27: Açık İşlerin Mesleklere Ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Kadın	Erkek	Fark etmez
MAKİNECİ (DİKİŞ)	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	SATIŞ DANIŞMANI
SATIŞ DANIŞMANI	ELEKTRİKÇİ (GENEL)	MAKİNECİ (DİKİŞ)
ÖN MUHASEBECİ	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	ÜTÜCÜ
İNGİLİZCE ÖĞRETMENİ	DİĞER ELEKTRİK TEKNİSYENLERİ	KALİTE KONTROLCÜ-TEKSTİL
DEPO SORUMLUSU	ELEKTRİK ARK KAYNAKÇIS	ÖN MUHASEBECİ
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	ELEKTRİK TEKNİKERİ	MARANGOZ
OTO SATIŞ ELEMANI	AKARYAKIT SATIŞ ELEMANI	BULAŞIKÇI (STEVARD)
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	MOBİLYA MONTAJ İŞÇİSİ	İLKÖĞRETİM MATEMATİK ÖĞRETMENİ
TRAKTÖR ŞOFÖRÜ	GARSON (SERVİS ELEMANI)	FEN BİLGİSİ ÖĞRETMENİ-İLKÖĞRETİM
ELEKTRİK ARK KAYNAKÇISI	KAYNAKÇI (OKSİJEN VE ELEKTRİK)	MUHASEBECİ

KAYNAK: İPA 2015

Edirne ilinde kadınlarda açık iş sıralamasında ilk üç meslek Makineci(Dikiş), Satış Danışmanı ve Ön Muhasebeci iken, erkeklerde Beden İşçisi (Genel) ve Elektrikçi (Genel) ve Şoför- Yük Taşıma meslekleri yer almaktadır. Açık işlerde fark etmez seçeneğinde ise ilk üç meslek Satış Danışmanı, Makineci (Dikiş) ve Ütücü meslekleridir. Türkiye genelindeki tabloya bakıldığında ise kadınlarda açık iş talebinin ilk üç sırasında Makineci (Dikiş), Satış Danışmanı ve Beden İşçisi (Genel) yer almaktadır. Türkiye genelinde erkeklerde Beden İşçisi (Genel), Gaz Altı Kaynakçısı ve Şoför-Yük Taşıma yer almaktadır. Açık işlerde Fark etmez seçeneğinde ise ilk üç meslek Makineci (Dikiş), Garson (Servis Elemanı) ve Satış Danışmanıdır.

Grafik 13: Açık İşlerin Aranma Kanallarına Göre Dağılımı

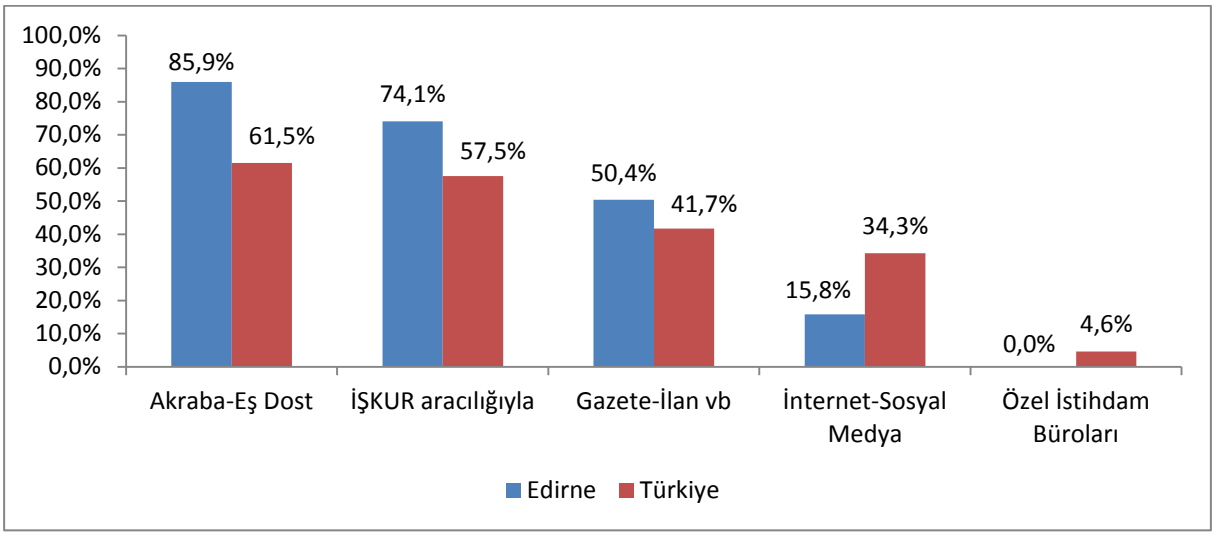

KAYNAK: İPA 2015

Açık işlerin aranma kanallarına göre dağılımında Türkiye'de ve Edirne'de genel durum itibariyle benzerlik söz konusudur. Arama kanalı olarak birinci sırada Akraba-Eş Dost yer alırken bunu sırasıyla İŞKUR aracılığıyla, Gazete-İlan vb., İnternet-Sosyal Medya ve Özel İstihdam Büroları takip etmektedir. Edirne'de "Akraba-Eş Dost" arama kanalının yoğun olarak kullanılmasının önemli bir sebebi ilde geleneksel akraba ilişkilerinin önemini koruması yatmaktadır. İkinci sırada yüzde 74,1 ile İŞKUR aracılığıyla yer almakta olup bu rakam Türkiye geneline göre oldukça yüksek bir rakamdır. Bu da İŞKUR'un il genelinde kendini günden güne geliştirerek daha fazla tanınmasının ve iş arayan ile işveren için önemli bir pozisyona ilerlediğinin göstergesidir.

Edirne'de İnternet- Sosyal Medya kanalı ile aramanın, Türkiye ortalamasının altında kalmasının sebebi olarak insanların yüz yüze iletişime daha fazla önem vermesinden kaynaklanmakta olduğu söylenebilir. Ayrıca il genelinde Özel İstihdam Bürosunun bulunmaması neticesinde bu kanal hiç kullanılmamakta şeklinde gözükmektedir.

Tablo 28: Sektörlere Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları

Sektör	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan Vb	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR Aracılığıyla
İmalat	98,0%	30,8%	22,2%	98,0%
Toptan Ve Perakende Ticaret	84,0%	80,8%	11,8%	42,7%
İnşaat	62,2%	53,4%	0,0%	53,4%
Madencilik Ve Taş Ocakçılığı	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	100,0%	100,0%	0,0%	100,0%
Ulaştırma Ve Depolama	100,0%	14,3%	42,9%	100,0%
Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	100,0%	0,0%	57,1%	85,7%
Eğitim	100,0%	0,0%	0,0%	71,4%
Genel Toplam	**85,9%**	**50,4%**	**15,8%**	**74,1%**

KAYNAK: İPA 2015

Edirne'de genel toplam açısından duruma bakıldığında açık işlerin aranma kanallarında birinci sırada yüzde 85,9 ile Akraba- Eş Dost, ikinci sırada yüzde 74,1 ile İŞKUR aracılığıyla ve üçüncü sırada yüzde 50,4 ile Gazete- İlan vb. ve son olarak dördüncü sırada ise yüzde 15,8 ile İnternet- Sosyal Medya iş arama kanalları yer almaktadır.

Sektörler bazında durum incelendiğinde ise Madencilik ve Taş Ocakçılığı, Diğer Hizmet Faaliyetleri ve Ulaştırma ve Depolama sektörleri iş arama kanalı olarak yüzde 100 oranında İŞKUR'u kullanmaktadırlar. İŞKUR'u bu üç sektörün ardından en yoğun kullanan sektör ise yüzde 98,0 ile İmalat sektörü olurken; üçüncü sırada da yüzde 85,7 ile Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri yer almaktadır. Sırasıyla diğer sektörlere bakıldığında dördüncü sırada yüzde 71,4 ile Eğitim sektörü, beşinci sırada yüzde 53,4 ile İnşaat sektörü ve son olarak altıncı sırada yüzde 42,7 ile Toptan ve Perakende ticaret yer almaktadır.

Sektörler bazında diğer arama kanallarına bakıldığında Akraba- Eş Dost il arama kanalı il genelinde yoğun olarak kullanılmaktadır ayrıca Diğer Hizmet Faaliyetleri, Ulaştırma ve Depolama, Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri ile Eğitim sektörlerinde yüzde 100'e varan oranlarda bu iş arama kanalından faydalanılmaktadır. Gazete- İlan vb. iş arama kanalı ise Diğer Hizmet Faaliyetleri sektöründe yoğunlukla kullanılmakta olup ayrıca Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe de etkin bir kullanımı görülmektedir. Son olarak İnternet- Sosyal Medya iş arama kanalını incelediğimizde sektörler arasında çok yoğun kullanılmadığı sadece Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetlerinde biraz daha fazla kullanılan bir iş arama kanalı olduğu görülmektedir.

Tablo 29: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları

Meslek Grup	Akraba- Eş Dost	Gazete- İlan Vb.	İnternet- Sosyal Medya	İşkur Aracılığıyla
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	82,9%	34,1%	2,8%	94,3%
Hizmet Ve Satış Elemanları	98,5%	79,7%	11,7%	20,4%
Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	75,9%	57,8%	21,4%	94,6%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	73,2%	53,4%	23,2%	96,6%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	100,0%	0,0%	83,5%	100,0%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	72,0%	43,5%	18,4%	91,2%
Profesyonel Meslek Mensupları	100,0%	9,9%	9,9%	80,3%
Genel Toplam	85,9%	50,4%	15,8%	74,1%

KAYNAK: İPA 2015

Edirne ilinde Akraba- Eş Dost iş arama kanalı yüzde 100 oranla Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları ve Profesyonel Meslek Mensupları mesleklerinde kullanılmaktadır. İkinci sırada yüzde 98,5 ile Hizmet ve Satış Elemanları mesleğinde ve üçüncü sırada ise yüzde 82,9 ile Tesis Makine ve Operatörleri ve Montajcılar mesleğinde kullanılmaktadır. Bu iş arama kanalı genel olarak bakıldığında tüm meslek gruplarında yoğun bir şekilde kullanılmaktadır.

Gazete- İlan vb. iş arama kanalının en yoğun kullanıldığı meslek grubu yüzde 79,7 ile Hizmet ve Satış Elemanları olup; ikinci sırada yüzde 57,8 ile Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar ve üçüncü sırada ise yüzde 53,4 ile Nitelik Gerektirmeyen Meslekler yer almaktadır. Bu iş arama kanalı meslekler temelinde bakıldığında da çok yoğun olarak kullanılmadığı görülmektedir.

İnternet- Sosyal Medya iş arama kanalına bakıldığında en yoğun kullanım yüzde 83,5 ile Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları görülmektedir. İkinci sırada yüzde 23,2 ile Nitelik Gerektirmeyen Meslekler bulunurken üçüncü sırada da yüzde 21,4 ile Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grupları bulunmaktadır.

İş arama kanalı olarak İŞKUR'un durumu incelendiğinde ise tüm meslek grupları için oldukça yoğun olarak kullanıldığı görülmektedir. Öncelikle en çok kullanıldığı meslek grubu yüzde 100 oran ile Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları meslek grubu olup; ikinci sırada yüzde 96,6 ile Nitelik Gerektirmeyen Meslekler, üçüncü sırada da yüzde 94,6 ile Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grupları yer almaktadır.

Tablo 30: En Çok Açık İş Olan Mesleklerin Aranma Kanalları

MESLEKLER	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb.	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR aracılığıyla
Satış Danışmanı	100,0%	86,4%	8,5%	6,8%
Makineci (Dikiş)	98,3%	27,5%	0,0%	100,0%
Beden İşçisi (Genel)	71,7%	55,9%	19,9%	95,9%
Elektrikçi (Genel)	58,4%	70,6%	0,0%	100,0%
Şoför-Yük Taşıma	23,4%	33,0%	16,0%	67,0%
Ön Muhasebeci	64,9%	47,4%	33,6%	100,0%
Ütücü	83,3%	83,3%	0,0%	100,0%
Elektrik Teknikeri	100,0%	0,0%	100,0%	100,0%
Diğer Elektrik Teknisyenleri	100,0%	0,0%	100,0%	100,0%
Elektrik Ark Kaynakçısı	100,0%	0,0%	100,0%	100,0%
Diğer	23,0%	19,2%	26,8%	28,6%
Genel Toplam:	85,9%	50,4%	15,8%	74,1%

KAYNAK: İPA 2015

Akraba- Eş Dost arama kanalının yüzde 100 oranla kullanıldığı en çok açık işi olan meslekler Satış Danışmanı, Elektrik Teknikeri, Diğer Elektrik Teknikeri ve Elektrik Ark Kaynakçısı olmuştur. Genel olarak bakıldığında da arama kanalının meslekler bazında oldukça yoğun kullanıldığı görülmektedir.

Gazete, İlan vb. arama kanalı ise yüzde 100 oranla hiçbir meslekte kullanılmamakla birlikte; en yoğun kullanıldığı meslek yüzde 86,4 ile Satış Danışmanı mesleği olmuştur. Elektrik Teknikeri, Diğer Elektrik Teknikeri ve Elektrik Ark Kaynakçısı mesleklerinde ise bu iş arama kanalı hiç kullanılmamaktadır.

İnternet- Sosyal Medya arama kanalının en yoğun kullanıldığı meslekler yüzde 100 oran ile Elektrik Teknikeri, Diğer Elektrik Teknikeri ve Elektrik Ark Kaynakçısı meslekleri olmuştur. Makineci (Dikiş), Elektrikçi (Genel), Ütücü meslekleri ise bu arama kanalının hiç kullanılmadığı meslekler olmuştur.

En çok açık işin olduğu mesleklerde arama kanalı olarak İŞKUR'un kullanımına baktığımızda tüm mesleklerde yoğun olarak kullanılmakta olup on bir meslekten yedisinde yüzde 100 oran ile kullanılmaktadır. İŞKUR'un en az kullanıldığı meslekler ise Satış Danışmanı e Diğer meslek türü olmuştur.

Tablo 31: Yaş Gruplarına Göre İşyerlerinin Açık İşlerini Arama Kanalları

Arama Kanalı	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25+
Akraba-Eş Dost	84,8%	73,2%	100,0%	69,6%	37,6%	97,2%
Gazete-İlan vb.	45,1%	42,6%	5,9%	73,0%	49,9%	81,4%
İnternet-Sosyal Medya	0,0%	16,5%	46,2%	13,5%	12,6%	4,1%
İŞKUR aracılığıyla	89,4%	96,0%	95,6%	86,5%	100,0%	26,9%
Genel Toplam	16,8%	19,2%	20,4%	11,8%	3,2%	28,6%

KAYNAK: İPA 2015

Edirne'de açık iş arama kanalı olarak İŞKUR'u öncelikli olarak tercih eden firmaların yaş gruplarına baktığımızda ilk sırada 20-24 yaştaki firmalar, ikinci sırada 5-9 yaş arası firmalar, üçüncü sırada ise 10-14 yaş arası firmalar yer almaktadır. Türkiye genelinde ise açık işlerini İŞKUR'dan arayan firmalar içerisinde en fazla 5-9, ikinci sırada 0-4 yaş arası firmalar ve üçüncü sırada ise 25+ yaş firmalar yer almaktadır. Yaş gruplarına göre bakıldığında da İŞKUR'un arama kanalı olarak kullanımı oldukça yoğun olmakla birlikte hemen hemen her yaş grubunda oldukça homojen bir dağılımın olduğu görülmektedir.

Açık iş arama kanalı olarak Akraba-Eş Dost'u tercih eden firmalar arasında en yüksek oran 10-14 yaş firmalardadır. Açık iş arama kanalı olarak Gazete- İlan vb. 'yi tercih eden firmalar arasında en yüksek oran 25+ firmalardayken; İnternet-Sosyal Medya'yı tercih eden firmalar arasında en yüksek oran 10-14 yaş arası firmalardadır.

Tablo 32: Arama Kanalına Göre Açık İşlerin Aranma Süresi

Arama Kanalı	Edirne			Türkiye		
	0-30 Gün	31-89 Gün	90 + Gün	0-30 Gün	31-89 Gün	90 + Gün
Akraba-Eş Dost	65,7%	22,9%	11,4%	65,2%	13,3%	21,5%
Gazete-İlan vb.	56,1%	38,3%	5,5%	63,1%	12,3%	24,6%
İnternet-Sosyal Medya	100,0%	0,0%	0,0%	65,4%	15,1%	19,5%
İŞKUR aracılığıyla	82,5%	0,5%	16,9%	70,4%	12,3%	17,3%
Genel Toplam	**67,7%**	**19,7%**	**12,6%**	**67,5%**	**12,5%**	**19,9%**

KAYNAK: İPA 2015

Arama kanalına göre açık işlerin aranma sürelerine bakıldığında Edirne'de 0-30 gün aralığında yüzde 100 oran ile ilk sırada İnternet- Sosyal Medya yer almakta olup; ikinci sırada yüzde 82,5 ile İŞKUR, üçüncü sırada yüzde 65,7 ile Akraba- Eş Dost ve son olarak dördüncü sırada da yüzde 56,1 ile Gazete- İlan vb. yer almaktadır. Türkiye geneline bakıldığında ise durum il geneli ile paralellik göstermektedir fakat bu sefer İŞKUR birinci sırada bulunmaktadır.

Açık işlerin aranma süresine göre 31-89 güne bakıldığında Edirne'de ilk sırada yüzde 38,3 ile Gazete- İlan vb. arama kanalı, ikinci sırada yüzde 22,9 ile Akraba- Eş Dost, üçüncü sırada yüzde 0,5 ile İŞKUR ve son olarak İnternet- Sosyal Medya hiç tercih edilmemektedir. Türkiye genelinde ise durum daha homojen olup değerler birbirine daha yakın olmaktadır.

Aranma süresi olarak 90+ güne bakıldığında ise ilk sırada yüzde 16,9 ile İŞKUR, ikinci sırada yüzde 11,4 ile Akraba- Eş Dost, üçüncü sırada yüzde 5,5 ile Gazete- İlan vb. ve son olarak ise yüzde 0,0 ile İnternet- Sosyal Medya hiç tercih edilmemektedir. İnternet- Sosyal Medya 0-30 gün sürede oldukça yüksek bir orana sahipken süre artıkça hiç kullanılmamaktadır. İŞKUR'da 0-30 günlük dilimde il genelinde ve Türkiye'de oldukça yüksek bir orana sahip olup kısa sürede iş bulabilme imkanı açısından gayet başarılıdır. 90+ gün bazında Türkiye geneline bakıldığında ise Edirne'den farklı olarak tüm arama kanalları arasındaki dağılımın birbirine daha yakın daha homojen şekilde gerçekleştiği görülmektedir.

Tablo 33: İşyerlerinin Açık İşlerde Arama Kanalına Göre Cinsiyet Dağılımı

Arama Kanalı	Edirne			Türkiye		
	Kadın	Erkek	Fark etmez	Kadın	Erkek	Fark etmez
Akraba-Eş Dost	13,4%	31,4%	55,2%	19,1%	46,4%	34,4%
Gazete-İlan vb.	5,5%	35,7%	67,2%	16,0%	44,0%	40,0%
İnternet-Sosyal Medya	2,5%	67,2%	30,3%	14,6%	38,6%	46,8%
İŞKUR	14,6%	48,7%	36,7%	16,5%	48,1%	35,4%
Toplam	12,7%	38,2%	49,1%	17,8%	45,1%	37,2%

KAYNAK: İPA 2015

Açık iş arama kanalı olarak Akraba-Eş Dost ile Edirne'de açık işlerin yüzde 55,2'inde cinsiyet fark etmez olarak yapılan arama ile ilk sıradadır. Türkiye genelinde ise en fazla erkekler aranmaktadır. Daha sonra il genelinde Akraba- Eş Dost arama kanalı ile açık işlerin yüzde 31,4'ünde en çok erkekler aranmakta; en son açık işlerin yüzde 13,4'ünde de kadınlar aranmaktadır. Türkiye genelinde açık işlerde Akraba- Eş Dosta arama kanalı ile en çok erkekler sonra cinsiyet fark etmez seçeneği ve en son kadınlar aranmaktadır.

Gazete-İlan vb. arama kanalıyla Edirne'deki açık işlerin yüzde 67,2'sinde cinsiyet fark etmez şeklinde arama yapılırken; ikinci sıra olarak açık işlerin yüzde 35,7'sinde erkekler ve son olarak üçüncü sırada açık işlerin yüzde 5,5'inde kadınlar aranmaktadır. Türkiye genelinde durum incelendiğinde ise açık işlerde Gazete-İlan vb. arama kanalının kullanımında en çok erkekler sonra cinsiyet fark etmez ve son olarak kadınlar aranmaktadır. Hem il genelinde hem Türkiye genelinde Gazete-İlan vb. arama kanalı ile en az kadınlar aranmaktadır.

İnternet-Sosyal Medya aracılığıyla yapılan aramalarda Edirne'de açık işlerin yüzde 67,2'sinde erkekler, sonra yüzde 30,3'ünde cinsiyet fark etmez ve son olarak yüzde 2,5'inde ise kadınlar aranmaktadır. Türkiye genelinde durum biraz farklılık göstermekle birlikte birbirine yakınlık arz etmektedir. Açık işlerde İnternet-Sosyal Medya arama kanalı ile en çok arama cinsiyet fark etmez seçeneğinde olup sonrasında erkekler ve en son kadınlar aranmaktadır.

Açık iş arama kanalı olarak İŞKUR'un durumu incelendiğinde il genelinde açık işlerin yüzde 48,7'sinde erkekler, ikinci sırada yüzde 36,7'sinde kadınlar ve üçüncü sırada da yüzde 14,6'sında ise cinsiyet fark etmez seçeneklerinde arama yapılmaktadır. Türkiye genelinde duruma bakıldığında her üç seçenek arasındaki dağılım birbirinden farklılık göstermekte olup ilk sırada açık işlerin yüzde 48,1'inde erkekler aranmaktadır. Yüzde 35,4'ünde cinsiyet fark etmez seçeneği bulunurken en son yüzde 16,5'inde de kadınlar aranmaktadır.

Tablo 34: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinin Açık İşlerde Arama Kanalına Göre Cinsiyet Dağılımı

Arama Kanalı	Kadın	Erkek	Fark etmez	Genel Toplam
Akraba-Eş Dost	34,8%	93,0%	98,2%	94,5%
Gazete-İlan vb	65,2%	57,0%	90,8%	83,1%
İnternet-Sosyal Medya	0,0%	7,2%	5,4%	5,5%
İŞKUR aracılığıyla	67,4%	92,8%	11,0%	29,3%
Genel Toplam	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**

Kaynak: İPA 2015

Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinin açık işleri, arama kanalı tercihi bakımından incelendiğinde; açık işlerin yüzde 94,5'lik kısmının Akraba- Eş Dost aracılığıyla arandığı görülmektedir. Bunu yüzde 83,1 ile Gazete- İlan vb. arama kanalı takip etmekte olup üçüncü sırada yüzde 29,3 ile İŞKUR gelmektedir. En az kullanılan arama kanalı olarak açık işlerin yüzde 5,5'inin İnternet- Sosyal Medya arama kanalı ile gerçekleştiği görülmektedir.

Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinin açık işlerinde kullandıkları arama kanalında kadınlar, açık işlerin yüzde 67,4'ünde İŞKUR aracılığıyla aranmaktadır. Daha sonrasında açık işlerin yüzde 65,2'sinde Gazete- İlan vb. arama kanalı ile kadınlar aranmakta olup; üçüncü sırada açık işlerin yüzde 34,8'inde Akraba- Eş Dost arama kanalı kullanılırken İnternet-Sosyal Medya arama kanalı ile açık işlerde hiç kadın eleman aranmamıştır.

Açık işlerde arama kanallarındaki erkek eleman tercihi durumuna bakıldığında vardiyalı işyerleri açık işlerinin yüzde 93,0'ünde Akraba- Eş Dost arama kanalı ile erkek eleman ararken; ikinci sırada açık işlerin yüzde 92,8'inde İŞKUR ile erkek eleman aramaktadırlar. Üçüncü sırada ise açık işlerin yüzde 57,0'sinde Gazete- İlan vb. arama kanalı ile erkek eleman aranırken; İnternet- Sosyal Medya arama kanalı ile de açık işlerin yüzde 7,2'si gibi çok küçük bir kısmında erkek eleman aranmaktadır.

Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinin açık işlerinde cinsiyet tercihi olarak fark etmez seçeneği incelendiğinde açık işlerin yüzde 98,2'sinde Akraba- Eş Dost arama kanalı kullanılırken; ikinci sırada açık işlerin yüzde 90,8'inde Gazete- İlan vb. arama kanalı yer almaktadır. Üçüncü sırada açık işlerin yüzde 11,0'inde İŞKUR ile cinsiyet farklılığı gözetmeksizin arama yaparken; en son sırada açık işlerin yüzde 5,4'ünde İnternet- Sosyal Medya arama kanalını kullanarak eleman aramaktadır.

Tablo 35: Part-time Çalışanı Olan İşyerlerinin Açık İşlerde Arama Kanalına Göre Cinsiyet Dağılımı

Arama Kanalı	Kadın	Erkek	Fark etmez	Toplam
Akraba-Eş Dost	100,0%	50,0%	67,3%	75,2%
İŞKUR aracılığıyla	50,7%	100,0%	49,5%	58,4%
Gazete-İlan vb	25,4%	50,0%	0,0%	16,8%
İnternet-Sosyal Medya	0,0%	50,0%	50,5%	337,0%
Genel Toplam	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Kaynak: İPA 2015

Part-time çalışanı olan işyerlerinin açık işleri, arama kanalı tercihi bakımından incelendiğinde; bu işyerlerinin açık işlerinin yüzde 75,2'lik kısmının Akraba-Eş Dost arama kanalıyla arandığı görülmektedir. Bunu yüzde 58,4 ile daha önceki durumlardan oldukça farklı olarak İnternet-Sosyal Medya arama kanalı takip etmektedir. Üçüncü sırada yüzde 33,7 ile Gazete- İlan vb. arama kanalı bulunurken dördüncü sırada da yüzde 16,8 ile İŞKUR arama kanalı olarak yer almaktadır.

Part- time çalışanı olan işyerleri arama kanalı olarak Akraba- Eş Dost'u kullanırken en çok kadın eleman aramaktadırlar. Daha sonrasında cinsiyet fark etmez seçeneğiyle arama yaparken en az erkek eleman araması yapmışlardır.

Arama kanalı olarak İŞKUR değerlendirildiğinde ise en çok erkekler sonrasında kadınlar tercih edilirken cinsiyet fark etmez seçeneği hiç kullanılmamıştır. Gazete- İlan vb. arama kanalında da en çok cinsiyet fark etmez seçeneği ile arama yapılırken ikinci sırada erkekler tercih edilmiştir. Kadınlar için ise hiç tercih edilmemiştir.

Bir diğer arama kanalı olan İnternet- Sosyal Medya arama kanalının durumuna bakıldığında ise oldukça yoğun olarak kullanılmakta olduğu görülmekte olup cinsiyet tercihleri incelendiğinde en çok erkekler, sonra kadınlar ve en son cinsiyet fark etmez seçeneğinde arama yapıldığı gözlemlenmektedir.

Edirne'deki açık işlerin yüzde 12'si İhracat yapan işyerlerindedir. İşyerlerinin yüzde 8,1'i ihracat yapmaktadır. İhracat yapan işyerlerinin açık işlerini hangi kanallar ile aradığı incelediğinde; Akraba- Eş Dost arama kanalını kullanan, ihracat yapan tüm işyerleri kadın ve erkek eleman arayışında bulunmaktadır. Fark etmez seçeneğini kullanım ise daha düşük bir değere sahiptir. Genel olarak ihracat yapan işyerlerinin yüzde 93,6'sı iş arama kanalı olarak Akraba- Eş Dost arama kanalını kullanmaktadır.

Arama kanalı olarak İŞKUR'un durumu incelendiğinde ihracat yapan firmaların tamamı erkek eleman arayışında bulunurken hiç kadın eleman aranmamıştır. Sonuç olarak ihracat yapan firmaların yüzde 77,2 si iş arama kanalı olarak İŞKUR'u kullanmaktadır.

Gazete- İlan vb. arama kanalı ise ihracat yapan firmalar tarafından çok düşük bir kullanıma sahip olup toplamda firmaların sadece yüzde 6,4'ü bu kanalı kullanmaktadır. Edirne genelinden oldukça farklı bir durum sergileyen diğer bir durumda İnternet-Sosyal Medya iş arama kanalının ihracat yapan firmaların tamamı tarafından kullanılmış olmasıdır. Hem kadın hem erkek hem de fark etmez seçeneği için en çok kullanılan iş arama kanalı olmuştur.

Tablo 36: İhracat Yapan İşyerlerinde Açık İşlerin Aranma Kanalına Göre Cinsiyet Dağılımı

Arama Kanalı	Kadın	Erkek	Fark etmez	Toplam
Akraba-Eş Dost	100,0%	100,0%	91,7%	93,6%
İŞKUR aracılığıyla	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Gazete-İlan vb	0,0%	100,0%	75,0%	77,2%
İnternet-Sosyal Medya	0,0%	0,0%	8,3%	6,4%
Genel Toplam	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**

Kaynak: İPA 2015

İhracat yapan işyerlerinin açık işleri arama kanalı tercihi bakımından incelendiğinde bu işyerlerine ait açık işlerin yüzde 85,2'lik kısmının Akraba-Eş Dost arama kanalıyla eleman aradığı görülmektedir. Bunu yüzde 74,5 ile İŞKUR takip etmektedir. İhracat yapan işyerlerine ait açık işlerin yüzde 63,8' inde cinsiyet tercihi olarak erkek eleman, yüzde 27,8'inde kadın eleman aranmakta iken, yüzde 8,4'ü için ise fark etmez seçeneğinin tercih edildiği görülmektedir. Kadınların tercih edildiği açık işlerde yüzde 84,8'lik bir oranda Akraba-Eş Dost vasıtasıyla eleman aranmaktadır. Bunu yüzde 77,2 ile İŞKUR arama kanalı takip etmektedir. Erkek eleman aranma yolunda ise yüzde 86,7'lik bir oranda Akraba-Eş Dost tercih edilmektedir. Cinsiyet bazında fark etmez olarak tercih yapan işyerlerine ait açık işlerin yüzde 85,2'lik bir oranı Akraba-Eş Dost arama kanalını tercih etmiştir. Türkiye genelinde, ihracat yapan işyerlerinde arama kanalı olarak ilk iki sırayı Akraba Eş Dost ve İŞKUR almıştır.

Edirne'deki açık işlerin yüzde 84,2'si daha önce İŞKUR hizmetlerinden faydalanmış işyerlerindedir. İŞKUR Hizmetlerinden faydalanan işyerlerinin açık işlerdeki arama kanalına göre cinsiyet ayrımlı dağılımını içeren Tablo 36 değerlendirilirken bu durum göz önünde bulundurulmalıdır.

Tablo 37: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşyerlerinin Açık İşlerde Arama Kanalına Göre Cinsiyet Ayrımlı Dağılımı

Arama Kanalı	Hizmetlerden Faydalanan				Hizmetlerden Faydalanmayan			
	Kadın	Erkek	Fark etmez	Toplam	Kadın	Erkek	Fark etmez	Toplam
Akraba-Eş Dost	96,4%	83,5%	96,4%	92,0%	47,1%	31,1%	100,0%	53,8%
İŞKUR aracılığıyla	93,1%	98,6%	55,3%	75,2%	28,6%	81,1%	57,0%	68,3%
Gazete-İlan vb	21,4%	49,0%	67,2%	54,9%	24,2%	41,1%	0,0%	26,8%
İnternet-Sosyal Medya	3,6%	36,7%	7,2%	16,8%	0,0%	0,0%	32,8%	10,0%

Kaynak: İPA 2015

İŞKUR'un vermiş olduğu hizmetlerden faydalanan işyerleri ile faydalanmayan işyerlerini karşılaştırıldığında, hizmetlerden yararlanan işyerlerinin açık işlerinde arama kanalı olarak tercihi yüzde 92,0 ile Akraba-Eş Dost ve yüzde 75,2 ile İŞKUR'dur. Hizmetlerden yararlanmayanlar ise açık işlerinin yüzde 68,3'ünde İŞKUR arama kanalını tercih etmiştir. Açık işlerin yüzde 84,2'lik kısmı İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerlerine aittir. Açık işlerin yüzde 84,2 oranında İŞKUR vasıtasıyla aranması İŞKUR'un sunduğu hizmetlerden memnun kalındığının bir göstergesidir. İŞKUR'un daha önce hizmetlerinden yararlananların açık iş arama durumunda, oranı cinsiyet olarak fark etmez denilen açık işler düşürmüştür. Fark etmez seçeneğini tercih edenlerin hizmetlerden yararlanmayanlardaki oranı daha önce hizmetlerden yararlananlardan daha yüksektir. Bu durum açık iş olan mesleğin yapısından kaynaklanabilir. Özellikle sadece kadınların tercih edildiği açık işlere bakıldığında daha önce İŞKUR hizmetinden yararlananların, yararlanmayanlara göre aranma kanalı

olarak İŞKUR'u tercih oranının çok fazla arttığını görülmektedir. Burada İŞKUR'un kadın taleplerini karşılamada dikkate değer bir başarısı olduğu görülmektedir.

Daha önce İŞKUR hizmetlerinden yararlanmayan işyerleri çalışma sırasında var olan açık işlerini İŞKUR vasıtası ile aramaya başlayabilir. Bu işyerleri ilk sorularda İŞKUR hizmetlerinden faydalanma sorusuna "hayır" cevabı verip daha sonra açık işlerinin olduğu tespit edildiğinde İŞKUR ile çalışmaya başlamaktadır. Hizmetlerden faydalanmayan ancak mevcut açık işini İŞKUR vasıtası ile aradığını söyleyen işyerleri bu şekildeki işyerleridir

Açık İşlerde Aranan Beceriler

Çalışma kapsamında işverenlerden açık işlerde istedikleri becerileri önem sırasına göre ve her meslek için en fazla üç tane seçmesi istenmiştir. Kullanılan yöntemden dolayı geçen yıllarda olduğu gibi beceriler ile ilgili tablolar olmayacaktır. Tablolar yerine açıklamalarda bulunulacaktır.

Edirne'de 259 kişilik açık iş için istenen beceriler incelendiğinde; ilk sırada Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi ikinci sırada Takım Çalışması ve sonrasında ise Fiziki ve Bedensel Yeterlilik gelmektedir. Daha sonra sırası ile Satış ve Pazarlama, Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme, İletişim ve İfade Yeteneği, Proje Tabanlı Çalışma, Bilgisayar Kullanımı ile Hesap Yapabilme becerileri gelmektedir. Yabancı Dil Becerisi Edirne ilinde sadece dört açık işte tercih edilmiştir. Türkiye genelinde ise Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, Takım Çalışmasına Uyum ile İletişim ve İfade Yeteneği şeklinde sıralanmaktadır. En az tercih edilen beceri ise Yabancı Dil becerisidir.

Açık işlerde cinsiyet ile beceri arasındaki ilişkiye baktığımızda; hem kadın hem erkek eleman taleplerinde de öncelikli beceri talebi Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe ve ikinci öncelikli beceri Fiziki ve Bedensel Yeterlilik iken fark etmez eleman talebinde bu öncelik değişmektedir. Fark etmez tercihindeki öncelik verilen beceride ilk sırada Takım Çalışması, ikinci sırada Satış ve Pazarlama becerisi gelmektedir. Kadınlarda ikinci tercih edilen becerinin Fiziki ve Bedensel Yeterlilik olması dikkat çekicidir. Garson, Satış Elemanı vb. mesleklerde kadınlar çok rahat talep edilebilmektedir. Bu mesleklerde en fazla tercih edilen becerilerden biri de Fiziki ve Bedensel Yeterliliktir. Kadınlar ile erkeklerde tercih edilen beceriler farklılaşmaktadır. Kadınlarda İletişim ve İfade Yeteneği, Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme erkeklere göre daha ön sıralarda istenen becerilerdir. Erkeklerde ise Takım Çalışmasına Uyum ile Problem Çözme ön sıralarda bulunmaktadır.

Sektörlere göre açık işlerde talep edilen en önemli becerilere bakıldığında Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektöründe Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, İmalat sektöründe Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübeye Sahip Olma, inşaat sektöründe sektöründe Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, Toptan ve perakende ticaret sektöründe Satış ve Pazarlama Becerisi, Ulaştırma ve Depolama sektöründe Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, Diğer

Hizmet Faaliyetleri sektöründe ise Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübeye Sahip Olma, Takım Çalışmasıdır.

Meslek gruplarına göre açık işlerde istenen beceriler incelendiğinde; büro hizmetlerinde çalışan elemanlar ve teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensupları meslek gruplarındaki açık işlerden öncelikli olarak istenen beceriler sırasıyla Bilgisayar Kullanımı, Takım Çalışması, Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübedir. Tesis ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar meslek grubu, Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubu ve Profesyonel Meslek Mensupları grubunda ilk sırada yer alan beceri Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübedir Hizmet ve Satış Elemanları meslek grubunda ise ilk sırayı Takım Çalışması almaktadır. Nitelik Gerektirmeyen Meslekler meslek gruplarındaki açık işlerden öncelikli olarak istenen beceriler sırasıyla Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, Takım Çalışması ve Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübedir.

Beceriler ile açık işte en fazla eleman talep edilen 15 meslek incelendiğinde genel olarak öncelikli talep edilen beceriler sırasıyla Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, Takım Çalışması ve Fiziki ve Bedensel Yeterlilik olmuştur. İlk 15 mesleğin büyük çoğunluğunda öncelik Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe ilk sırada yer alırken Beden İşçisi (Genel) ve Şoför-Yük Taşıma mesleklerinde Fiziki ve Bedensel Yeterlilik ön plana çıkmıştır.

Açık iş sayısının en fazla olduğu meslek olan Satış Danışmanı mesleğindeki talep edilen becerilerde ilk sırada mesleğin niteliği ile uyumlu olarak Satış ve Pazarlama Becerisi yer almaktadır. İkinci meslek olan Makineci (Dikiş) mesleğinde Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe; üçüncü meslek olan Beden İşçisi (Genel) mesleğinde ise ağırlıklı olarak Fiziki ve Bedensel Yeterlilik en fazla aranan beceriler olmuştur. Ön Muhasebeci mesleğinde ise Bilgisayar Kullanımı ile Hesap Yapabilme beceresi ön planda olmuştur. Çalışma kapsamında açık iş olan tüm meslekler için işverenler tarafından ne tür beceriler talep edildiği tespit edilmiştir. Açık iş sayısının en fazla olduğu İlk 15 mesleği genel itibari ile değerlendirdiğimizde ise aranan beceriler ve özellikler genellikle mesleğin niteliğine ve ihtiyaçlarına uygunluk gösterdiği gözlemlenmektedir.

Arama kanalı ile beceriler karşılaştırıldığında bütün arama kanallarında istenen becerilerde ufak tefek farklılıklar hariç aynı beceri türleri istenmektedir. Edirne genelinde açık işlerde en fazla talep edilen beceri "Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe" ikinci sırada Takım Çalışması üçüncü sırada ise "Fiziki ve Bedensel Yeterlilik" tir. Akraba-Eş Dost, İnternet-Sosyal Medya, İŞKUR aracılığıyla aranan elemanların kendi içinde oransal sıralamasında ilk sıradaki beceriler Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe olup Türkiye genelinde istenen becerilerle paralel özellik göstermektedir. Gazete-İlan vb. arama kanalında öne çıkan beceri ise Fiziki ve Bedensel Yeterliliktir. Özel İstihdam Büroları arama kanalında ise en fazla istenen beceri Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme becerisidir.

Beceriler ile açık işlerin aranma süresi karşılaştırıldığında açık işlerin yüzde 67,6'sının 0-30 günlük bir sürede arandığı görülmektedir. Edirne ilindeki açık işlerin karşılanma süresi ile talep edilen

beceriler arasında bir ilişki olmadığı tespit edilmiştir. 0-30 günlük arama süresindeki becerilerde ilk beceri talebi Fiziki ve Bedensel Yeterlilik olurken, 31-89 günde Takım Çalışması ile Satış ve Pazarlama Becerisi eşit oranla ilk sırada yer almaktadır ve 90+ gündür aranan elemanlarda talep edilen becerilerdeki ilk tercih beceriler Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübedir.

Açık işlerde istenen beceriler ile açık iş olan meslekler ve bu mesleklerdeki çalışma koşulları yakından ilgilidir. Her meslek için belirlenmiş beceriler üzerinden analiz yapılabilmektedir. Meslekler için talep edilen genel beceriler tespit edilmekte, her meslek için o mesleğe özgü beceri tespiti yapılamamaktadır.

Açık iş olan mesleklerde talep edilen asgari eğitim düzeyi tespit edilmeye çalışılmıştır. Hem Türkiye genelinde hem de Edirne'de açık işler için en fazla talep edilen eğitim düzeyi fark etmez olmuştur. Edirne'de açık işlerin yaklaşık yarısı için herhangi bir eğitim durumu istenmemesi dikkat çekicidir.

Grafik 14: Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeyi

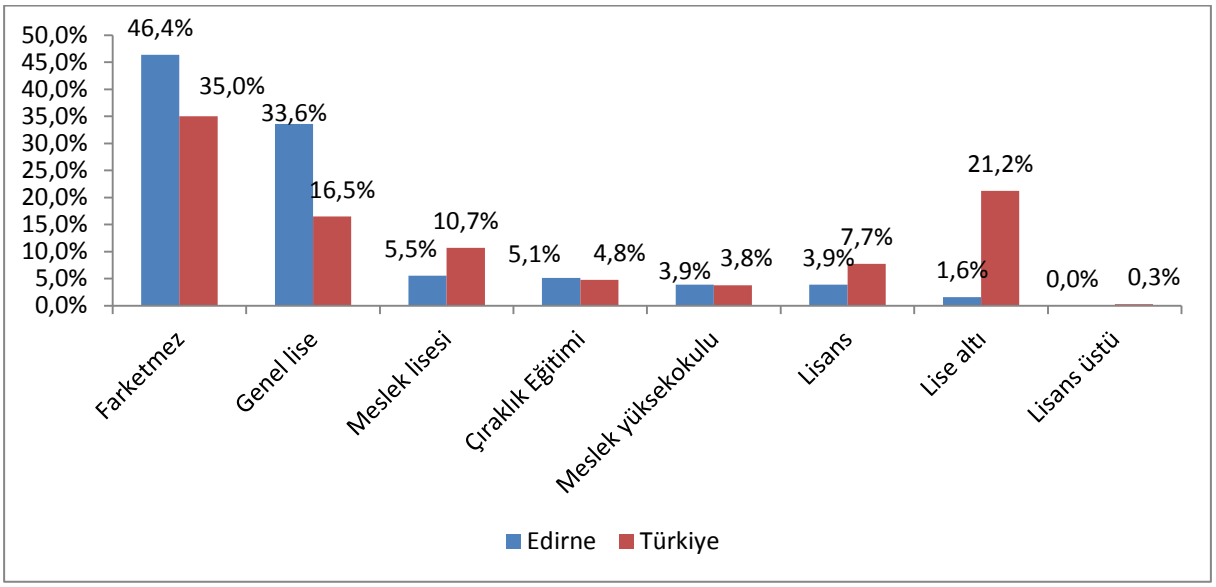

Kaynak: İPA 2015

Edirne ile Türkiye genelinin açık işlerde istenen eğitim düzeylerinde en fazla talep edilen ilk üç eğitim düzeyi fark etmez, genel lise ve meslek lisesi şeklinde aynıdır. Bu sıralamadan sonra farklılaşma olmaktadır. Türkiye genelinde Lise altı, Lisans, Meslek Lisesi, Çıraklık Eğitim ve MYO şeklinde devam ederken Edirne'de ise Çıraklık Eğitim, Lisans ve MYO şeklinde gerçekleşmiştir. Edirne ilindeki açık işlerde talep edilen eğitim düzeyi Türkiye Geneline göre yüksektir.

Hem Türkiye genelinde hem de Edirne'de en yüksek oranda fark etmez seçeneğinin çıkması işverenlerin çalıştıracakları kişide aldığı eğitimden ziyade verdikleri işi yapıp yapamayacaklarına baktıkları ya da eğitim seviyesi ne olursa olsun "*biz işyerinde eğitiriz*" mantığında olduklarını göstermektedir. Bazı mesleklerde belirli bir eğitim düzeyine sahip olmak gerekmektedir. Örneğin

Öğretmen, Mühendis, Uzman gibi mesleklerde en az Lisans seviyesinde bir eğitime ihtiyaç vardır. Ancak Satış Danışmanı, Garson, Beden İşçisi gibi mesleklerde herhangi bir eğitim düzeyi aranmayabilir. Mesleklerin bu yapısı açık işlerdeki eğitim düzeyi talebini doğrudan etkilemektedir.

Tablo 38: Açık İşlerde Cinsiyete Göre Talep Edilen Eğitim Düzeyi

Eğitim Düzeyi	Kadın	Erkek	Fark etmez	Toplam
Fark etmez	32,1%	51,7%	46,0%	46,4%
Genel lise	19,3%	21,3%	46,9%	33,6%
Meslek lisesi	0,0%	12,4%	1,6%	5,5%
Çıraklık Eğitimi	33,3%	2,3%	0,0%	5,1%
Meslek yüksekokulu	0,0%	10,3%	0,0%	3,9%
Lisans	9,2%	0,0%	5,5%	3,9%
Lise altı	6,2%	2,1%	0,0%	1,6%
Genel Toplam	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**

Kaynak: İPA 2015

Edirne'de eğitim düzeyi ile açık işlerde talep edilen cinsiyet durumu incelendiğinde; en fazla açık iş cinsiyeti erkeklerde iken, eğitim düzeyi de fark etmezdir. Bu talep tüm taleplerin yüzde 46,3'ünü temsil etmektedir. Cinsiyet tercihi kadın olan açık işlerde en çok talep edilen eğitim düzeyi yüzde 33,3 ile çıraklık eğitimi, bunu takiben yüzde 32,1 ile farketmez olmuştur. Cinsiyet tercihi erkek olan açık işlerde eğitim düzeyi fark etmez olarak yüzde 51,7 ve bunu takiben yüzde 21,3 ile lise altı eğitimli talep edilmektedir. Kadınlarda talep edilen açık işlerde istenen eğitim düzeyi, erkeklerde istenen eğitim düzeyine göre daha yüksektir. Sadece kadın eleman talep edilen açık işlerde yüzde 51 lise altı ve fark etmez seçeneği talep edilirken, bu oran erkeklerde yüzde 73'tür.

Tablo 39: Sektörlere Göre Açık İşlerde Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi

Sektörler	Çıraklık Eğitimi	Lise altı	Genel lise	Meslek lisesi	Meslek yüksekokulu	Lisans	Fark etmez
İmalat	11,1%	0,0%	11,2%	2,0%	5,0%	2,0%	68,6%
Toptan Ve Perakende Ticaret	0,0%	3,2%	65,8%	12,8%	4,3%	1,1%	12,8%
İnşaat	0,0%	0,0%	38,9%	0,0%	0,0%	0,0%	61,1%
Madencilik Ve Taş Ocakçılığı	0,0%	0,0%	9,1%	0,0%	0,0%	0,0%	90,9%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Ulaştırma Ve Depolama	28,6%	0,0%	42,9%	0,0%	0,0%	0,0%	28,6%
Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	0,0%	14,3%	28,6%	0,0%	14,3%	0,0%	42,9%
Eğitim	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Genel Toplam	**5,1%**	**1,6%**	**33,6%**	**5,5%**	**3,9%**	**3,9%**	**46,4%**

Kaynak: İPA 2015

Sektörlerin talep ettiği eğitim düzeyleri incelendiğinde madencilik ve taş ocakçılığı, imalat, inşaat, ulaştırma ve depolama, konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri, diğer hizmet faaliyetleri sektörlerinde en çok tercih edilen eğitim düzeyi fark etmez iken, toptan ve perakende ticaret sektöründe genel lise eğitim sektöründe ise lisans eğitim düzeyi talep edilmektedir.

Tablo 40: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeyi

Meslek Grubu	Çıraklık Eğitimi	Lise altı	Genel lise	Meslek lisesi	Meslek yüksekokulu	Lisans	Fark etmez
Tesis ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	13,7%	0,0%	7,0%	0,0%	0,0%	0,0%	79,3%
Hizmet ve Satış Elemanları	0,0%	1,5%	89,8%	1,5%	0,0%	1,5%	5,8%
Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	5,2%	0,0%	0,0%	26,4%	9,6%	0,0%	58,7%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	0,0%	6,8%	7,1%	0,0%	0,0%	0,0%	86,2%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	0,0%	0,0%	54,5%	0,0%	37,9%	7,6%	0,0%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	0,0%	8,8%	64,8%	17,6%	8,8%	0,0%	0,0%
Profesyonel Meslek Mensupları	0,0%	0,0%	9,9%	0,0%	0,0%	78,8%	11,3%
Genel Toplam	**5,1%**	**1,6%**	**33,6%**	**5,5%**	**3,9%**	**3,9%**	**46,4%**

Kaynak: İPA 2015

Meslek grupları ile açık işlerde talep edilen eğitim düzeyi karşılaştırıldığında; nitelik gerektirmeyen meslekler, sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar ve tesis ve makine operatörleri ve montajcılar meslek gruplarında en fazla talep edilen eğitim düzeyi fark etmezdir. Büro hizmetlerinde çalışan elemanlar, hizmet ve satış elemanları, teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensupları meslek gruplarında talep edilen eğitim düzeyi ise genel lise olarak belirtilmiştir. Profesyonel meslek mensupları meslek grubunda ise Lisans mezunu talebi ön plandadır. Tesis ve makine operatörü ve montajcılar ile nitelik gerektirmeyen meslekler grubunda Meslek Lisesi, MYO, Lisans ve Lisansüstü mezunu talep edilmemiştir.

Açık işlerin arama kanalı türleri ile eğitim düzeyi arasındaki bağlantı üzerinde durulmaya çalışılmıştır.

Tablo 41: Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeylerinin Arama Kanallarına Göre Dağılımı

Eğitim Düzeyi	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR aracılığıyla
Fark etmez	86,5%	40,9%	15,3%	97,2%
Genel lise	93,3%	73,5%	10,6%	31,3%
Meslek lisesi	42,6%	71,3%	28,7%	100,0%
Çıraklık Eğitimi	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Meslek yüksekokulu	59,4%	40,6%	49,3%	89,9%
Lisans	100,0%	0,0%	30,2%	80,1%
Lise altı	49,9%	75,1%	24,9%	75,0%
Genel Toplam	**85,9%**	**50,4%**	**15,8%**	**74,1%**

Kaynak: İPA 2015

Araştırma kapsamında söz konusu olan açık işler için talep edilen eğitim düzeyleri itibariyle arama kanalları incelendiğinde eğitim düzeyinin fark etmediğinin belirtildiği açık işlerde işverenlerin ağırlıklı olarak akraba-eş-dost, İŞKUR ve gazete-ilan arama kanallarını tercih ettiği görülmektedir. Lise altı eğitim düzeyinin talep edildiği açık işlerde ise işverenler söz konusu açık işleri ağırlıklı olarak İŞKUR aracılığıyla aramaktadır. Genel lise, meslek lisesi ve lisans üstü eğitim düzeyinin talep edildiği açık işlerde ise işverenler söz konusu açık işleri ağırlıklı olarak akraba-eş-dost ve İŞKUR aracılığıyla aramaktadır. İlgili eğitim düzeylerindeki açık işlerde işverenler tarafından ağırlıklı olarak tercih edilen arama kanalları (akraba-eş-dost ve İŞKUR) ile Edirne genelinde söz konusu olan tüm açık işler için işverenler tarafından ağırlıklı olarak tercih edilen arama kanalları (akraba-eş-dost ve İŞKUR) benzeşmektedir.

Açık işlerde istenen eğitim düzeyi ile açık işlerin aranma süresi arasındaki ilişki ele alınmaya çalışılmıştır.

Tablo 42: Asgari Eğitim Düzeyine Göre Açık İşlerin Aranma Süresi

Eğitim Düzeyi	0-30 Gün	31-89 Gün	90 + Gün
Fark etmez	80,8%	0,8%	18,3%
Genel lise	42,4%	57,6%	0,0%
Meslek lisesi	71,3%	0,0%	28,7%
Çıraklık Eğitimi	83,1%	0,0%	16,9%
Meslek yüksekokulu	59,4%	0,0%	40,6%
Lisans	100,0%	0,0%	0,0%
Lise altı	100,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	**67,7%**	**19,7%**	**12,6%**

Kaynak: İPA 2015

Edirne'de Çıraklık Eğitimi, Lise altı, Meslek Lisesi, Lisans ve Fark etmez eğitim düzeylerinde eleman genel olarak 0-30 gün içinde temin edilebilirken, Genel Lise düzeyde eğitim almış eleman talebi ağırlıklı olarak 31-89 günde temin edilebilmektedir.

Tablo 41 değerlendirildiğinde eğitim düzeyi arttıkça veya azaldıkça açık işin aranma süresi uzamaktadır veya kısalmaktadır şeklinde bir ifade kurulamayacaktır.

Edirne ilinde sektörlerin önemli bir bölümü açık işini çok uzun vadede aramamaktadır. Kısa vadede eleman ihtiyacını karşılamaktadır.

Tablo 43: Sektörlere Göre Açık İşlerin Aranma Süresi

Sektör	0-30 Gün	31-89 Gün	90 + Gün
Madencilik Ve Taş Ocakçılığı	100,0%	0,0%	0,0%
İmalat	76,8%	1,0%	22,2%
İnşaat	100,0%	0,0%	0,0%
Toptan Ve Perakende Ticaret	39,5%	51,9%	8,5%
Ulaştırma Ve Depolama	71,4%	0,0%	28,6%
Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	100,0%	0,0%	0,0%
Eğitim	100,0%	0,0%	0,0%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	100,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	**67,7%**	**19,7%**	**12,6%**

Kaynak: İPA 2015

Toptan ve perakende ticaret sektörü açık işlerin kapatılması diğer sektörlere göre daha uzun sürebilmektedir. Diğer bütün sektörlerde ise açık işler 0-30 gün süre ile kapatılmaya çalışılmaktadır.

Tablo 44: İşyeri Yaşına Göre Açık İşlerin Aranma Süresi

İşyeri Yaşı	0-30 Gün	31-89 Gün	90 + Gün
0-4	100,0%	0,0%	0,0%
5-9	100,0%	0,0%	0,0%
10-14	56,4%	1,9%	41,7%
15-19	83,1%	0,0%	16,9%
20-24	62,3%	0,0%	37,7%
25+	29,3%	67,6%	3,0%
Genel Toplam	**67,7%**	**19,7%**	**12,6%**

Kaynak: İPA 2015

İşyerlerinin yaşı ile açık işlerin aranma süresi kıyaslandığında açık işlerin çoğunluğunun 25+ yaş işyerlerine ait olduğu ve bu işyerlerinin açık işlerinin yüzde 29,3'ünü 0-30, yüzde 67,6'sını 31-89, yüzde 3'ünü 90+ gündür aradığı gözlemlenmiştir. 0-4 yaş ve 5-9 yaş arası işyerlerinin açık işlerini

doldurmakta zorlanmadığı ve 0-30 gün içinde karşıladığı görülmüştür. Açık işlerini karşılamakta zorlanan yaş grubu yüzde 41,7'lik oranla 90+ gündür eleman arayan 10-14 yaş grubudur.

Tablo 45: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Süresi

Meslek Grup	0-30 Gün	31-89 Gün	90 + Gün
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	100,0%	0,0%	0,0%
Hizmet ve Satış Elemanları	27,6%	70,9%	1,5%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	100,0%	0,0%	0,0%
Profesyonel Meslek Mensupları	100,0%	0,0%	0,0%
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	77,9%	0,0%	22,1%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	100,0%	0,0%	0,0%
Tesis ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	71,3%	1,2%	27,4%
Genel Toplam	**67,7%**	**19,7%**	**12,6%**

Kaynak: İPA 2015

Meslek grupları ile açık işlerin aranma süreleri incelendiğinde; açık işlerin çoğunluğunun 0-30 günlük bir arama süresi içinde olduğu görülmüştür. Açık işlerde temininde en çok zorlanılan meslek grubu Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar olmuştur. Temininde en az zorluk çekilen meslek grubu ise Hizmet Ve Satış Elemanları meslek grubudur.

Temininde Güçlük Çekilen Meslekler

İşgücü Piyasası Araştırması kapsamındaki işyerlerine son bir yıl içerisinde hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektikleri de sorulmuştur. Bu bilgi işverenin açık işlerinin yanı sıra, karşılamakta güçlük çektikleri meslekleri içerdiği için önemli bir bilgidir. İşyerlerinin işgücü piyasasında eleman bulmada güçlük çektikleri meslekler işgücü piyasasının talep yapısı ile ilgili değerli bilgiler sunmaktadır.

Edirne ilindeki işyerlerinin yüzde 26'sı eleman bulmakta güçlük çekmektedir. Aynı oran Türkiye genelinde yüzde 26,9'dur. Edirne ilinin işgücü piyasasında işyerleri aradığı elemanı oranı Türkiye ile uyumluluk göstermektedir.

Grafik 15: İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu

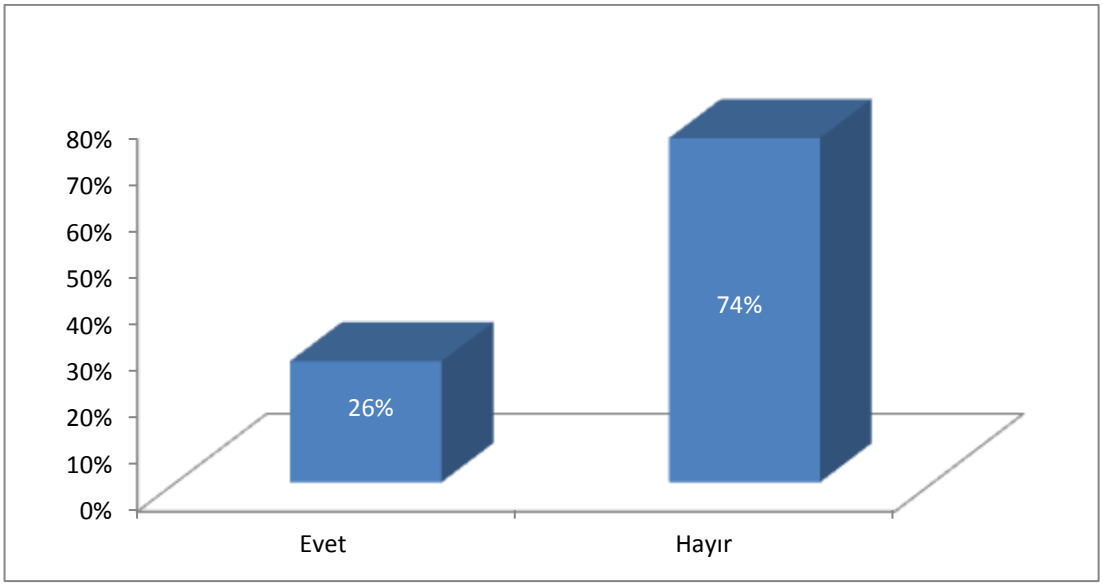

Kaynak: İPA 2015

Edirne ilinde sektörel olarak eleman temininde güçlük çeken işyerlerinin durumu incelendiğinde; eleman temininde en fazla güçlük çeken işyerleri Toptan ve Perakende Ticaret sektöründedir. Bu sektörü sırası ile İmalat ve Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörleri izlemektedir. Bu sektörler ilde işyeri sayısı en fazla olan sektörlerdir. Daha iyi bir analiz için sektördeki toplam işyerlerinin ne kadarının eleman temininde güçlük çektiğine bakmak gerekir. İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri, Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri, imalat ile toptan ve perakende ticaret sektörlerinde bulunan işyerleri ilk sıralarda eleman temininde güçlük çekmektedir.

2015 yılı İPA çalışması kapsamında ziyaret edilerek cevap alınan 10 ve daha fazla çalışanı olan işyeri sayısı, 2014 yılı İPA çalışmasında cevap alınan işyeri sayısından 61 işyeri eksik olarak karşımıza çıkmaktadır. Ancak bununla beraber söz konusu işyerlerinde temininde güçlük çektiğini belirten işyeri sayısında önemli oranda azalış gerçekleşmiştir. Geçtiğimiz sene işgücü temininde sıkıntı çektiğini belirten işyerlerinden yüzde 37,2 oranında olan 91 işyeri bu yıl temininde güçlük çekme durumundan ayrılmıştır. Diğer bir ifadeyle geçtiğimiz sene temininde güçlük çektiğini belirten her 3 işyerinden bir tanesi işgücü bulmakta artık güçlük yaşamamaktadır.

2014 yılı İPA çalışmasında Edirne'deki işyerlerinin yüzde 37,6'nın eleman temininde güçlük yaşadığı görülmüştür. Başka bir ifadeyle 2014 yılı İPA çalışmasında işverenlerin her 3 tanesinden biri eleman temininde güçlük yaşadığını belirtmiştir. 2015 yılında ise bu oranın 11,6 puanlık bir azalışla yüzde 26,0 olarak gerçekleştiği görülmektedir. Söz konusu azalma yukarıda da belirtildiği gibi özellikle 2014 yılı İPA çalışmasında temininde güçlük çektiğini belirten işyeri sayısında yüzde 37,2 oranında bir azalışın olmasından kaynaklanmaktadır.

Tablo 46: Teminde Güçlük Çekilen Mesleklerin Sektörel Dağılımı

Sektör	2015 10+			2014 10+		
	İşyeri Sayısı	TGM Bildiren İşyeri Sayısı	Oran	İşyeri Sayısı	TGM Bildiren İşyeri Sayısı	Oran
İmalat	105	43	40,6%	107	50	46,7%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	10	4	40,0%	10	6	60,0%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	45	17	38,6%	45	24	52,3%
Toptan ve Perakende Ticaret	181	57	31,2%	191	85	44,7%
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	17	5	26,7%	20	9	45,0%
Ulaştırma ve Depolama	19	4	23,5%	20	8	40,0%
Bilgi ve İletişim	5	1	20,0%	5	2	40,0%
Eğitim	28	5	17,9%	28	10	35,7%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	26	3	11,5%	36	7	20,0%
İnşaat	112	13	11,2%	137	33	24,3%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	15	1	8,0%	19	3	15,8%
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	18	1	5,6%	20	5	25,0%
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	4	0	0,0%	7	1	14,3%
Gayrimenkul Faaliyetleri	4	0	0,0%	5	1	20,0%
Genel Toplam	589	153	26,0%	650	244	37,6%

Kaynak: İPA 2015

2014 yılı İPA çalışmasında Edirne'deki işyerlerinin yüzde 37,6'nın eleman temininde güçlük yaşadığı görülmüştür. Başka bir ifadeyle 2014 yılı İPA çalışmasında işverenlerin her 3 tanesinden biri eleman temininde güçlük yaşadığını belirtmiştir. 2015 yılında ise bu oranın 11,6 puanlık bir azalışla yüzde 26,0 olarak gerçekleştiği görülmektedir. Söz konusu azalma yukarıda da belirtildiği gibi özellikle 2014 yılı İPA çalışmasında temininde güçlük çektiğini belirten işyeri sayısında yüzde 37,2 oranında bir azalışın olmasından kaynaklanmaktadır.

İşgücü temininde güçlük çeken işyerleri sektörel olarak geçtiğimiz yıl ile karşılaştırıldığında farklılaşmanın en çok bilgi ve iletişim ile gayrimenkul faaliyetleri ve insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörlerinde olduğu görülmekte ve temininde güçlük çektiğini belirten işyerlerinde 20,0 puanlık bir azalış gerçekleşmiştir. Daha sonra sırayı yüzde 19,4 puanlık bir azalışla madencilik ve taş ocakçılığı sektörü almaktadır. Farklılaşmanın devam ettiği diğer sektörler sırasıyla mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler, eğitim ve ulaştırma ve depolama sektörleri olarak karşımıza çıkmaktadır.

Edirne'de geçen yıla göre eleman temininde güçlük çeken işyeri oranı azalarak Türkiye geneli oranıyla hemen hemen aynıdır.

Edirne'de 2015 yılı İPA çalışmasında son bir yıl içerisinde 597 kişinin işgücünün temininde güçlük çekildiği görülmüştür.

Tablo 47: Meslek Gruplarına Göre Temininde Güçlük Çekilme ve Açık İş Sayısı

Meslek Grubu	Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	Açık İş Eleman Sayısı
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	235	80
Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	124	43
Hizmet ve Satış Elemanları	95	71
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	49	30
Profesyonel Meslek Mensupları	43	10
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	26	13
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	22	12
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	2	0
Yöneticiler	1	0
Genel Toplam	597	259

Kaynak: İPA 2015

Temininde güçlük çekilen kişiler meslek grupları bazında irdelendiğinde yüzde 39'luk pay ve 235 kişi ile tesis ve makine operatörleri ve montajcılar meslek grubunun ilk sırada yer aldığı görülmektedir. Daha sonra sırayı yüzde 21'lik pay ve 124 kişi ile sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar, yüzde 16'lık pay ve 95 kişi ile hizmet ve satış elemanları meslek grupları takip etmektedir.

Açık işler meslek grubu bazında incelendiğinde ise benzer bir sıralama söz konusudur. Ancak sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar ikinci sırada iken hizmet ve satış elemanları meslek grubu ile yer değiştirerek üçüncü sırada yer almıştır.

Nitelik gerektirmeyen mesleklerde elemen temininde güçlük çekilme durumunun açık işlere göre düşük olması bir kez daha mesleki ve teknik eğitimin önemini ortaya çıkarmaktadır.

Edirne ilindeki temininde güçlük çekilen mesleklerin meslek grubuna göre sıralaması Türkiye geneli ile farklılık göstermektedir. Türkiye de ilk sırada bulunan Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar Edirne ilimizde ikinci sırada yer almıştır. Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubu ise Edirne de ilk sırada iken Türkiye de ikinci sıradadır.

Edirne ilinde meslek gruplarına göre açık iş oranları ile toplam çalışan sayısına temininde güçlük çekilen kişilerin oranlandığı temininde güçlük çekilme oranı Grafik 17'de beraber değerlendirilmiştir.

Grafik 16: Meslek Gruplarına Göre Temininde Güçlük Çekme ve Açık İş Oranı

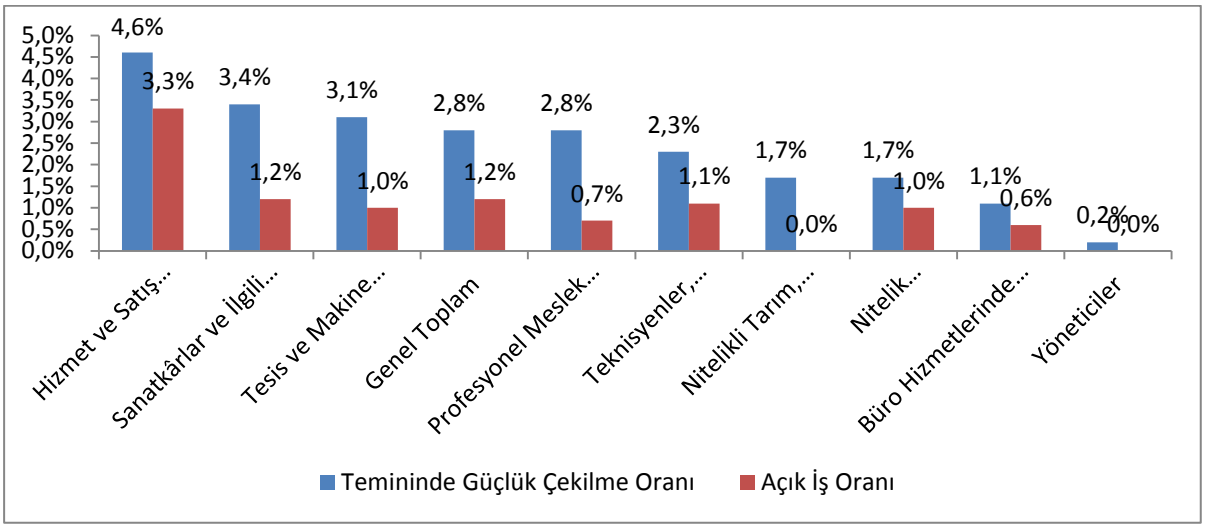

Kaynak: İPA 2015

2015 İPA çalışması sonuçlarına göre Edirne'de Hizmet ve Satış Elemanları meslek grubunda çalışanların yüzde 4,6'nın temininde güçlük çekilmektedir. 2014 İPA çalışmasında da söz konusu meslek grubunda çalışanların yüzde 14,1 oranında temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. 2015 İPA'da sırayı yüzde 3,4 ile Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubu ve yüzde 3,1 Tesis Makine ve operatörleri meslek grupları almaktadır.

Burada dikkat çekici olan durum yüzde 1,0 ile yedinci sırada olan nitelik gerektirmeyen meslekler grubunun 2014 yılı İPA çalışmasında yüzde 2,5 ile altıncı sırada yer almasıdır. Bu durum söz konusu grup çalışanlarının temini konusunda sıkıntı yaşanmadığı ya da işverenlerin teminde güçlük çektikleri işgücünü meslek genellemesi yapamadan doğru ifade ettiği anlamlarına gelmektedir.

2015 yılı İPA çalışması kapsamında Edirne'de eleman temininde en fazla güçlük çekilen meslekler tabloda gösterilmiştir.

Tablo 48: Teminde Güçlük Çekilen Meslekler

Meslek	Dağılım
Makineci (Dikiş)	28,9%
Garson (Servis Elemanı)	6,2%
Şoför (Yük Taşıma)	4,4%
Satış Danışmanı	3,8%
Hamal	3,7%
Elektrikçi (Genel)	3,0%
İş Makineleri Operatörü	2,1%
Kasap	2,1%
Sıvacı	1,7%
Resepsiyon Görevlisi	1,5%
Genel Toplam	100,0%

Kaynak: İPA 2015

Makineci(Dikiş) mesleği yüzde 28,9'luk payla ilk sırada yer almaktadır. En fazla açık iş olan ikinci meslek konumundadır. En fazla eleman temininde güçlük çekilen ilk 10 meslek ile en fazla açık iş olan ilk 10 mesleğin 4 tanesi ortaktır. Makineci (Dikiş), Şoför (Yük Taşıma), Satış Danışmanı, Elektrikçi (Genel) meslekleri her iki grupta da ilk 10 mesleğin içerisindedir. Bu meslekler Edirne işgücü piyasasında eleman ihtiyacı olan ve eleman temininde güçlük çekilen mesleklerdir. Özellikle bu mesleklere yönelik aktif istihdam tedbirleri alınmalıdır.

Temininde güçlük çekilme nedenleri eleman temininde güçlük çekilen mesleklerde teşhisi doğru koyabilmemizi sağlamaktadır.

Grafik 17: Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri

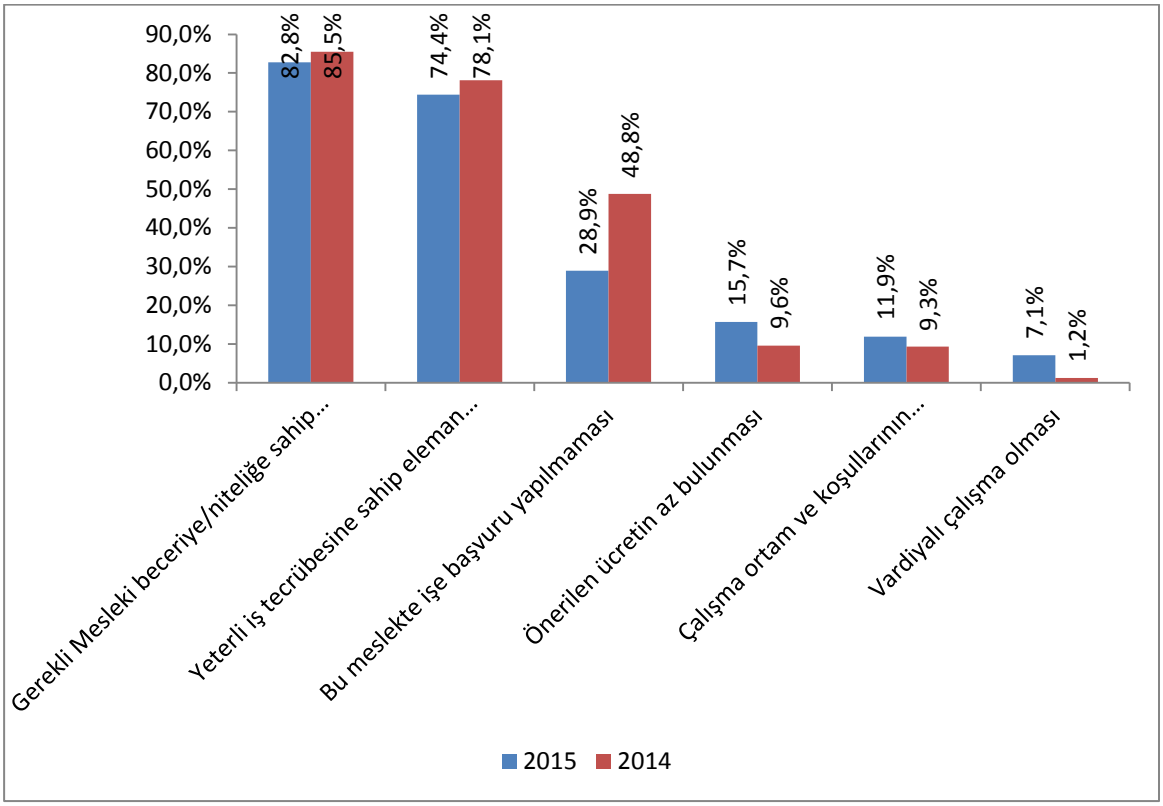

Kaynak: İPA 2015

2015 İPA çalışmasında işverenlere temininde güçlük çektikleri işgücü için;

- Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması,
- Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması,
- Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması,
- Çalışma Ortam ve Koşullarının Beğenilmemesi,
- Önerilen Ücretin Az Bulunması,
- Vardiyalı Çalışma Olması

Nedenlerinden kendilerine uygun olanlarını seçmeleri istenmiştir. 2014 ve 2015 yılı İPA çalışmasının talep tarafını oluşturan işverenler tarafından doldurulan nedenler Grafik 18'de karşılaştırılmıştır.

Buna göre farklılaşmanın en çok olduğu neden "Bu meslekte işe başvuru yapılmaması" olarak karşımıza çıkmaktadır. 2014 yılında temininde güçlük çektiğini belirten işverenlerin yüzde 48,8'i söz konusu nedeni işaretlerken, bu çalışmada aynı neden 19,9 puanlık bir azalışla yüzde 28,9 işveren tarafından işaretlenmiştir. 2015 yılında işverenler tarafından daha çok işaretlenen nedenler ise geçtiğimiz yıla göre 6,1 puanlık artışla yüzde 15,7 işveren tarafından işaretlenen "Önerilen ücretin az bulunması" ve 5,9 puanlık artışla yüzde 7,1 işveren tarafından işaretlenen "Vardiyalı çalışma olması" nedenleridir. Bununla beraber 2014 yılında temininde güçlük çektiğini belirten işverenlerin yüzde 78,1'i "Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunmaması'' nedenini işaretlerken, bu yıl aynı neden 3,7 puanlık bir azalışla yüzde 74,4 oranında işaretlenmiştir. Nedenlerin sadece işveren görüşlerini yansıttığı düşünüldüğünde bu sonuçlar normal olarak değerlendirilebilir.

Grafik 18: Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri

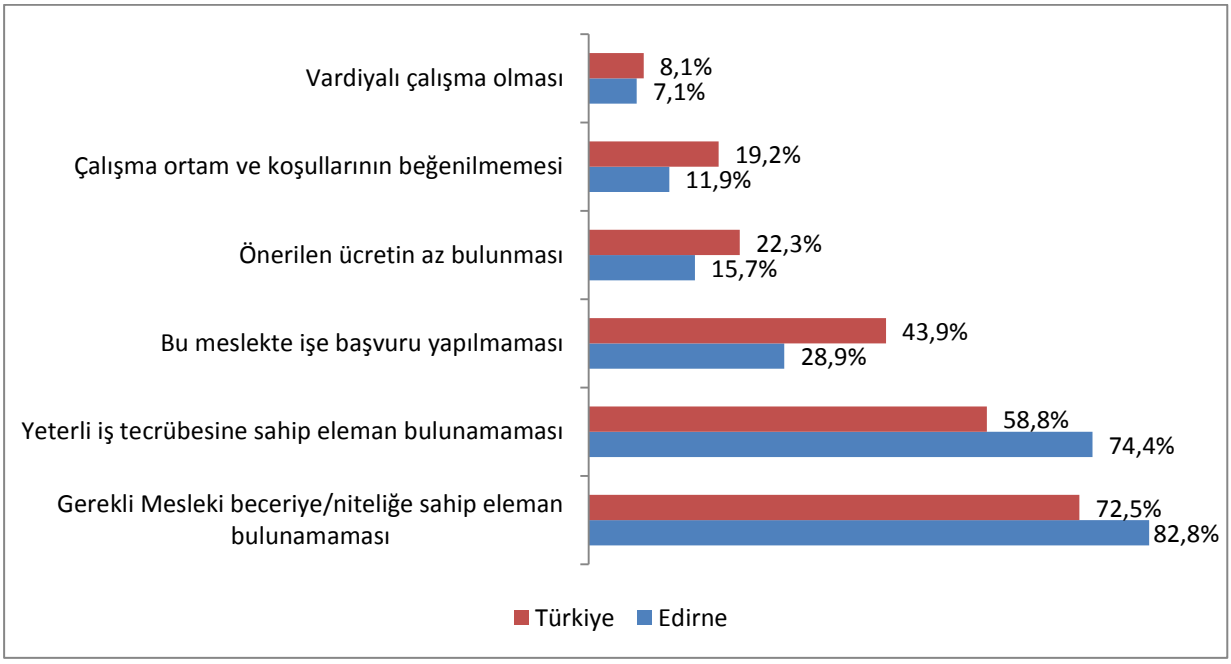

Kaynak: İPA 2015

İşgücü temininde güçlük çekme nedenleri Edirne ve Türkiye genelinde değerlendirildiğinde ilk üç neden sıralamasının aynı olduğu görülmektedir. Bununla beraber Edirne'de işverenlerin Türkiye geneli işverenlerinden daha yüksek oranlarla "Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması" ve "Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması" nedenlerini işaretlediği görülmektedir. Ancak neden sıralamasında Edirne'yi Türkiye geneli sıralamasından ayıran iki neden vardır. Bunlardan ilki 7,3 puanlık farkla "Çalışma Ortam ve Koşullarının Beğenilmemesi" , ikincisi de 6,6, puanlık farkla "Önerilen Ücretin Az Bulunması" nedenleridir. Söz konusu iki neden de Edirne'deki işverenler tarafından temininde güçlük çekme nedeni olarak daha az işaretlenmiştir. Başka bir ifadeyle işverenler bu nedenleri işgücü temininde karşılaştıkları güçlükte etkin bir neden olarak

değerlendirmemektedirler. Adı geçen nedenler işgücü piyasasının arz tarafı olan işgücünü doğrudan ilgilendirmektedir. Dolayısıyla nedenlerin dağılımı sadece işverenlerin görüşünü yansıtmaktadır.

Grafik 19: Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri*

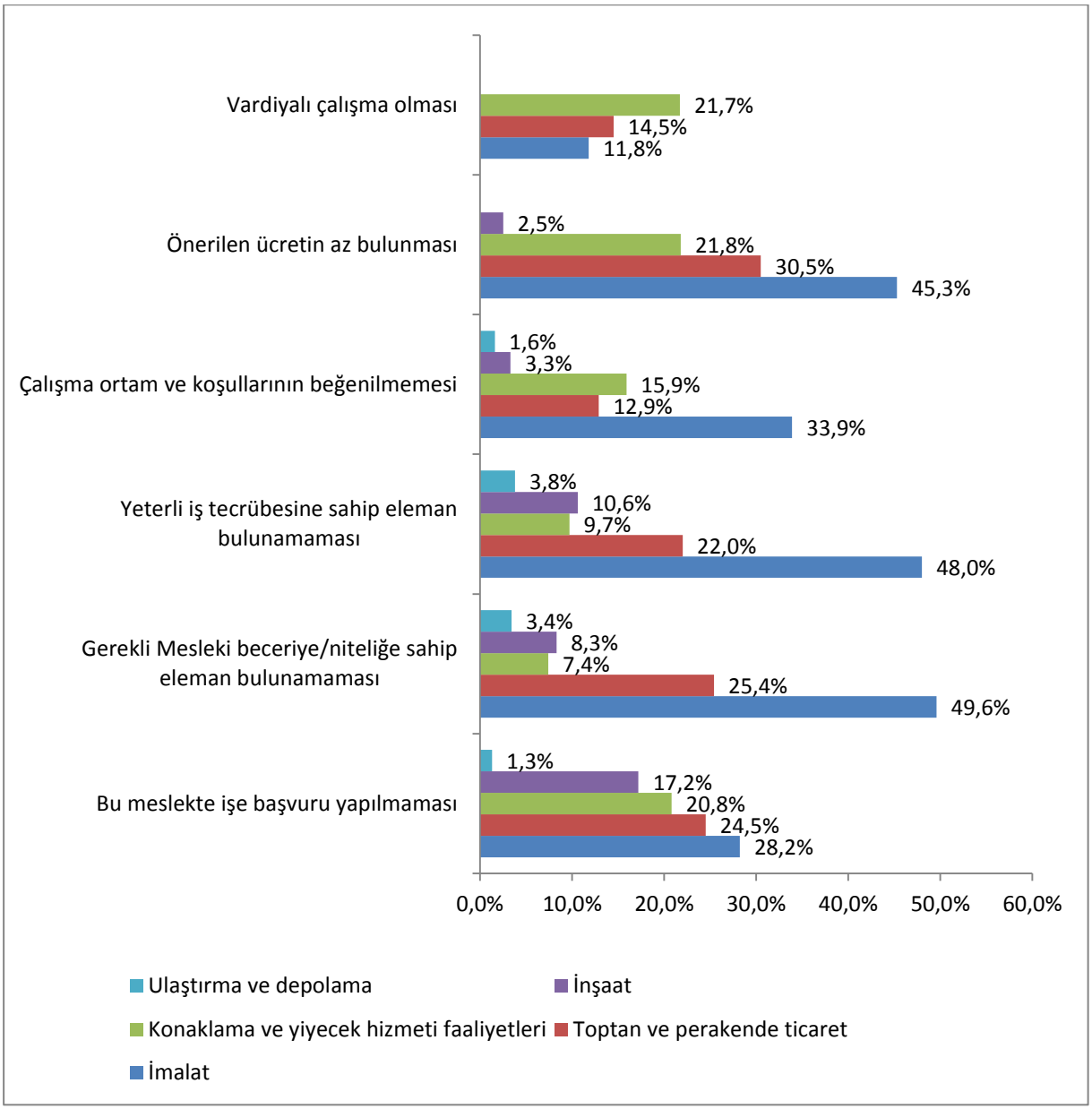

Kaynak: İPA 2015

*Grafikte Sektörler Temininde Güçlük Çekilen İşgücü Sayısına Göre Sıralanmıştır.

Temininde güçlük çekme nedenleri sektörler özelinde incelendiğinde; toptan ve perakende ticaret, imalat, inşaat ve konaklama ve yiyecek hizmetleri faaliyetleri sektörlerinde "Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması" nedeni ilk sırada yer almaktadır. Her dört sektörde de sırayı "Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması" ve "Önerilen ücretin az bulunması" nedenleri takip etmektedir. Ulaştırma ve Depolama sektöründe ise işgücü temininde güçlük çekme nedenleri en düşük oranda göze çarpmaktadır.

Nedenler özelinde sektörler incelendiğinde; "Önerilen Ücretin Az Bulunması" ve "Vardiyalı Çalışma Olması" nedenlerinin, özellikle İnşaat ve Ulaştırma ve depolama sektöründe faaliyet gösteren işverenler açısından işgücü temininde bir engel olarak görülmediği sonucu ortaya çıkmaktadır. Yine "Vardiyalı Çalışma Olması" nedeni Konaklama ve Yiyecek Hizmeti sektöründe faaliyet gösteren işverenler tarafından daha çok işaretlenmiştir. Bunlarla beraber "Çalışma Ortam ve Koşullarının Beğenilmemesi" nedeni ise tüm sektörlerde faaliyet gösteren işyerlerinde birbirine yakın oranlarda işgücü temininde bir güçlük nedeni olarak görüldüğü sonucuna ulaşılmaktadır.

Tablo 49: Meslekler Bazında Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri*

Meslekler	Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması	Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması	Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması	Çalışma Ortam ve Koşullarının Beğenilmemesi	Önerilen Ücretin Az Bulunması	Vardiyalı Çalışma Olması
Makineci (Dikiş)	11,3%	100,0%	92,5%	0,0%	16,0%	0,0%
Garson (Servis Elemanı)	75,0%	55,6%	44,4%	0,0%	52,8%	25,0%
Şoför-Yük Taşıma	17,5%	63,0%	76,6%	19,5%	15,2%	0,0%
Satış Danışmanı	9,1%	100,0%	77,4%	0,0%	9,1%	0,0%
Hamal	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	100,0%
Elektrikçi (Genel)	12,9%	71,3%	87,9%	18,5%	12,9%	0,0%
İş Makineleri Operatörü	81,3%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Kasap	16,7%	83,3%	58,2%	0,0%	16,7%	0,0%
Sıvacı	44,4%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Resepsiyon Görevlisi	33,4%	100,0%	22,2%	33,2%	55,5%	44,3%
Aşçı Yardımcısı	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Satış Temsilcisi (Plasiyer)	87,5%	100,0%	0,0%	37,5%	0,0%	100,0%
Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	37,5%	100,0%	75,0%	50,0%	37,5%	0,0%
Aşçı	57,1%	71,5%	14,3%	14,3%	28,5%	0,0%
Bulaşıkçı (Stevard)	28,5%	57,2%	42,8%	42,8%	28,5%	0,0%
Muhasebeci	100,0%	83,9%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Otomotiv Servis Danışmanı	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Hamurkar	83,7%	83,7%	67,0%	16,3%	0,0%	16,3%
Mobilya Montaj İşçisi	66,5%	67,0%	67,0%	16,7%	16,7%	0,0%
Pişirici (Ekmek)	67,3%	83,6%	67,3%	16,4%	0,0%	16,4%

Kaynak: İPA 2015

*Meslekler Temininde Güçlük Çekilen İşgücü Sayısına Göre Sıralanmıştır.

Tabloda da görüldüğü gibi temininde güçlük yaşanan mesleklerin başında yer alan Makineci(Dikiş) mesleğinde teminde güçlük yaşanmasının sebebi Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe sahip eleman bulunamaması olarak yansımıştır. Bununla beraber Garson (Servis Elemanı), Şoför-Yük Taşıma, Satış Danışmanı ve Elektrikçi(Genel) mesleklerinde eleman bulunamaması arz kaynaklı sorunlara bağlanmıştır. Yani bu mesleklerde temininde güçlük çekilme nedeninin yüksek oranlarda bu mesleklerde yeterlilikleri olan tecrübeli eleman bulunamamasından kaynaklanmıştır. İşgücü piyasasına bu mesleklerde eleman yetiştirilmesi veya bu mesleklerde olan işgücünün yeterliliklerinin geliştirilmesi karşılanamama sorununu hafifletebilecektir.

İş Makineleri Operatörü, Sıvacı, Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik) ve Aşçı mesleklerinde yüksek oranda iş tecrübesine sahip eleman bulunamamaktadır. Tecrübe kazandırma amaçlı işbaşı eğitim programları bu karşılanamama sorununu çözebilecektir.

Tablo 50: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Durumuna Göre Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu

İŞKUR Hizmetleri	Temininde Güçlük Çeken İşyeri	Temininde Güçlük Çekmeyen İşyeri
Eleman Talebi	93,0%	84,2%
İşveren Danışmanlığı	51,6%	43,5%
Mevzuat Danışmanlığı	13,5%	11,7%
İEP	12,6%	11,5%
Kurs	7,7%	5,7%
Çalışanlara Yönelik Eğitim	1,0%	0,6%

Kaynak: İPA 2015

Raporun bu kısmında İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerleri temininde güçlük çekme durumlarına göre incelenmiştir. Buna göre işgücü temininde güçlük çeken işyerleri, güçlük çekmeyen işyerlerine göre işbaşı eğitim programları, işveren danışmanlığı ve işbirliği ile mesleki eğitim (Kurs) hizmetlerinden daha yüksek oranda faydalandığı görülmektedir. Bununla beraber her iki işyeri durumu için mevzuat danışmanlığı hizmetinden faydalanma konusunda fark olmamakla birlikte, işgücü temininde güçlük çekmeyen işyerleri eleman temini hizmetinde 8,8 puanlık farkla daha fazla faydalanmaktadır.

İşgücü temininde güçlük çekme ve çekmeme durumlarına göre farklılaşmanın en çok olduğu hizmetlerde birisi de işveren danışmanlığıdır. Bu durum işverenlerin çeşitli nedenlerle bulmakta güçlük çektikleri işgücünün, İŞKUR tarafından temin edilmesi ve işi başında öğrenme imkânı gibi hizmetlerini arttırması anlamına gelmektedir.

Farklılaşmanın belirgin olduğu diğer bir hizmet ise İşbirliği ile Mesleki Eğitim (Kurs) olarak karşımıza çıkmaktadır. İşgücü temininde güçlük yaşayan işverenlerin, güçlük çekmeyen işverenlere göre Kurs hizmetinden daha fazla faydalandıkları görülmektedir.

Edirne ilinde işyerlerinin yüzde 26'ı eleman temininde güçlük çekerken yine işyerlerinin yüzde 22'sinde vardiyalı çalışma yapılmaktadır. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinin ise yüzde 73'ü eleman temininde güçlük çekmektedir. Bu oran Türkiye genelinde yüzde 39'dur.

Tablo 51: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinin Sektörel Bazda Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu

Sektör	10+		
	TGÇM Evet	TGÇM Hayır	Genel Toplam
Toptan ve Perakende Ticaret	30	13	43
İmalat	21	8	29
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	17	10	28
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	7	1	8
İnşaat	3	1	4
Madencilik Ve Taş Ocakçılığı	2	1	3
Ulaştırma ve Depolama	3	0	3
Diğer Hizmet Faaliyetleri	2	1	3
Bilgi Ve İletişim	2	0	2
Gayrimenkul Faaliyetleri	2	0	2
Eğitim	2	0	2
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	1	1	2
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	1	0	1
Genel Toplam	**95**	**37**	**131**

Kaynak: İPA 2015

Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde eleman temininde güçlük çekilme oranı vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerine göre daha yüksektir. Vardiyalı çalışma yapılan her 2 işyerinden 1'i eleman temin ederken güçlük çekmiştir.

Sektörel olarak incelediğimizde ise; ulaştırma ve depolama, bilgi ve iletişim, gayrimenkul faaliyetleri, eğitim, mesleki bilimsel ve teknik faaliyetler sektörlerinde vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinin tamamı eleman temininde güçlük çekmektedir. Bu oran toptan ve perakende ticaret sektöründe yüzde 69,7 İmalat sektöründe yüzde 72,4'tür. Dört sektörde ise vardiyalı çalışma yapılmasına rağmen eleman temininde güçlük çekilmemektedir.

Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde eleman temininde güçlük çekme oranı vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerine göre daha yüksektir. Ancak bu durum her sektör için söz konusu değildir. Sektörler arasında farklılaşmalar görülmektedir.

Vardiyalı çalışma yapılan ve eleman temininde güçlük çeken işyerlerinin neden eleman temininde güçlük çektiğine ilişkin bilgiler Grafik 21'de sunulmuştur.

Grafik 20: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Nedenleri

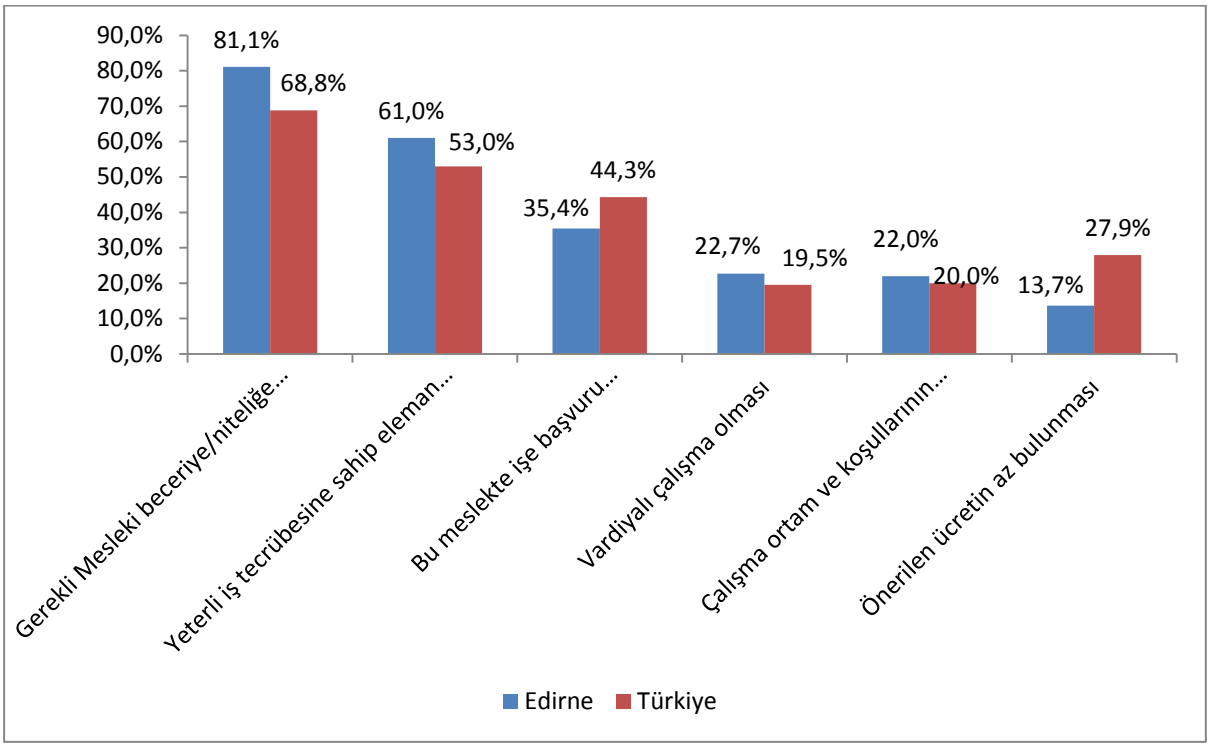

Kaynak: İPA 2015

Vardiyalı çalışma yapılan işyerleri ağırlıklı olarak Gerekli Mesleki Beceri/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması noktasında sıkıntı çektiklerini bildirmişlerdir. Daha sonra sırası ile Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması ile İlgili Meslekte Eleman Bulunamaması gelmiştir. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde eleman temininde güçlük çekmelerinin en düşük oranlı nedenlerinden birinin Vardiyalı Çalışma olması dikkat çekicidir. Ancak Türkiye genelinde eleman temininde güçlük çekilen meslekler içerisinde temininde güçlük çekilme nedeni olarak Vardiyalı Çalışmanın oranı yüzde 4'tür. Vardiyalı Çalışma yapmanın eleman temininde güçlük çekme konusunda ön planda olan bir neden olmadığı görülmektedir. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde istenilen elemanın temininde gerekli mesleki beceri ve niteliğe sahip eleman bulunamaması en büyük problemdir.

Vardiyalı çalışma yapma konusunda ise Edirne ile Türkiye geneli ayrılmaktadır. Türkiye genelinde en düşük orana vardiyalı çalışma sahipken, Edirne'de ise işveren merkezli seçenekler içerisinde vardiyalı çalışma ilk sıradadır.

Edirne ilinde işyerlerinin yüzde 26'ı eleman temininde güçlük çekerken yine işyerlerinin yüzde 7,2'i ihracat yapmaktadır. İhracat yapan işyerlerinin ise yüzde 40,4'ü eleman temininde güçlük çekmektedir. Aynı oran Türkiye genelinde 35'tir.

Tablo 52: İhracat Yapan İşyerlerinin Sektörel Bazda Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu

Sektör	10+		
	TGÇM Evet	TGÇM Hayır	Genel Toplam
İmalat	13	17	30
Toptan Ve Perakende Ticaret	3	10	13
Ulaştırma Ve Depolama	1	0	1
Madencilik Ve Taş Ocakçılığı	1	0	1
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	1	0	1
İnşaat	0	1	1
Genel Toplam	19	28	47

Kaynak: İPA 2015

İhracat yapan işyerlerinde eleman temininde güçlük çekilme oranı ihracat yapmayan işyerlerine göre daha yüksektir. İhracat yapan işyerlerinin yüzde 40'ı eleman temin ederken güçlük çekmiştir.

Edirne'de ihracat yapan işyerlerinden sadece inşaat sektöründe bulunanlar eleman temininde güçlük çekmez iken ihracat yapılan diğer sektörlerde eleman temininde güçlük çekilmektedir.

İhracat yapan işyerlerinde eleman temininde güçlük çekme oranı ihracat yapmayan işyerlerine göre daha yüksektir. Ancak bu durum her sektör için söz konusu değildir. Sektörler arasında farklılaşmalar görülmektedir.

İhracat yapan ve eleman temininde güçlük çeken işyerlerinin neden eleman temininde güçlük çektiğine ilişkin bilgiler Grafik 22'de sunulmuştur.

Grafik 21: İhracat Yapan İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Nedenleri

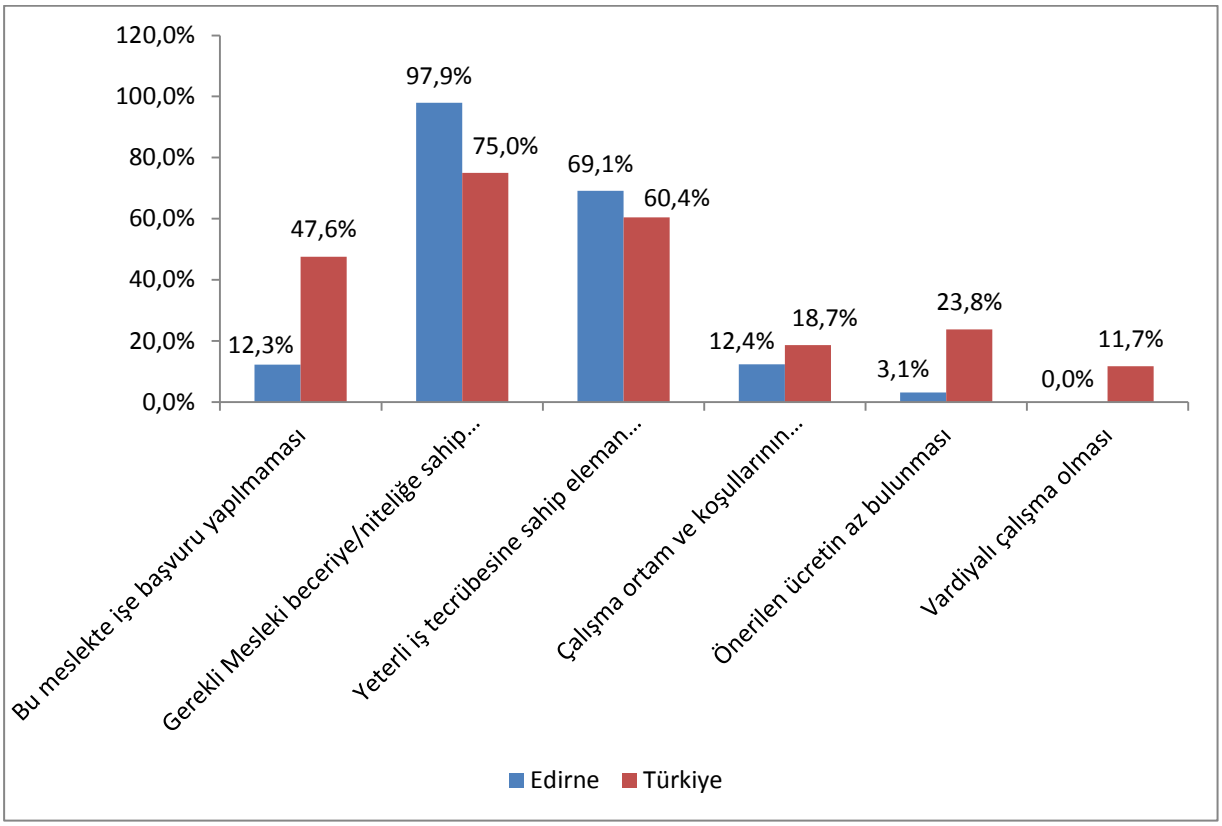

Kaynak: İPA 2015

İhracat yapan işyerleri ağırlıklı olarak Gerekli Mesleki Beceri/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması noktasında sıkıntı çektiklerini bildirmişlerdir. Daha sonra sırası ile Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması ile İlgili Meslekte Eleman Bulunamaması gelmiştir. Temininde güçlük çekilme nedenlerinin ihracat yapan ve eleman temininde güçlük çeken işyerlerinin Türkiye geneli sıralaması ile Edirne ili sıralaması birbirine yakındır.

Edirne'de işyerlerinin yüzde 26'ı eleman temininde güçlük çekerken yine işyerlerinin yüzde 7,5'inin part-time çalışanı bulunmaktadır. Part-time çalışanı olan işyerlerinin ise yüzde 35'i eleman temininde güçlük çekmektedir. Bu oran Türkiye genelinde yüzde 38,4'tür.

Part-time çalışanı olan işyerlerinde eleman temininde güçlük çekilme oranı part-time çalışanı olmayan işyerlerine göre daha yüksektir. Part-time çalışanı olan her 3 işyerinden 1'i eleman temin ederken güçlük çekmiştir.

Edirne'de ulaştırma ve depolama, finans ve sigorta faaliyetleri, maden ve taş ocakçılığı, bilgi ve iletişim sektörleri dışında kalan part-time çalışana sahip olan işyerleri eleman temininde güçlük çekmektedir.

Part-time çalışanı olan ve eleman temininde güçlük çeken işyerlerinin neden eleman temininde güçlük çektiğine ilişkin bilgiler Grafik 23'te sunulmuştur.

Tablo 53: Part-time Çalışanı Olan İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu

Sektör	10+		
	TGÇM Evet	TGÇM Hayır	Genel Toplam
Toptan Ve Perakende Ticaret	6	7	13
Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	4	6	10
İmalat	2	6	8
Eğitim	1	4	5
İnşaat	1	2	3
Ulaştırma Ve Depolama	0	2	2
İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	1	1	2
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	0	1	1
Madencilik Ve Taş Ocakçılığı	0	1	1
Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler	1	0	1
Bilgi ve İletişim	0	1	1
Genel Toplam	17	32	49

Kaynak: İPA 2015

Part-time çalışanı olan işyerleri ağırlıklı olarak Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması noktasında sıkıntı çektiklerini bildirmişlerdir. Daha sonra sırası ile Gerekli Mesleki Beceri/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması ile İlgili Meslekte Eleman Bulunamaması gelmiştir. Temininde güçlük çekilme nedenlerinin Edirne ile Türkiye geneli sıralaması birbirine yakındır. Edirne ilinde part-time çalışanı olan işyerlerinde eleman temininde güçlük çekme nedenleri içerisinde Önerilen Ücretin Düşük Bulunması oranı Türkiye geneline göre oldukça düşüktür. Part-time çalışan istenen işlerde ücretler çalışmak isteyenler için problem teşkil etmemektedir.

Grafik 22: Part-time Çalışanı Olan İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Nedenleri

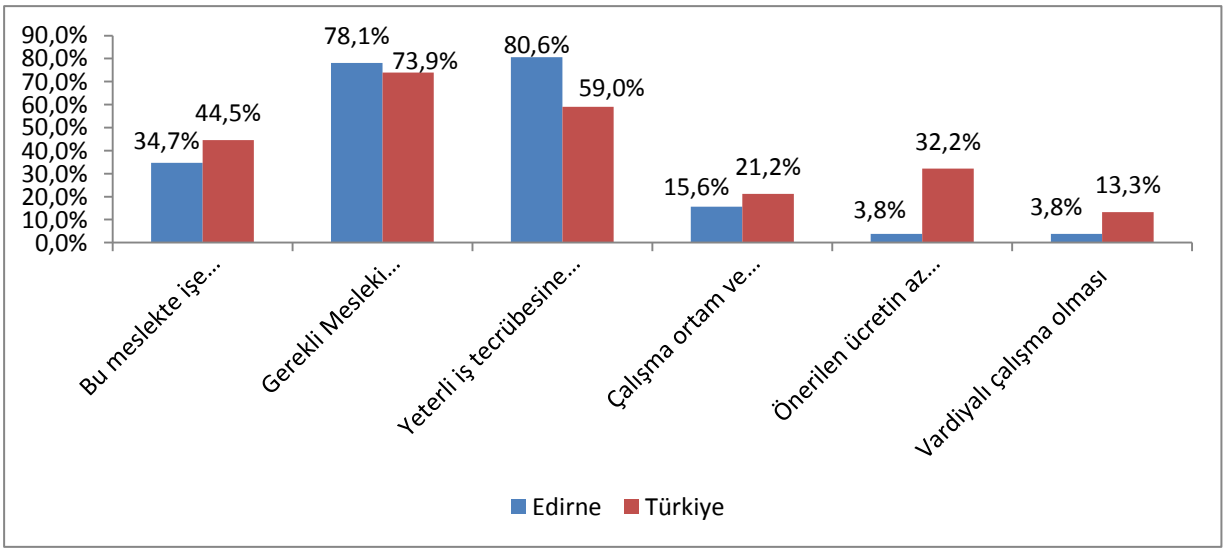

Kaynak: İPA 2015

İstihdam Artış/Azalış Beklentisi

İşgücü Piyasası Araştırması kapsamındaki işverenlerin işyerlerindeki istihdamı gelecek dönemlerde ne kadar artırmayı veya azaltmayı planladıklarına ilişkin tahminleri derlenmiştir. Bu kapsamda işverenlere 2016 yılı Mart-Nisan döneminin öngören istihdam artış ya da azalışına ilişkin tahminleri alınmıştır. İşverenlerin şu an ki mevcut istihdamlarını esas alarak dört seçenekli bir yanıtlama vermeleri talep edilmiştir. Buna göre mevcut istihdam işverenin öngörüsüne göre ya artış gösterecek ya azalacak ya da değişmeyecektir. Bu üç seçeneğin dışında işverenin fikrim yok söyleme seçeneği de mevcuttur.

İşyerlerinin çalışma biçimlerine göre diğer bir anlamda özelliklerine göre net istihdam değişim oranları tabloda gösterilmiştir.

Tablo 54: İşyerlerinin Çalışma Biçimine Göre Net İstihdam Değişim Oranları

İşyerinin Çalışma Biçimi	NİDO
Vardiyalı Çalışma Yapan İşyerleri	1,40%
İhracat Yapan İşyerleri	1,10%
Part-time Çalışanı Olan İşyerleri	1,80%
Genel Toplam	2,40%

Kaynak: İPA 2015

Edirne'de vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde yüzde 1,4 oranında mevcut istihdamın artacağı beklenmektedir. İhracat yapan işyerlerinde istihdam artışı yüzde 1,1, part-time çalışanı olan işyerlerinde ise yüzde 1,8 oranında istihdam artışı beklenmektedir. İl genelinde istihdam artış beklentisi yüzde 2,4'dür. Türkiye genelindeki 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerine baktığımızda NİDO vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde yüzde 2,9, İhracat yapan işyerlerinde yüzde 2,8 ve part-time çalışanı olan işyerlerinde yüzde 2,6'dır. Edirne ili üç çalışma biçimli işyerlerinde de Türkiye ortalamasının altındadır.

2016 yılının Mart-Nisan aylarında çalışmanın yapıldığı döneme göre Edirne'de düşük oranda istihdam artışı beklenmektedir. Bu istihdam artışı beklentisi doğru okunmalı ve ona göre tedbirler alınmalıdır. İPA çalışmasında Edirne, işverenlerin aradıkları elemanı bulmada zorlandıkları bir il olarak dikkat çekmiştir. Bu nedenle istihdam artışı beklenen alanlarda işgücü piyasasının aradığı niteliklerde eleman yetiştirilmeye ve gerekli diğer tedbirleri almaya hemen başlanmalıdır.

Sektörlere göre Net İstihdam Değişimi incelendiğinde istihdam azalışı beklenen sektör olmadığı görülmektedir. Aynı tabloyu Türkiye geneli için incelediğimizde sadece eğitim sektöründe istihdam azalışı beklendiğini diğer sektörlerde ise istihdam artışı beklendiği görülmektedir.

Tablo 55: Sektörler İtibariyle Net İstihdam Değişimi ve Oranları

Sektörler	Net İstihdam Değişimi	Net İstihdam Değişim Oranı
Diğer Hizmet Faaliyetleri	19	8,8%
Madencilik Ve Taş Ocakçılığı	61	8,5%
Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	49	6,2%
İnşaat	108	5,7%
Finans Ve Sigorta Faaliyetleri	1	3,4%
Eğitim	26	3,4%
Toptan Ve Perakende Ticaret	101	2,4%
Ulaştırma Ve Depolama	6	1,9%
Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler	5	1,9%
İmalat	129	1,3%
Bilgi Ve İletişim	6	0,8%
İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	1	0,2%
Genel Toplam	511	2,4%

Kaynak: İPA 2015

Edirne'de her sektörde az ya da çok istihdam artış beklentisi içindedir.

Sektörlere göre oranlar incelendiğinde Diğer hizmet faaliyetleri sektörü yüzde 8,8 oranında 19 kişilik mevcut istihdamda artış bekleyerek sektörler arasında en yüksek oranda artış bekleyen sektör olmuştur. Yüzde 8,5'lik bir oranla bu sektörü Madencilik sektörü takip etmektedir ki burada da 61 kişilik bir istihdam artışı beklentisi söz konusudur. Bu sektörleri yüzde 6,2 ile Konaklama ve yiyecek içecek hizmetleri sektörü 49 kişilik bir istihdam artışı bekleyerek takip etmektedir. İmalat sektörü yüzde 1,3 oranında istihdam artışı bekleyerek ilin bu sektörde hacminin belirgin bir oranda gelişmeyeceğini öngördüklerini göstermiştir.

Türkiye genelinde de ilk sırada İnşaat sektörü bulunurken daha sonra Bilgi ve İletişim ile Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler sektörleri gelmektedir. Edirne ilinde NİDO beklentisi Türkiye geneline göre daha düşüktür.

Meslek gruplarına göre net istihdam değişimlerine baktığımızda istihdam azalışı beklenen meslek grubu bulunmamaktadır. Türkiye genelinde tüm meslek gruplarında istihdam artışı beklenmektedir.

Tablo 56: Meslek Grupları İtibariyle Net İstihdam Değişim Oranları

Meslek Grupları	Net İstihdam Değişimi	Net İstihdam Değişim Oranı
Profesyonel Meslek Mensupları	63	4,1%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	115	4,0%
Hizmet Ve Satış Elemanları	79	3,8%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	37	3,2%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	105	2,9%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	107	1,4%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	5	0,3%
Genel Toplam	511	2,4%

Kaynak: İPA 2015

Edirne'de meslek gruplarına göre net istihdam oranı değerlendirdiğimizde yüzde 4,1'lik oranla Profesyonel Meslek Mensupları ilk sırada yer almış bunu yüzde 4 ile Nitelik Gerektirmeyen Meslekler ve yüzde 3,8 ile Hizmet ve Satış Elemanları takip etmiştir.

Meslek gruplarına net istihdam değişimine baktığımızda ilk sırada 115 kişilik bir artışla Nitelik Gerektirmeyen Mesleklerin ilk sırada olduğu görülmektedir. Bunu 107 kişilik artış ile Tesis ve Makine Operatörleri ve 105 kişilik bir artışla Sanatkarlar ve İlgili işlerde çalışanlar takip etmektedir. Edirne'de araştırma kapsamında 511 kişilik bir istihdam artışı öngörülmüştür. Düşük bir ölçüde olsa da istihdam artışı beklenmektedir.

En düşük artışın beklendiği Büro Hizmetlerinde Çalışanlar meslek grubunda ise 5 kişilik artış yüzde 0,3'lük bir dilime tekabül etmektedir. İstihdam artışına bakıldığında ikinci sırada olan Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubu Net istihdam oranına bakıldığında en düşük artışın beklendiği meslek grubunun bir basamak üzerindedir. Buda bize bu meslek grubunun piyasadaki dağılımının geniş olduğunu göstermektedir.

Türkiye genelinde de en yüksek oranda sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubunda istihdam artışı beklenmektedir. Daha sonra tesis ve makine operatörleri ile hizmet ve satış elemanları gelmektedir

Tablo 57: Net İstihdam Artışı ve Azalışı Beklenen İlk 10 Meslek

Net istihdam Artışı Beklenen Meslekler	Net İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler
Beden İşçisi (Genel)	Kalıpçı-Pres
Madenci (Genel)	İnşaat Kalfası (Genel)
Diğer Hemşireler	Satış Danışmanı
Mobilya Montaj İşçisi	Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)
Makineci (Dikiş)	Beden İşçisi (İnşaat)
Garson (Servis Elemanı)	Matematik Öğretmeni-Ortaöğretim
İnşaat Kalfası (Genel)	Sıhhi Tesisatçı/Isıtma ve Sıhhi Tesisatçı
Satış Danışmanı	Değirmen İşçisi (Hububat)
İnşaat Ustası	Elektrik Teknikeri
Elektrikçi (Genel)	Elektrik Teknisyeni
Aşçı	Kırtasiye ve Kitap Satış Elemanı
Boyacı-Metal	Büro Memuru (Genel)
Beden İşçisi (İnşaat)	Fizik Öğretmeni-Ortaöğretim
Kasap	Hamurkar
Pazarlamacı	Sondaj İşçisi

Kaynak: İPA 2015

En fazla istihdam artışı beklenen meslekler ile en fazla istihdam azalışı beklenen meslekler incelendiğinde istihdam azalışı beklenen mesleklerin daha fazla beceri ve tecrübe gerektiren meslekler olması yine dikkat çekicidir.

Mesleklerdeki istihdam artışı veya azalışının olacağının bilinmesi işgücü piyasasının hareketliliğinin sağlanması açısından önemli bir analizdir. Bu çalışma ile doğru ve kalıcı istihdamın sağlanmasına ve kaynakların verimli kullanılmasına rehberlik ve veri kaynağı teşkil etmek amaçlanmaktadır. Toplam 73 farklı meslekte 602 kişilik istihdam artışı beklenirken, 25 farklı meslekte de 91 kişilik istihdam azalışı beklenmektedir.

Tablo 58: Özelliklerine Göre İşyerlerinin Net Artış Beklediği Meslekler

Vardiyalı Çalışma Yapan İşyerlerinin Pozitif Yönde Net İstihdam Değişimi Beklediği Meslekler	İhracat Yapan İşyerlerinin Pozitif Yönde Net İstihdam Değişimi Beklediği Meslekler	Part-time Çalışanı Olan İşyerlerinin Pozitif Yönde Net İstihdam Değişimi Beklediği Meslekler
Madenci (Genel)	Mobilya Montaj İşçisi	Satış Danışmanı
Beden İşçisi (Genel9	Boyacı-Metal	Aşçı
İnşaat Kalfası (Genel)	Ütücü	Garson (Servis Elemanı) Yardımcısı
Garson (Servis Elemanı)	Makineci (Dikiş)	Elektrik Haberleşme Teknikeri
Aşçı	Kalite Kontrolcü-Tekstil	Fast Food Hazırlayıcısı
Satış Danışmanı	Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik)	Bilet Satış Elemanı
Garson (Servis Elemanı) Yardımcısı	Beden İşçisi (Genel)	Direksiyon Eğitmeni
Elektrik Haberleşme Teknikeri	Satış Danışmanı	Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik)
Akaryakıt Satış Elemanı	Paketleme İşçisi (Gıda)	Elektrikçi (Genel)
Resepsiyon Görevlisi	Ahşap Mobilya İmalat Ustası	Kalite Sistem Sorumlusu
Aşçı Yardımcısı	Pazarlamacı	Ön Muhasebeci
Fast Food Hazırlayıcısı	Mekanik Bakım Onarımcısı	Pazarlamacı
Dokumacı (El Tezgahı)	Ön Muhasebeci	Garson (Servis Elemanı)
Bilet Satış Elemanı	Elektrikçi (Genel)	Bulaşıkçı (Stevard)
Temizlik Görevlisi	Muhasebeci	Yemek Dağıtım Elemanı

Kaynak: İPA 2015

Net istihdam artışı veya azalışı beklenen meslekler işyerlerinin özelliklerine göre değişiklik göstermektedir.

Örneğin net istihdam artışı beklenen ilk iki meslek Beden İşçisi (Genel), Madenci (Genel) dir. Bu vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde de aynıdır. Azalış beklenen mesleklerin ilk sıralarında bulunan İnşaat Kalfası yine vardiyalı çalışma yapan iş yerlerinde ise artış beklenen mesleklerdedir. İhracat Yapan İşyerlerinin Pozitif Yönde Net İstihdam Değişimi Beklediği Mesleklerin ilk sıralarında ise net istihdam artışı beklenen ilk on mesleğin alt sıralarında yer alan Mobilya montaj işçisi, Boyacı-Metal meslekleri ilk sırlardadır. Artış beklenen ilk on meslekte hiç yer almayan Ütücü mesleği ise İhracat yapan işyerlerinde üçüncü sırada artış beklenen meslek olmuştur. Artış beklenen mesleklerin Part-time çalışanı olan işyerlerinde ise ilk sıralar tamamen değişmiş ve daha çok kısa çalışmanın yapıldığı meslekler olan Satış Danışmanı, Aşçı, Garson meslekleri ilk üç sırayı oluşturmuştur

Benzer şekilde net istihdam azalışı olan tüm meslekleri işyerleri özelliklerine göre sıralandığında vardiyalı çalışma yapılan ve part-time çalışanı olan işyerlerinde azalışın beklendiği meslekler Büro Memuru olurken, ihracat yapan işyerlerinde ise azalış beklenen meslek bulunmamaktadır. Bu çalışma bize işyerlerinin özelliklerine göre ihtiyaçları doğrultusunda istihdam

artışı veya azalışı beklenen mesleklerin değişebileceğini diğer bir deyişle ihtiyacın mesleğe yansıyacağını göstermektedir.

İstihdam artış/azalış beklentisi bölümünde buraya kadar istihdam artış/azalış beklenen kişi sayısına ve özelliklerine ilişkin veriler sunulmuştur. Bu tabloda ise istihdam artışı/azalışı bekleyen veya fikri olmayan işyerlerine ilişkin verilere yer verilecektir.

Tablo 59: Sektörlere Göre İstihdam Artış/Azalış Beklentisi

Sektörler	İstihdam Artışı %	İstihdam Azalışı %	Fikrim Yok %	İstihdam Değişmeyecek İşyeri %
Bilgi Ve İletişim	40,0%	0,0%	0,0%	60,0%
Finans Ve Sigorta Faaliyetleri	33,3%	0,0%	66,7%	0,0%
Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	20,5%	0,0%	45,5%	34,0%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	19,2%	0,0%	23,1%	57,7%
Toptan Ve Perakende Ticaret	17,1%	2,8%	43,2%	36,9%
Ulaştırma Ve Depolama	17,6%	5,9%	47,1%	29,4%
İmalat	16,4%	1,9%	47,1%	34,6%
Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler	13,3%	0,0%	53,3%	33,4%
Eğitim	10,7%	7,1%	53,6%	28,6%
İnşaat	10,3%	6,0%	49,0%	34,7%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	10,0%	0,0%	40,0%	50,0%
Madencilik Ve Taş Ocakçılığı	6,7%	0,0%	33,7%	59,6%
Gayrimenkul Faaliyetleri	0,0%	0,0%	25,0%	75,0%
İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri	0,0%	0,0%	53,3%	46,7%
Genel Toplam	15,00%	2,9%	44,8%	37,3%

Kaynak: İPA 2015

Sektörlere göre Edirne'deki işverenlerin istihdam artışı-azalışı beklediği ya da değişiklik olmayacağını belirttiği ya da fikrim yok diye bahsettiği işyeri oranları Tablo 58'de görülmektedir.

Araştırma kapsamına giren Edirne'deki işyerlerinin yaklaşık yüzde 44,8'i geleceğe ilişkin bir fikri veya öngörüsü bulunmamaktadır. Türkiye genelinde ise bu oran yaklaşık yüzde 42'dir. Yine Edirne'de işyerlerinin yaklaşık yüzde 37,3'ü'i istihdamının değişmeyeceğini belirtirken bu oran Türkiye genelinde yüzde 38,6'dır. Edirne ilinde istihdam artışı yüzde 15, istihdamlarında azalış beklentisi yüzde2,9'dur. Türkiye genelinde ise yüzde 16,4'ü istihdam artışı beklerken, yüzde 3,2'si istihdam

azalışı beklemektedir. Edirne'deki işverenler Türkiye geneli karşılaştırıldığında istihdam artışı yönünden daha umutsuzken, azalış yönünden ise daha iyi bir durumdadır.

Sektörel olarak bakıldığında ise; Edirne'de en yüksek oranda istihdam artışı bekleyen sektör yüzde 40 ile Bilgi ve İletişim sektörü iken en çok azalış Eğitim sektöründe yüzde 7,1 oranındadır. Araştırmadan çıkan diğer bir sonuç ise on beş sektörün dokuzunda istihdam azalışının beklenmemesidir. Gayrimenkul faaliyetleri ve İdari ve Destek Hizmetleri Faaliyetleri sektörlerinde derlenen verilere göre bu sektörlerde ne artış ne de azalış beklenmemektedir. Bunun yanı sıra Gayrimenkul Faaliyetleri sektöründe yüzde 75 gibi yüksek bir oranda sektörde istihdam değişimi beklemediklerini bildirmişlerdir.

Tablo 59'da Edirne ilindeki işyerlerinin özelliklerine göre istihdam beklentileri değerlendirilmiştir.

Tablo 60: İşyeri Özelliklerine Göre İstihdam Artış/Azalış Beklentisi

İşyeri Özellikleri	İstihdam Artışı Bekleyen İşyeri %	İstihdam Azalışı Bekleyen İşyeri %	Değişmeyecek Olan İşyeri %	Fikrim Yok İşyeri%
İhracat Yapan İşyeri	19,2%	0,0%	51,1%	29,7%
Vardiya Yapan İşyeri	17,3%	3,1%	41,7%	37,9%
Kısmi Çalışanı Olan İşyeri	23,7%	6,4%	31,3%	38,6%
Toplam İşyeri	**14,9%**	**2,9%**	**44,8%**	**37,4%**

Kaynak: İPA 2015

Edirne ilindeki işyerlerinden belirli özelliğe sahip olanların istihdam beklentilerine bakıldığında hepsinin birbirinden farklı özellikler içerdiği görülmektedir. İhracat yapan işyerlerinde azalış beklememesi dikkat çekicidir. Part-time çalışma yapan işyerinde ise diğer çalışma şekillerine göre yüzde 23,7 ile en yüksek istihdam artışı beklenmektedir. Vardiyalı çalışma yapan iş yerleri ise oran olarak hep ikinci sırada yer almıştır.

Edirne ilinde ihracat yapan işyerlerinin istihdam artışı konusunda daha pozitif olduğu önceki tablolarda da dile getirilmiştir.

SONUÇ

Edirne İli İşgücü Piyasası Analizi raporunun temel yaklaşımı; işsizliğin azaltılması ve istihdamın artırılmasına yönelik politikaların geliştirilmesine yardımcı olmaktır. Bu doğrultuda ele alınacak temel husus işgücü arzı ve talebi arasındaki eşleşmeme, diğer bir ifade ile dengesizliktir. Dengesizliği ortaya çıkartabilmek için ilin işgücü arz ve talep yapılarının birlikte ele alınarak analiz edilmesi gerekmektedir.

Giriş bölümünde de açıklandığı gibi ilin işgücü piyasası arz yapısı ve arzı etkileyen değişkenler, eldeki mevcut veriler kullanılarak analiz edilmiştir. Daha önceki senelerde kullandığımız verilerin önemli bir kısmının il değil, İİBS2 bölümlemesi doğrultusunda Edirne, Tekirdağ, Kırklareli illerini kapsayan TR21 bölgesine ait olması ve arza yönelik olan bu verilerin önemli bölümünün 2012 ve daha eski tarihlere dayanması ve talep boyutunun daha ayrıntılı incelenebilmesi gibi gerekçeler ile 2015 yılı İşgücü Piyasası Araştırmasında arz boyutu önceki senelere göre daha kısıtlı incelenerek, talep boyutu daha ayrıntılı incelenmiştir.

Talep boyutunun tespiti için özel bir araştırma düzenlenmesine rağmen bu araştırmanın da kısıtları mevcuttur. En önemli kısıt araştırmanın temelini oluşturan adres listesinden kaynaklanmaktadır. Adres listesi 2014 yılında güncelleştirilmesine ve araştırma 10+çalışanı olan işyerlerini kapsayacak şekilde düzenlenmesine rağmen, 1-9 çalışanı olan işyerlerine ciddi oranda kayma ile karşılaşılmıştır. 10+ işyerlerinden 1-9'a kayma, 10 kişiden az çalışanı olan işyerlerinin de büyüme olasılığının olduğunu ortaya koymaktadır, fakat bu olasılığı ölçebilecek veri seti mevcut değildir.

Diğer bir önemli kısıt ise Türkiye işgücü piyasasının yapılanmasından kaynaklanmaktadır. Türkiye'de kayıt dışı çalışma oranı çok yüksektir. Bu durum Edirne ilinde de kendini göstermektedir. İşverenlerin çalışanlarına yönelik araştırmalarda sadece kayıtlı elemanlarını bildirdiği, kayıt dışı çalışanlarına dair bir bilgi vermedikleri bilinen bir olgudur.

Araştırmada diğer bir kısıt da işverenlerden mesleklere ilişkin yeterli bilgiyi ayrıntılı almada problem yaşanmasıdır. Bu durum özellikle kendini beden işçiliği mesleğinde yoğun olarak hissettirmektedir. İşverenlerin genel eğilimi temizlik, taşıma ve inşaat işlerine yönelik meslekleri tek bir kalem altında, beden işçisi olarak bildirmeleridir. Mesleklere yönelik diğer bir kısıt da, Meslekler Sözlüğünde bazı mesleklerin tanımlanmasındaki eksikliklerdir. Bazı meslekler sözlükte yer almamaktadır.

Tüm bu kısıtlara rağmen gerçekleştirilen İşgücü Piyasası Araştırması bu güne kadar tüm iller itibariyle karşılaştırmaya imkan sağlayacak şekilde standartlaştırılmış bir araştırmadır ve zengin bir bilgi tabanına sahiptir.

Edirne işgücü piyasasını arz yönüyle değerlendirdiğimizde 2007 yılının sonlarına doğru meydana gelen küresel ekonomik kriz dünya genelinde olduğu gibi ülkemizi de etkilemiştir. 2009 yılına kadar süren bu küresel ekonomik krizin etkileri yıldan yıla olumlu değişimlerle belirli oranda normale dönmeye başlamıştır. Özellikle işsizlik oranında bu olumlu değişim fark edilmektedir. 2009 yılında %13 olan işsizlik oranı 2013 yılı itibari ile %7,8'e kadar düşmüştür. İstihdam oranına baktığımızda 2009 yılında %47 iken 2013 yılında %50,8'e yükselerek işsizlik oranında olduğu gibi olumlu bir seyir izlemiştir. İşgücüne katılma oranı ise diğer iki temel göstergeye göre daha düşük oranlarda değişim göstermekle birlikte 2009 yılına göre 2013 yılında küçük te olsa olumsuz bir düşüş gerçekleşmiştir. Son yıllardaki genel olumlu eğilimlere karşı Edirne'de işgücüne katılma oranının hedeflenenden düşük olmasının en önemli nedenleri arasında kadınların ve gençlerin işgücüne katılma oranının düşük olması yer almaktadır.

2015 yılının Mart-Nisan aylarında alan çalışması gerçekleştirilen 'Türkiye İşgücü Piyasası Analizi' kapsamında elde edilen sonuçlara göre; her 100 çalışandan 72'i erkek iken 28'inin kadın olduğu görülmektedir. Edirne ili için değerlendirdiğimizde bu durum yüzde 58 erkek çalışan, yüzde 42 kadın çalışan olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu da kadın istihdamını hem Edirne için hem de Türkiye geneli için daha etkili politikalar geliştirilmesi gerektiğini ve bu politikaların yanı sıra kadın istihdamının geliştirilmesinde teşvik uygulamalarının daha da yaygınlaşması gerektiği görülmektedir.

Çalışanların sektörlere göre dağılımında ilk sırada İmalat sektörü yer almaktadır. Kadınlarda da erkeklerde de en fazla çalışanı olan sektörler İmalat ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörü yer almaktadır. İmalat, İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmetler, Bilgi ve İletişim, Eğitim sektörlerinde çalışan kadın sayısı aynı sektörlerde çalışan erkek sayılarından fazladır. İmalat sektörü erkek ağırlıklı olmasına rağmen kadın çalışanların yüzde 62,6'sını istihdam etmektedir. Bu sektördeki kadın çalışanların meslekleri belirli bir eğitim düzeyinden ziyade belirli beceri ve nitelik gerektiren mesleklerdir. Çalışanları meslek gruplarına göre dağılımına bakıldığında en fazla çalışanın Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda olduğunu görmekteyiz. En fazla çalışılan meslek erkeklerde İplik Eğirme Operatörü iken kadınlarda Makineci (Dikiş)mesleğidir. Erkeklerin en fazla çalıştığı ikinci meslek Beden İşçisi (Genel) iken kadınlarda ise ikinci sırada Konfeksiyon İşçisi mesleğidir. Kadınlarda erkeklere göre daha fazla eğitim isteyen mesleklerde çalışmanın yaygın olduğu görülmektedir. Kadınlar için eğitim ile istihdam arasında pozitif bir ilişki erkeklere göre daha yüksektir.

Hedef istihdamın artırılması ise, istatistikler kadın istihdamını artırmadan bu hedefe ulaşmanın mümkün olmadığını göstermektedir. Bunun için de kadın eğitim seviyesinin artırılması ve düşük eğitim seviyesine sahip kadınların da istihdamına yönelik teşviklerin ve girişimcilik programlarının geliştirilmesi gerekliliktir. Edirne'de İŞKUR'a kayıtlı kadın işsizlerin yarısı lise altı eğitimlidir. Bu kişilerin istihdamda yer alabilmeleri işverenin istediği mesleki becerilere sahip olacak şekilde eğitilmelerine bağlıdır.

Talep boyutu itibariyle, araştırma sonuçlarına göre Edirne ilinde 10+ özel sektör yerel birim işyerlerinde çalışanlar sayısına göre lokomotif sektörler ticaret ve imalat sektörleridir. Bunun sonucu en fazla açık iş ve temininde güçlük çekilen meslek de bu iki sektördedir.

Edirne genelinde referans dönemi içerisinde 589 işyerinin 60'ında 259 kişilik açık iş olduğu tespit edilmiştir. En fazla açık iş İmalat sektöründe bulunmaktadır. Açık işlerde ikinci olarak Toptan Perakende ve Ticaret sektörü, üçüncü olarak İnşaat sektörü yer almaktadır. 'Açık iş/ (istihdam + Açık iş)*100' formülü kullanılarak açık iş oranı hesaplanmaktadır. Bu formüle göre Türkiye'de yüzde 1,7 olan açık iş oranı Edirne ilinde yüzde 1,2 olarak hesaplanmıştır. Edirne genelinde sektörlere göre açık iş oranının en yüksek olduğu sektör yüzde 5 ile Diğer Hizmet Faaliyetleri sektörüdür. Bu sektörde çalışan sayısının az olması (yüzde 1) ekonomide bu oranın önemini henüz hissettirmese de sektörün gelişimi ile birlikte bu yöndeki talep kendini etkin olarak hissettirecektir.

En fazla çalışana sahip sektörlerin açık iş oranları nispeten daha düşüktür. İmalat sektöründe açık iş oranı yüzde 1, İnşaat sektöründe yüzde 0,8'dir. Açık iş oranının yüksek olmasının iki anlamı vardır. Ya istihdamda yaşanan yüksek artış, doldurulması gereken pozisyonlar yaratmaktadır; ya da yüksek bir eleman devri nedeniyle yüksek açık iş yaşanmaktadır. Elimizde şu aşamada ilde istihdam artışını net olarak gösterecek bir veri seti bulunmamaktadır. Bu veri seti ancak gelecek yıllarda mevcut olacaktır. 10+ işyerlerinde tamsayımın uygulanması, gelecek yıllarda kapsanacak birçok işyerinin bu yıl ile aynı olmasına yol açacak ve hem gruplandırılmış veri setleri hem de işyeri bazında açık iş oranı ve sebebi daha kolay saptanabilecektir.

Meslek grupları itibariyle en yüksek açık iş oranının olduğu grup, hizmet ve satış elemanları, , ikinci sırada Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar, üçüncü sırada Teknisyen, Tekniker ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları meslek grupları yer almaktadır. Açık iş oranı yüksek mesleklerin büyüme potansiyeli taşıdığını söylemek mümkündür. En fazla açık işin olduğu meslek Satış Danışmanı mesleğidir. Bu mesleği Makineci (Dikiş) ve Beden İşçisi (Genel) meslekleri takip etmektedir. Tekstil İmalatı sektöründeki bazı mesleklerde referans döneminde eleman talebi dikkat çekici düzeyde olmuştur. Açık iş oranı yüksek olan meslekler genellikle mesleki beceri ve nitelik gerektiren mesleklerdir.

Söz konusu açık işler için en fazla talep edilen eğitim düzeyi yüzde 46,4 ile fark etmez ve yüzde 33,6 ile Genel Lise seçenekleridir. Başka bir deyişle işyeri sahipleri açık iş bulunduğunu belirttikleri mesleklerin büyük bir çoğunluğunda herhangi bir eğitim düzeyi aramadıklarını, yaklaşık onda birinde ise yüksek eğitim talep etmektedirler. En fazla açık iş verilen meslekler itibari ile genel bir değerlendirme yapmak gerekirse; açık işlerin yoğun olduğu meslekler spesifik bir eğitim düzeyini gerektirmediklerinden açık işlerde çoğunlukla fark etmez veya Genel Lise eğitim düzeyinin tercih edilmesi son derece olağandır. Aynı zamanda Nitelik Gerektirmeyen mesleklerin toplam çalışanlar içinde de ağırlığının daha fazla olduğu göz önünde bulundurulmalıdır.

Temininde güçlük çekilen mesleklerin bulunmama nedenleri sıralaması da yukarıdaki görüşü teyit etmektedir. İşverenlerin büyük çoğunluğu istedikleri beceri ve niteliğe sahip eleman bulamadıklarını belirtmişlerdir. İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında işverenlere 2014 yılı içerisinde eleman temininde güçlük çektikleri meslekler sorulmuştur. Edirne genelinde 650 işyerinde 1281 kişinin temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Temininde güçlük çekilen mesleklerde ilk sırada Makineci (Dikiş), ikinci sırada Garson (Servis Elemanı), üçüncü sırada Konfeksiyon İşçisi yer almaktadır. Açık işler ile temininde güçlük çekilen meslekler arasında önemli ölçüde paralellik bulunmaktadır. En fazla açık iş olan ilk 20 meslek ile en fazla temininde güçlük çekilen ilk 20 mesleğin yarısından fazlası aynıdır. Temininde güçlük çekilen ilk 20 mesleğe baktığımızda yüksek nitelik gerektirmeyen ve düşük maliyetle yetiştirilebilecek mesleklerin ağırlığına oranla ara eleman bulunma noktasında önemli sıkıntılar yaşanmakta olduğu görülmektedir.

Çalışanların yüzde 13,5'i, açık işlerin yüzde 11,7'si nitelik gerektirmeyen mesleklerde iken temininde güçlük çekilen mesleklerde bu oran yüzde 8,2'dir. Bu tablo işgücü piyasasında genellikle nitelik ve beceri gerektiren mesleklerin bulunmasında zorluk çekildiğini göstermektedir. Başka bir deyişle mevcut çalışanların nitelik düzeyi düşük iken ihtiyaç duyulan mesleklerin nitelik düzeyi daha yüksektir.

Temininde güçlük çekilmesinin nedenlerine baktığımızda ilk sırada yüzde 82,8 ile gerekli mesleki beceri/niteliğe sahip eleman bulunamaması yer almaktadır. En çok temininde güçlük çekilen Makineci (Dikiş) mesleğinde bu nedenin oranının yüzde 100 olduğu görülmektedir. Sadece ilk meslekte değil, ilk 20 meslek içinde yer alan temininde güçlük çekilen mesleklerde oran genellikle yüksektir. Daha önce de değindiğimiz gibi bu durum açık işlerde de kendini göstermektedir. Bu durum karşısında; becerilerin geliştirilerek işverenlerin istekleri doğrultusunda açık işlerin karşılanması bu meslekleri ve yukarıda belirtilen meslek gruplarına yönelik eğitim programlarını öncelikli haline getirmektedir.

2015 yılı İşgücü Piyasası Analiz çalışması kapsamındaki işyerlerinin gelecek beklentileri olumludur. Genel itibariyle 511 kişilik bir artış beklenmektedir. Edirne'deki öngörülen net istihdam değişim oranı yüzde 2,4'tür ve ilk sırada Diğer Hizmet Faaliyetleri sektörü yer almaktadır. Net

istihdam değişimine baktığımızda ise en yüksek artışın yüzde 25,2 ile İmalat sektöründe gerçekleşmesi öngörülmektedir. Gerek gelecek dönem istihdam artışı beklentisinin İmalat sektörü ağırlıklı olması, gerekse açık iş ve temininde güçlük çekilen mesleklerin İmalat sektöründe olması, bu sektörde emek arzı ile emek talebi arasında bir dengesizlik olduğunu ve bu dengesizliği giderebilmek için de ihtiyaca göre eğitim programlarının düzenlenmesinin gerekliliğini ortaya koymaktadır.

Sanayi sektörünün ihtiyaç duyduğu nitelikli ara kademe insan gücünün yetiştirilmesi, ekonomik kalkınmanın hızlandırılmasına katkı sağlanması amacıyla; dar meslek alanları yerine geniş tabanlı sektörlere göre eğitimin verildiği, modüler yapıyla esneklik özelliğine sahip ve çalışma yaşamının ihtiyaçlarına cevap verebilen bir mesleki ve teknik eğitim sistemi hedeflenmelidir.

Verilecek eğitimlerin gerçekten nitelikli olması, işletmelerin ihtiyaç duyduğu becerileri kazandırması ve istihdam garantili olması gerekir. Bu amaçla verilecek eğitimlerin biçim ve içerik açısından belirlenmesi noktasında mesleki eğitim uzmanlarının yanı sıra ilgili alanlardan işveren temsilcilerinin görüşlerinin alınması çok önemlidir.

İlde dikkat çeken diğer bir husus da özellikle de bazı sektörlerde görülen yüksek işe giriş ve çıkışlardır. Bu yüksek devinim ilde yüksek bir Kayıt Dışı istihdamın olduğuna dair kanaat oluşturmaktadır. Hem Kayıt Dışılığın önlenmesinde hem de devinimin işletme ve ekonomide sebep olduğu üretim kayıplarının, elemanları tekrar eğitme maliyetlerinin azaltılmasında da İŞKUR'a görev düşmektedir; işletmelerin eleman alımlarında İŞKUR'u daha fazla kullanmaları için oluşturulmuş olan teşvik sistemlerini işverenlere daha etkili yollarla anlatmak ve işe yerleştirilen elemanların takibini daha etkin yapmaktır.

Gerek mevcut istihdam içerisinde gerekse açık iş, temininde güçlük çekilen meslekler ve gelecek dönemde ihtiyaç duyulacak meslekler içerisinde eğitim düzeyi düşük mesleklerin yoğun olması Edirne İşgücü Piyasası için önemli bir risktir. Eğitimli ve nitelikli işgücü talebinin arttırılması uzun dönemli üretken bir ekonominin önemli bir göstergesidir. Gerek uzun dönemli genel ve mesleki eğitim politikalarının gerekse kısa dönemli Aktif İşgücü Piyasası politikalarının işgücü talebi eğilimleri dikkate alınarak belirlenmesi bu taleplerin etkin ve etkili karşılanabilmesi ve sürdürülebilir bir işgücü piyasası açısından oldukça önemlidir.

Mesleki eğitim programları çerçevesinde, örgün eğitimden ayrılan dezavantajlı grupları ve açık iş taleplerini birlikte değerlendirerek, işgücü piyasasına dahil edilecek şekilde eğitim başlıkları belirlenmelidir.

Kadınların istihdama katılımını arttırmak amacıyla Aktif İşgücü Piyasası politikaları kapsamında gerektiği taktirde mesleki eğitim kurslarına katılımı arttıracak teşvik politikaları uygulanmalıdır.

KAYNAKÇA

Ekonomi Bakanlığı İstatistikleri

İŞKUR, İstatistik Yıllıkları

Kalkınma Bakanlığı İstatistikleri

MEB, İstatistik Yıllıkları

SGK, Aylık İstatistik Bülteni

TOBB İstatistikleri

TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus İstatistikleri

TÜİK, Hanehalkı İşgücü Anketleri

DPT (2007) Dokuzuncu Kalkınma Planı (2007-2013) İşgücü Piyasası, Özel İhtisas Komisyonu Raporu, Devlet Planlama Teşkilatı, Ankara.

EKLER

Ek 1- 2015 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu

IŞKUR 2015 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI

2015 YILI İPA İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,
Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücünün yapısı, sektörler bazında personel, eğitim, nitelik vb. ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik bilgi derlenmesi amaçlanmaktadır.

Bilgi Verme ve Gizlilik

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır. Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışında kullanılamaz.

2- 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu'nun 21 inci maddesi gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur. Bildirim yükümlülüğüne aykırı hareket eden özel kesim işyerlerine (3.350 TL) üçbinüçyüzelli Türk Lirası İdari Para Cezası verilir.

3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz. İkinci fıkraya aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 136 ncı maddesi hükümleri uygulanır.

Kapsam

İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, insan kaynakları, personel, işyeri veya muhasebe müdürleri tarafından doldurulması önerilmektedir. Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve çalışmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.

İŞYERİ BİLGİLERİ

SGK İşyeri Sicil Numarası :.....

Örnek No :.....

İşletmenin Yasal Unvanı :.....

1

ADRES BİLGİLERİ

İL /İLÇE :.....

MAHALLE :.....

Cadde/Sokak :.....

İÇ/DIŞ KAPI NO :.....

TELEFON/FAKS/E-POSTA :.....

FORMU CEVAPLAYAN İŞYERİ YETKİLİSİNİN

Adı-Soyadı:..... Unvanı :

Tarih ....:..... Telefonu :

E-Posta ....:..... İmza/Kase:

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATOR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR. ARZ EDERİM.

	ZİYARETÇİ	KONTROLÖR	VERİ GİRİŞ PERSONELİ
Adı-Soyadı			
Tarih-İmza			

2

1) İşyerinizin kuruluş tarihini yıl olarak belirtiniz.

……

2) İŞKUR'un hizmetlerinden faydalanıp faydalanmadığınızı belirtiniz.

(Cevabınız Hayırsa 4. Soruya geçebilirsiniz)

Evet ☐ Hayır ☐

(……. Yılından bu yana)

3) İŞKUR'un hangi hizmetlerinden faydalandığınızı belirtiniz.

(Birden fazla seçenek işaretlenebilir)

Eleman Talebi ☐ İşbaşı Eğitim Programları ☐ Çalışanlara Yönelik Eğitim ☐

İşbirliği ile Mesleki Eğitim (Kurs) ☐ Kısa Çalışma Ödeneği ☐

Mevzuat Danışmanlığı ☐ İşveren Danışmanlığı ☐

4) İşyerinizde vardiyalı çalışma yapılıp yapılmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

5) İşyerinizde ihracat yapılıp yapılmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

6) İşyerinizde kısmi (part-time) çalışmanın var olup olmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

BÖLÜM I- MEVCUT İSTİHDAM

7) İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız?

Yapılan iş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sekreter, taşıma işçisi vb.)	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
TOPLAM			

BÖLÜM II-AÇIK İŞLER 8)Şu an işyerinize herhangi bir yolla eleman arıyor musunuz? 8.1)Eleman aramıyoruz ☐ ⇨ 9.Soruya geçiniz.

Eleman Aranılan Meslekler	Toplam Açık İş Sayısı	Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi 1. Çıraklık 2. Lise altı 3. Genel lise 4. Meslek L. 5. Meslek yüksekokulu 6. Lisans 7. Lisansüstü 8. Fark etmez	Açık İşiniz için aşağıdaki seçeneklerden hangisini tercih edersiniz? 1. Kadın 2. Erkek 3. Fark etmez			Talep Edilen Beceriler* 1. Bilgisayar kullanımı 2. Fiziki ve bedensel yeterlilik 3. Hesap yapabilme (Analitik beceri) 4. İletişim ve ifade yeteneği 5. Proje tabanlı çalışma 6. Satış ve pazarlama becerisi 7. Sorun çözme ve inisiyatif alabilme 8. Takım çalışması 9. Yabancı Dil 10. Yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe			İlgili meslekteki açık işinizi hangi yolla arıyorsunuz** 1. Akraba-Eş Dost 2. Gazete-İlan, vb. 3. İnternet-Sosyal Medya 4. İŞKUR aracılığıyla 5. Özel İstihdam Büroları			Açık İşinizi Ne Kadar Süredir Arıyorsunuz?		
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	0-30 Gün	31-89 Gün	90+ Gün

*En önemli 3 beceriyi 1'den başlayarak SIRALAMA yapınız. (1- En önemli)

**Kullandığınız arama kanallarından HERHANGİ 3 tanesini işaretleyiniz.

5

BÖLÜM III - 30 NİSAN 2016 TARİHİ İTİBARİYLE ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

9) 30 Nisan 2016 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evet	☐ ⇨	9.1'e geçiniz.
	Hayır	☐ ⇨	10. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok	☐ ⇨	10. soruya geçiniz.

9.1) 30 Nisan 2016 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal artış

10) 30 Nisan 2016 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evet	☐ ⇨	10.1'e geçiniz.
	Hayır	☐ ⇨	11. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok	☐ ⇨	11. soruya geçiniz.

10.1) 30 Nisan 2016 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal azalış

BÖLÜM IV - ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

11) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu mesleklerde temininde güçlük çektiğiniz eleman sayısını belirtiniz?

11.1) Eleman temininde güçlük çektiğimiz meslek yok ☐ ➡ Görüşme Bitmiştir. TEŞEKKÜRLER.

Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı	Temininde Güçlük Çekilme Nedeni* 1. Bu meslekte işe başvuru yapılmaması 2. Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması 3. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması 4. Çalışma ortamı ve koşullarının beğenilmemesi 5. Önerilen ücretin az bulunması 6. Vardiyalı çalışma olması					
		1	2	3	4	5	6

*Birden Fazla Seçenek Işaretlenebilir.

2015 Yılı İşgücü Piyasası Araştırmasına yaptığınız katkıdan dolayı teşekkür ederiz.
İşverenin görüşleri:
Ziyaretçinin görüşleri:

Ek 2 - Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları

İL	TOPLAM İPTA ZİYARETİ	CEVAPLILAR	CEVAPSIZLAR	CEVAPLILIK ORANI	CEVAPSIZLIK ORANI
ADANA	240	168	72	70,0%	30,0%
ADIYAMAN	22	15	7	68,2%	31,8%
AFYONKARAHİSAR	59	41	18	69,5%	30,5%
AĞRI	9	0	9	0,0%	100,0%
AKSARAY	29	23	6	79,3%	20,7%
AMASYA	27	21	6	77,8%	22,2%
ANKARA	979	579	400	59,1%	40,9%
ANTALYA	444	306	138	68,9%	31,1%
ARDAHAN	5	4	1	80,0%	20,0%
ARTVİN	21	17	4	81,0%	19,0%
AYDIN	116	92	24	79,3%	20,7%
BALIKESİR	135	82	53	60,7%	39,3%
BARTIN	22	21	1	95,5%	4,5%
BATMAN	16	12	4	75,0%	25,0%
BAYBURT	3	3	0	100,0%	0,0%
BİLECİK	23	10	13	43,5%	56,5%
BİNGÖL	6	3	3	50,0%	50,0%
BİTLİS	8	8	0	100,0%	0,0%
BOLU	36	31	5	86,1%	13,9%
BURDUR	31	28	3	90,3%	9,7%
BURSA	427	257	170	60,2%	39,8%
ÇANAKKALE	60	47	13	78,3%	21,7%
ÇANKIRI	15	11	4	73,3%	26,7%
ÇORUM	36	28	8	77,8%	22,2%
DENİZLİ	148	103	45	69,6%	30,4%
DİYARBAKIR	56	41	15	73,2%	26,8%
DÜZCE	24	20	4	83,3%	16,7%
EDİRNE	52	33	19	63,5%	36,5%
ELAZIĞ	38	21	17	55,3%	44,7%
ERZİNCAN	11	11	0	100,0%	0,0%
ERZURUM	40	30	10	75,0%	25,0%
ESKİŞEHİR	115	76	39	66,1%	33,9%
GAZİANTEP	207	137	70	66,2%	33,8%
GİRESUN	26	20	6	76,9%	23,1%
GÜMÜŞHANE	3	2	1	66,7%	33,3%
HAKKARİ	8	7	1	87,5%	12,5%
HATAY	128	78	50	60,9%	39,1%
IĞDIR	6	6	0	100,0%	0,0%
ISPARTA	54	45	9	83,3%	16,7%
İSTANBUL	3.311	1.867	1.444	56,4%	43,6%
İZMİR	750	511	239	68,1%	31,9%

KAHRAMANMARAŞ	59	36	23	61,0%	39,0%
KARABÜK	26	24	2	92,3%	7,7%
KARAMAN	26	18	8	69,2%	30,8%
KARS	14	10	4	71,4%	28,6%
KASTAMONU	36	24	12	66,7%	33,3%
KAYSERİ	153	105	48	68,6%	31,4%
KIRIKKALE	32	27	5	84,4%	15,6%
KIRKLARELİ	47	34	13	72,3%	27,7%
KIRŞEHİR	13	10	3	76,9%	23,1%
KİLİS	5	4	1	80,0%	20,0%
KOCAELİ	210	142	68	67,6%	32,4%
KONYA	200	144	56	72,0%	28,0%
KÜTAHYA	46	30	16	65,2%	34,8%
MALATYA	52	26	26	50,0%	50,0%
MANİSA	125	91	34	72,8%	27,2%
MARDİN	21	14	7	66,7%	33,3%
MERSİN	180	130	50	72,2%	27,8%
MUĞLA	231	136	95	58,9%	41,1%
MUŞ	10	6	4	60,0%	40,0%
NEVŞEHİR	23	10	13	43,5%	56,5%
NİĞDE	34	24	10	70,6%	29,4%
ORDU	52	40	12	76,9%	23,1%
OSMANİYE	34	24	10	70,6%	29,4%
RİZE	35	29	6	82,9%	17,1%
SAKARYA	113	76	37	67,3%	32,7%
SAMSUN	119	90	29	75,6%	24,4%
SİİRT	12	9	3	75,0%	25,0%
SİNOP	16	16	0	100,0%	0,0%
SİVAS	53	36	17	67,9%	32,1%
ŞANLIURFA	62	37	25	59,7%	40,3%
ŞIRNAK	5	3	2	60,0%	40,0%
TEKİRDAĞ	108	73	35	67,6%	32,4%
TOKAT	32	28	4	87,5%	12,5%
TRABZON	92	59	33	64,1%	35,9%
TUNCELİ	5	3	2	60,0%	40,0%
UŞAK	35	18	17	51,4%	48,6%
VAN	23	20	3	87,0%	13,0%
YALOVA	35	25	10	71,4%	28,6%
YOZGAT	29	20	9	69,0%	31,0%
ZONGULDAK	62	47	15	75,8%	24,2%
Genel Toplam	**10.211**	6.513	3.698	63,8%	36,2%

Ek 3- Tanım ve Kavramlar Sözlüğü

Açık İş: Kuruma işverenlerden intikal eden işçi istemidir.

Açık İş: İşveren tarafından hemen veya yakın gelecekte doldurulmak istenen ve işverenin işyeri dışından uygun bir adayın bulunması için aktif adımları attığı yeni yaratılan, boş veya boşalacak iştir. (EUROSTAT) . Bu tanıma göre açık iş muhakkak işyeri dışına açılmalıdır. İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında derlenen açık işler bu kapsamdadır.

Açık İş Oranı: Açık işlerin, açık işler ile mevcut çalışanların sayısının toplamına bölünmesi ile elde edilen bir orandır. Temel olarak, işyerleri tarafından fiilen doldurulmak istenen ve bu doğrultuda gerekli girişimlerin yapıldığı pozisyonları göstermektedir. İşyerinde çalışanlar yardımıyla doldurulmayı bekleyen pozisyonlar ise açık iş kavramı kapsamında yer almamaktadır. İşgücü arzına ilişkin İşsizlik oranına kıyasla işgücü talebinin bir göstergesi olarak ekonominin konjonktürel hareketlerine dair daha kullanışlı bir göstergedir. Örneğin ekonominin büyüme dönemlerinde açık iş oranında nispi olarak yükseliş görülürken, açık iş oranının gerilediği dönemler ekonomide yavaşlama işareti olarak değerlendirilmektedir.

Aktif Kayıt: Son işlem tarihinden itibaren 18 ay süre ile işe gönderilmek üzere hazır olan kayıttır.

Başvuru: İş arayanların, gereksinimlerinin karşılanması için Kurum il Müdürlüklerine doğrudan yaptıkları müracaatlardır. (İŞKUR)

Beceri: Eğitim, öğretim ve deneyimin ürünü olan beceri, ilişkin olduğu konudaki bilgiyle bir araya geldiği zaman uzman kişinin niteliğini oluşturur. Beceri, genel olarak iş ve görevleri başarabilmek için gerekli olan sistematik zihinsel ve fiziksel eylemleri, yatkınlıkları, etkinlikleri ifade eder.

Beceri Açığı: Beceri açığının yapısı ve düzeyini belirtir. İşgücü piyasasında becerili işgücüne ihtiyacın, mevcut işgücü arzından ne kadar fazla olduğunu gösterir. Dünyanın birçok ülkesinde işgücü piyasaları, artan işsizlik, yetersiz eğitilmiş personel, ekonomik ve teknolojik koşulların hızla değişmesi ve bu değişime ayak uydurma güçlükleri gibi sorunlarla karşı karşıyadır. beceri açığının nedenleri arasında, (1) iş gereksinimleriyle karşılaştırıldığında yetersiz kalan ehliyetler, (2) Ehliyetlerle karşılaştırıldığında yetersiz kalan işler, (3) İşsizlik, gizli işsizlik, (4) sayısal olarak becerili işçi açığı yer alır.

Beceri Eksiği: İşgücünün sahip olduğu genel uzmanlığın işin gerekleriyle uyuşmazlığıdır.

Beceri İhtiyacı: Belirli bir organizasyon, sektör veya ulusal ekonomide, farklı türdeki faaliyet, iş veya mesleki rol için gereksinim duyulan beceridir.

Çalışma Çağındaki Nüfus: İşgücü+ İşgücüne dâhil olmayanlar

Genç İşsizlik: Gelişmişlik seviyesine bakmaksızın bir çok ülkede genç işsizliği en önemli politika konusu olarak değerlendirilir. Bu kavramda genç 15-24 yaş grubunu ifade eder.

Genç İşsizlik Oranı : 15-24 yaş grubundaki işsiz sayısının aynı yaş grubundaki işgücü içindeki oranıdır.

$$Genç\ İşsizlik\ Oranı = \frac{15-24\ Yaş\ Grubu\ İşsiz}{15-24\ Yaş\ Grubu\ İşgücü\ Arzı\ (İstihdam + İşsiz)}$$

Genç Nüfus: 15-24 yaş grubundaki nüfustur.

Girişim: Yasal birimlerin oluşturduğu en küçük özellikle mevcut kaynaklarının tahsisi için belirli derecede karar alma özerkliğini kullanarak, mal ve hizmet üreten bir organizasyon birimidir. Girişim, bir veya birden fazla yerde, bir veya birden fazla faaliyet yürütebilir.

Eğitim Durumu: 6 ve yukarı yaştaki tüm fertlerin eğitim durumları hakkındaki bilgilerdir. Uluslararası Standart Eğitim Sınıflaması (ISCED,1997) uygun olarak sınıflandırılmaktadır, ana gruplar aşağıdadır:

1. Okuma yazma bilmeyen
2. Okuma yazma bilip bir okul bitirmeyen
3. İlkokul
4. İlköğretim
5. Ortaokul veya mesleki ortaokul
6. Genel Lise
7. Mesleki veya teknik lise
8. Yüksek öğretim

Eğitim Seviyelerine Göre İşgücü: Bu gösterge toplam işgücünü eğitim durumlarına göre analiz ederken, 25-29 yaş grubundaki yüksek eğitimlilerin işgücü içindeki oranına da özel önem verir.

Eksik İstihdam: Uluslararası Çalışma Örgütü tarafından düzenlenen 16. Çalışma İstatistikçileri Konferansında, mevcut eksik istihdam tanımı, yaşanan ölçüm zorlukları nedeniyle yeniden ele alınarak, eksik istihdam sorununu daha net ortaya koyabilecek "zamana bağlı eksik istihdam" ve "yetersiz istihdam" kavramlarına geçilmesine karar verilmiştir.

İktisadi Faaliyetlere Göre İstihdam: Bu gösterge istihdamın hangi ekonomik faaliyetlerde yer aldığının ifadesidir. İstihdam genelde tarım, sanayi ve hizmetler olarak üç temel iktisadi faaliyete ayrılır. Bu gösterge toplam istihdamın sektörlere göre oransal dağılımını gösterir. Böylelikle sektörlere göre ekonomik gelişmeyi veya daralmayı, trendleri, gelişmiş ve gelişmekte olan ülke ekonomileri

arasındaki seviye farkını ortaya koyar. Sektörel istihdam akışları verimlilik analizlerinde çok önemli yer teşkil eder. Toplam verimliliğin artması için, istihdamın daha az verimliliğe sahip sektörlerden daha yüksek verimliliğe sahip sektörlere geçmesi gerekir.

Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev2.0 esas olmak üzere aşağıda yer alan sektörler kapsamı oluşturmaktadır.

A	Tarım, Ormancılık ve Balıkçılık
B	Madencilik ve Taş Ocakçılığı
C	İmalat
D	Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtımı
E	Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri
F	İnşaat
G	Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı
H	Ulaştırma ve Depolama
I	Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri
J	Bilgi ve İletişim
K	Finans ve Sigorta Faaliyetleri
L	Gayrimenkul Faaliyetleri
M	Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetleri
N	İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri
O	Kamu Yönetimi ve Savunma
P	Eğitim
Q	İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri
R	Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor
S	Diğer Hizmet Faaliyetleri
T	Hanehalklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri: Hanehalkları Tarafından Kendi Kullanımlarına Yönelik Olarak Ayrım Yapılmamış Mal Ve Hizmet Üretim Faaliyetleri
U	Uluslar Arası Örgütler Ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri

İstihdam Edilenler: Aşağıda yer alan işbaşında olanlar ve işbaşında olmayanlar grubuna dâhil olan kurumsal olmayan çalışma çağındaki tüm nüfus istihdam edilen nüfustur.

İstihdam Oranı: Çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranıdır. Ülke ekonomisinin istihdam yaratma gücünü gösterir. Özelikle yaş, cinsiyet ve iktisadi faaliyetlere göre istihdama katılım oranı istihdam politikalarının oluşturulmasında kilit unsurlardır.

$$\text{İ}stihdam\ Oranı = \frac{Toplam\ \text{İ}stihdam}{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ N\text{ü}fus} \times 100$$

Yüksek istihdam oranı ülke ekonomisinin pozitif olarak değerlendirilmesine yol açmasına rağmen, bu gösterge tek başına yeterli değildir. İstihdam oranının değerlendirilmesinde ücretler, çalışma saatleri, kayıt dışı istihdam, eksik istihdam ve çalışma saatleri de önemlidir.

Düşük istihdama katılım oranı ise nüfusun ekonomik faaliyetlere katılmadığını, ekonominin ya yüksek işsizlik oranına ya da çok sayıda ekonomik anlamda aktif olmayan nüfusa sahip olduğunu gösterir.

İş Başında Olanlar: Yevmiyeli, ücretli, maaşlı, kendi hesabına, işveren ya da ücretsiz aile işçisi olarak referans dönemi içinde en az bir saat bir iktisadi faaliyette bulunan kişilerdir.

İş Başında Olmayanlar: İşi ile bağlantısı devam ettiği halde, referans haftası içinde çeşitli nedenlerle işinin başında olmayan kendi hesabına veya işveren olarak çalışanlar istihdamda kabul edilmektedir.

Üretici kooperatifi üyeleri, bir iş ya da meslekte bilgi veya beceri kazanmak amacıyla belirli bir menfaat (ayni ya da nakdi gelir, sosyal güvence, yol parası, cep harçlığı vb.) karşılığında çalışan çıraklar ve stajyer öğrenciler de istihdam halinde olanlar kapsamına dâhil edilmektedirler.

İşe Yerleştirme: İş arayanların Kurumca işe yerleştirilmesidir.

İşgücü: İstihdam edilenler ile işsizlerin oluşturduğu tüm nüfusu kapsar.

$$\text{İş}g\text{ücü} = \text{İ}stihdam\ Edilenler + \text{İ}ssizler$$

İşgücü Arzı: Bireylerin her türden işgücü piyasasına pazarlamak üzere sundukları işgücü toplamıdır. Tanımlanmış bir zaman dilimi (referans dönemi) içinde belirli bir yaş üzerindeki nüfus, işgücü bakımından üç temel gruba ayrılmaktadır; istihdam edilenler, işsizler ve işgücüne dâhil olmayanlar. İstihdam edilenler ve işsizler, birlikte işgücünü oluştururlar.

İşgücü Talebi: İşgücü talebi işverenlerin istihdam etmeyi istedikleri işçi sayısıdır.

İşgücü Piyasası Araştırması: İŞKUR tarafından 16 Mart - 30 Nisan tarihleri arasında yapılan işyeri ziyaretleri kapsamında "İl İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu" uygulamasıdır.

İşgücü Piyasası Araştırması Çerçevesi: Maliye Bakanlığı ve SGK kayıtları kullanılarak TÜİK tarafından hazırlanan "Türkiye İşyeri Kayıt Sistemi" üzerinden en güncel veri olan 2013 yılı kayıtlarıdır. İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında çeşitli nedenlerle görüşülemeyen işyerleri için "işyeri cevapsızlık formu" doldurulmuştur.

İşgücü Piyasası: Potansiyel çalışanların emeklerini arz ettikleri, işverenlerin de, ihtiyaç duydukları işgücünü talep ettikleri piyasadır. Çalışanlar öncelikle mesleki olmak üzere işe ilişkin beceri ve yeterliliklerini sunarken karşılığında ücret talep ederler.

İl İşgücü Piyasası: İşgücünün il düzeyinde arz ve talep olunduğu pazardır. İl düzeyinde işverenler birçok iş için çeşitli meslek dallarında işçi, çalışanlar da iş talep eder. Bu işler bakımından piyasa, il işgücü piyasasıdır.

İşgücü Piyasası Analizi: Belirli bir yer, bölge ya da ülkenin işgücü piyasasının niteliklerinin ve ayırıcı özelliklerinin incelenip çözümlenmesidir.

İşgücüne Katılım Oranı (İKO): İşgücü katılım oranı bir ekonomide çalışan veya işsiz, ekonomik olarak aktif olan nüfusun çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eder.

$$\text{İş}g\text{ücü}ne\ Katılım\ Oranı = \frac{\text{İş}g\text{ücü}\ Arzı\ (\ \text{İ}stihdam + \text{İş}siz)}{Kurumasal\ Olmayan\ Sivil\ N\text{ü}fus} \times 100$$

Çalışma hayatına katılımı ölçen bu gösterge, çalışma yaşındaki nüfusun ekonomik olarak aktif olan kesimini gösterir. Ülke mal ve hizmet üretiminde yer alabilecek işgücü arzının büyüklüğü hakkında bilgi verir. Cinsiyet ve yaş gruplarına ve eğitim durumuna göre işgücüne katılım oranı ekonomik olarak aktif nüfusun yapısı hakkında bir resim çizer.

İşgücüne Dahil Olmayan (İnaktif) Nüfus: İşsiz veya istihdamda bulunmayan kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfustur. Bu gösterge, özellikle kişilerin neden işgücü içinde yer almadıklarını açıklamaları bakımından çok önemlidir. Kişiler , çeşitli nedenlerle işgücü piyasası içinde yer almayabilirler. Çalışmak istedikleri halde kendilerine uygun iş bulamayacakları gibi düşüncelerle iş aramayan kesim potansiyel işsiz olmaları nedeniyle işgücü piyasasını yakından ilgilendiren kavramdır. İşgücüne dahil olmayanlar aşağıdaki gruplara ayrılmıştır.

1. İş Aramayıp Çalışmaya Hazır Olanlar: Çeşitli nedenlerle iş aramayıp, ancak 2 hafta içinde işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

> ***1.1. İş Bulma Ümidi Olmayanlar:*** Daha önce iş aradığı halde bulamayan veya kendi vasıflarına uygun bir iş bulabileceğine inanmadığı için iş aramayan ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.
>
> ***1.2. Diğer:*** Mevsimlik çalışma, ev kadını olma, öğrencilik, irad sahibi olma, emeklilik ve çalışamaz halde olma gibi nedenlerle iş aramayıp ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

2. Mevsimlik çalışanlar: Mevsimlik çalışması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

3. Ev işleriyle meşgul: Kendi evinde ev işleriyle meşgul olması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

4. Eğitim/Öğretime devam ediyor: Bir öğrenim kurumuna, kursa vb. devam etmesi

nedeniyle iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

5. Emekli: Bir sosyal güvenlik kuruluşundan emekli olduğu için iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

6.Çalışamaz halde: Bedensel özür, hastalık veya yaşlılık nedeniyle iş aramayan ve iş başı

yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

7. Diğer: Ailevi ve kişisel nedenler ve bunun dışındaki diğer nedenler ile iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

$$\text{İş}g\text{ücü}ne\ Dahil\ Olmayan\ N\text{ü}fus\ Oranı = \frac{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ N\text{ü}fus - \text{İş}g\text{ücü}}{Kurumsal\ Olmayan\ N\text{ü}fus} \times 100$$

İşsiz: Çalışma yaşında olup, işi olmayan, aktif olarak iş arayan ve çalışmaya hazır kesimi ifade eder. Referans dönemi içinde istihdam halinde olmayan (kâr karşılığı, yevmiyeli, ücretli ya da ücretsiz olarak hiç bir işte çalışmamış ve böyle bir iş ile bağlantısı da olmayan) kişilerden iş aramak için son dört hafta içinde iş arama kanallarından en az birini kullanmış ve 2 hafta içinde işbaşı yapabilecek durumda olan tüm kişiler işsiz nüfusa dâhildirler. Ayrıca, dört hafta içinde başlayabileceği bir iş bulmuş ya da kendi işini kurmuş ancak işe başlamak ya da işbaşı yapmak için çeşitli eksikliklerini tamamlamak amacıyla bekleyenler de işsiz nüfus kapsamına dahildirler.

İşsizlik Oranı: İşgücü piyasasının en çok bilinen ve medya tarafından da üzerine en çok değinilen göstergesi işsizlik oranıdır. Toplam işsiz sayısının işgücü arzına oranıdır. İşsizliğin değerlendirilmesinde toplam işsizlik oranı tek başına yeterli olmaz. Gelecek planlaması için genç işsizlik ve uzun süreli işsizlik oranlarının da ayrıca dikkate alınması gerekir.

$$\text{İş}sizlik\ Oranı = \frac{\text{İş}siz}{\text{İş}g\text{ücü}\ Arzı(\text{İ}stihdam + \text{İş}siz)} \times 100$$

İşteki Durum: Ücretliler, kendi hesabına çalışanlar, işverenler ve ücretsiz aile işçileri olarak dört kategori altında toplanan işteki durum, işgücü piyasasının dinamiklerini ve ülke ekonomisinin

gelişimini gösterir. Gelişen bir ülkede genel olarak beklenen tarım sektöründen sanayi ve hizmet sektörlerine geçişle birlikte, ücretli ve maaşlı çalışanların sayısındaki artış; kendi hesabına ve ücretsiz aile işçisi olarak çalışan sayısındaki azalıştır.

Kayıt Dışı İstihdam: Referans haftasında yaptığı işten dolayı herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna kayıtlı olmayanlardır.

Birçok ülkede kayıtdışı istihdam, gelir ve üretim yaratmada önemli bir rol oynar. Kayıtdışı istihdam sosyal güvenlik sisteminin ve yasal yaptırımlarının dışında olmasına rağmen, yüksek nüfus artış hızına veya kentleşmeye sahip ülkelerde bir seçenek olarak karşımıza çıkmaktadır.

Kayıt Dışı istihdam Oranı: Bu gösterge kayıt dışı istihdamın toplam istihdam içindeki oranı olarak hesaplanmaktadır. Oranın büyüklüğü çalışma hayatının sosyal güvenceden uzaklığı hakkında bilgi verir.

$$Kayıtdışı\ İstihdam\ Oranı = \frac{Kayıtdışı\ İstihdam}{Toplam\ İstihdam} \times 100$$

Kayıtlı İşsiz: Çalışma yaşında ve gücünde olan, çalışmak isteyen, Kuruma başvurduğunda asgari ücret düzeyinde gelir getirici bir işi olmayan, Kurum tarafından henüz kendisine iş bulunamayan aktif kayıtlardaki kişilerdir. Kayıtlı işgücünden, daha iyi şartlarda iş arayanlar, emeklilerden iş arayanlar ve belli bir iş yerinde çalışmak isteyenler çıkarıldığında geriye kalanlar kayıtlı işsiz sayılmaktadır. (İŞKUR)

Kayıtlı İşgücü: İş arayanlardan aktif kayıtlarda yer alanların tümüdür.

Kurumsal Olmayan Nüfus: Üniversite yurtları, yetiştirme yurtları (yetimhane), huzurevi, özel nitelikteki hastane, hapishane, kışla vb. yerlerde ikamet edenler dışında kalan nüfustur.

Kurumsal Olmayan Çalışma Çağındaki Nüfus: Kurumsal olmayan nüfus içerisindeki 15 ve daha yukarı yaştaki nüfustur.

Mesleklere Göre İstihdam: Meslek sınıflaması olarak kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü, Uluslararası Çalışma Örgütünün ISCO-88 Uluslararası Standart Meslek Sınıflandırma Sistemi esaslarına göre hazırlanan ve meslek sınıflandırma sistemi içinde yer alan meslek unvanlarını, özetlenmiş meslek tanımlarını ve meslek kodlarını kapsayan bir sözlüktür.

Meslek sınıflaması dört rakamlı kodlanmış olup 9 ana grup altında toplanmaktadır. Ana grupların altında 2 basamaklı alt gruplar, alt grupların altında 3 basamaklı meslek grupları ve meslek gruplarının

da altında 4 basamaklı meslekler yer almaktadır. İŞKUR tarafından kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü (TMS) ISCO-08 ile uyumlu daha ayrıntılı bir sözlüktür. ISCO'da söz konusu olan meslek grubu iken TMS'de mesleklerin en ayrıntılı hali bulunmaktadır.

Bu gösterge özellikle farklı işgücü piyasalarında arz ve talep dengesizliklerin analizinde çok önemlidir. Karar vericiler ve politika yapıcıların ekonomik ve sosyal politikaların formüle edilmesinde ve işgücü, öğretim ve mesleki eğitimin planlanarak uygulanmasında, yürütülmesinde istihdamın mesleklere göre dağılımı önem arz etmektedir.

Net İstihdam Değişim Oranı: Beklenen istihdam artışından, beklenen istihdam azalışının çıkarılması ile elde edilen sayının mevcut çalışan sayısına bölünmesi ile elde edilen orandır.

Temininde Güçlük Çekilen Meslekler: İşverenler açık işlerini istedikleri becerilere sahip çalışanlarla doldurmadıkları takdirde, bu durumu temininde güçlük çekilen meslekler veya beceri eksiği açık işler olarak ifade ederler.

Yaş Bağımlılık Oranı : 0-14 ve 65 ve daha yukarı yaştaki nüfusun, 15-64 yaş grubundaki nüfusa oranın yüzde olarak ifadesidir.

$$\boldsymbol{Ya\text{ş}\ Ba\text{ğ}ml\text{ı}l\text{ı}k\ Oran\text{ı}} = \frac{0-14\ Ya\text{ş}\ N\text{ü}fus + 65\ Ya\text{ş}\ ve\ \text{üst}\text{ü}\ N\text{ü}fus}{15-64\ Ya\text{ş}\ N\text{ü}fus} \times 100$$

Yerel Birim: Coğrafi olarak tanımlanan bir yere yerleşmiş girişim veya onun bir parçasıdır.

Ekonomik faaliyet, coğrafi olarak tanımlanan bu yerde veya bu yerden tek ve aynı girişim için bir veya daha fazla kişinin çalışması halinde yürütülür.

Yetersiz İstihdam: Zamana bağlı eksik istihdam kapsamında yer almamak koşuluyla, referans haftasında istihdamda olan, son 4 hafta içinde mevcut işini değiştirmek için veya mevcut işine ek olarak bir iş aramış olan ve böyle bir iş bulduğu takdirde 2 hafta içinde çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

Zamana Bağlı Eksik İstihdam: Referans haftasında istihdamda olan, esas işinde ve diğer işinde/işlerinde toplam olarak 40 saatten daha az süre çalışmış olup, daha fazla süre çalışmak istediğini belirten ve mümkün olduğu taktirde daha fazla çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

EK 4: 2 İle 9 Kişi Arası İstihdamlı İşyeri Bilgileri

2015 yılı İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinin yanında 2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyerleri de ziyaret edilmiştir.

Türkiye İş Kurumu, 2015 Yılı Yerel Düzeyde İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 16 Mart – 30 Nisan 2015 tarihleri arasında Türkiye genelinde 132.034 işyerine yüze görüşme yöntemiyle anket uygulamıştır. TÜİK İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak sektörel kapsam dâhilinde yer alan 2 ile 9 9 kişi arası istihdamlı işyerleri ve 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri, araştırmada örnekleme çerçevesi olarak kullanılmıştır. Araştırmanın kapsamında Türkiye genelinde Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev. 2 sınıflandırmasına göre Tarım, Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik, Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri ve Uluslararası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri dışındaki 17 alt sektörde yer alan, 2-9 arası kişi istihdam eden ile 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri örnekleme çerçevesi olarak kabul edilmiştir. Örnekleme birimi işyeri olarak belirlenmiş ve 17 sektör bazında 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerleri için il ve Türkiye, 2-9 arası kişi istihdam eden işyerleri için ise Türkiye geneli tahmini verilmiştir.

Çalışma kapsamında 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerleri için hem Türkiye geneli il düzeyinde tahmin üretilebilirken 2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyerleri için sadece Türkiye geneli için tahmin üretilebilmektedir. Söz konusu işyerleri için il düzeyinde tahmin üretilmemiştir. Bu nedenle raporun bu bölümüne kadar 2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyerlerinin verileri kullanılmamıştır. Bu bölümde Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüklerinin illerinde ziyaret ettikleri 2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyerlerine ilişkin veriler paylaşılacaktır.

2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyerlerine de 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerine uygulanan soru kâğıdı uygulanmıştır. Çalışmanın metodolojisi açısından her iki büyüklükteki işyerleri için bir farklılık bulunmamaktadır.

Türkiye genelinde çalışma kapsamında toplam 10 bin 211 adet 2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyeri ziyaret edilmiştir. Bu işyerlerinin 6 bin 512 tanesine soru kağıdı uygulanırken 3 bin 699 tanesinden çeşitli nedenlerle cevap alınamamıştır.

Bu kapsamda Edirne ilinde 52 işyeri ziyaret edilmiş olup, söz konusu işyerlerinin 33 tanesi için soru kâğıdı uygulanmıştır. Bu bölümde 33 işyerinden elde edilen veriler üzerinde durulacaktır. Söz konusu veriler ham veriler olup, genelleştirme katsayısı Türkiye geneli tahmin üretecek şekilde verildiği için genelleştirilmiş verilerin il düzeyinde bilgi veren bir çalışmada kullanılmasının uygun olmayacağı düşünülmüştür. Ayrıca 2 ile 9 kişi arası işyerlerine ait veriler ili genellemediği için 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinin verileri ile karşılaştırma yapılmamıştır.

Çalışma kapsamında Edirne ilinde 2 ile 9 kişi arası istihdamlı 33 işyerine soru kağıdı uygulanmış olup bu işyerlerinin 9 tanesi Toptan ve Perakende Ticaret sektöründedir.

Tablo 2 İşyerlerinin Sektörel Dağılımı

Sektör	İşyeri	Erkek	Kadın	Toplam
Toptan ve perakende ticaret	9	21	2	23
Diğer hizmet faaliyetleri	5	6	3	9
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	4	13	3	16
İnşaat	3	11	0	11
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	3	2	3	5
Madencilik ve taş ocakçılığı	2	92	1	93
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	2	3	6	9
Bilgi ve iletişim	2	5	3	8
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	1	0	1	1
İmalat	1	1	0	1
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	1	1	0	1
Toplam	33	155	22	177

Kaynak: İPA 2015

Araştırma kapsamındaki 11 sektörde 2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyeri ziyaret edilmiştir.

Söz konusu işyerlerinde toplam 177 kişi çalışmaktadır. Bu işyerlerinde çalışanların yüzde 12'si kadın, yüzde 88'i erkektir. En fazla işyeri Toptan ve Perakende Ticaret, en fazla çalışan ise Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektöründedir.

34 işyerinden 1 tanesinde 8 kişilik açık iş olduğu tespit edilmiştir. Açık işlerin tamamı Ağır Kamyon Şoförü (8 kişi) mesleğindedir.

Toplamda 21 kişinin temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Temininde en fazla güçlük çekilen meslek Plastik Doğramacı /Pvc Doğrama-İmalat Ve Montajcısı (4 kişi) şeklindedir.

Temininde güçlük çekilen mesleklerin temininde güçlük çekilme nedenine bakıldığında yüzde 67 oranında gerekli mesleki beceri/niteliğe sahip eleman bulunamamasından, yüzde 52 yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamamasından dolayı eleman temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir.

Edirne ilinde çalışma kapsamında ziyaret edilen 2 ile 9 kişi arası istihdam eden işyerlerinde istihdamın bir yıl sonra toplamda artacağı tahmin edilmiştir. İstihdamın yüzde 10 oranında artacağı öngörülmüştür.

Tablo 2 İstihdam Artışı ve Azalışı Beklenen Meslekler

İstihdam Artışı Beklenen Meslekler		İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler	
Meslek	ayı	Meslek	ayı
Ağır Kamyon Şoförü			
Şoför-Yük Taşıma			
Oto Yedek Parça Satış Elemanı			
Beden İşçisi (Genel)			

Kaynak: İPA 2015

Ağır Kamyon Şoförü mesleğinde hem Açık İş vardır hem de İstihdam Artışı Beklenen meslek olarak görünmektedir.

TÜRKİYE İŞ KURUMU

EDİRNE ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

Adres: Mithat Paşa Mah.

Tel: 0(284) 225 38 61

www.iskur.gov.tr